Dziennik Zarządzeń
Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów w Krakowie

Rok VI. Kraków, dnia 1 grudnia 1938 r. Nr. 15.

TREŚĆ:

31) Zamiana i wysyłanie zasiłków kasowych.
32) Zatrzymywanie gotówki na wypłaty zapowiedziane przez klientów.
33) Zliczanie bilonu w rulonach przy przyjmowaniu gotówki.
34) Zniesienie zapasów kasowych w urzędach pocztowych, Obrót oszczędnościowy i czekowy P.K.O.
35) Wpłaty i wypłaty z książeczek oszczędnościowych P.K.O.
36) Zagubienie zniszczenie, kradzież i fałszerstwa książeczek oszczędnościowych P.K.O.
Różne.
37) Obroty kasowe dokonywane za pośrednictwem P.K.O. Kas Urzędów Skarbowych i Banku Polskiego.
38) Odpowiedzialność p. p. P. P. T. T. za wpłaty i wypłaty na rachunek P.K.O,
39) Opłaty reklamacyjne w obrocie czekowym P.K.O.
40) Pobieranie dotacji z obrotów P.K.O. na wypłaty pocztowe.
41) Pobieranie opłat przy wpłatach na konta czekowe P.K O.
42) Udział pocztowej Kasy Oszczędności w stratach gotówkowych.
43) Udzielanie informacji klientom P K.O.
44) Termin podjęcia przekazów czekowych P.K.O.
45) Wpłaty blankietami nadawczymi P.K.O. opłac. z góry.
46) Wprowadzanie do obiegu pocztowego nowych blankietów nadawczych P.K.O.
47) Wypłaty przekazów czekowych P.K.O.
48) Zaświadczenie wpłat zastępstwom Banku Polskiego
49) Nieprawidłowości w dziale ubezpieczeń na życie P K.O.

B. OBRÓT PRZEKAZOWY.

50) Niewłaściwa wypłata przekazów wskutek samowolnego dosyłania.
51) Przekazy pocztowe nakładu P.K.P.
52) Przesyłanie sum potrąconych z uposażeń członków P.P.W. przekazem służbowym.
53) Przyjmowanie przekazów pocztowych do polskiego urzędu pocztowego Gdańsk.
54) Wypłata przekazów amerykańskich.
55) Zagraniczny obrót przekazowy.
56) Zrywanie znaczków poczt. z przekazów zagranicznych

C. OBRÓT ROZRACHUNKOWY

57) Nieformalności w pocztowym obrocie rozrachunkowym.
58) Przekazy rozrachunkowe nakładu wydawcy.

D. OBRÓT ZLECENIOWY.

59) Inkasowanie weksli przeznaczonych do protestu przez listonoszy wiejskich.
60) Inkasowanie należności na podstawie zleceń inkasowych.
61) Protestowanie weksli, na których brak jest podpisu trasata.
62) Usterki przy realizowaniu zleceń inkasowych P.K.O.
63) Wydawanie przez placówki p. t weksli dłużnikowi w postępowaniu karno-sądowym.
64) Zmiana instrukcji w sprawie inkasowania i protestowania weksli Oddziałów Banku Polskiego,

E. RÓŻNE.

65) Fundusz Drogowy — potwierdzenie wpłat.
66) Kursy przeliczeń walut.
67) Legitymowanie uczniów przy wydawaniu przesyłek pocztowych i pieniędzy.
68) Losy Polskiej Państw. Loterii Klasowej przesyłane w listach zleceniowych.
69) Przestrzeganie tajemnicy pocztowej przez pracowników p. t.
70) Termin przechowywania ksiąg przekazowyrh i przekazow wypłaconych.
71) Wznowienie kontroli listonoszy za pomocą pism wywiadowczych.

III. Sprawy komunikacji.

72) Przewóz poczty na gościńcach, zaprzęgami konnymi.
73) Statystyka ładunku pocztowego przewożonego autobusami.
74) Postępowanie z paczkami w czasie ich przechowywania transportu i wymiany.
75) Kierowanie zwrotnych czasopism i wydawnictw periodycznych wychodzących w Krakowie.
76) Wiązanki listowe do Krakowa i Lwowa.

POCZTA

117

Scalone przepisy.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 25 listopada 1937 r. Nr. GMO. 410. Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów przystępuje do ogłoszenia scalonych zarządzeń zawartych w Dziennikach Zarządzeń i okólnikach (komunikatach) po dzień 31 sierpnia 1938 r. przy równoczesnym zaktualizowaniu i skomasowaniu tychże zarządzeń.

W miarę zatem ukazywania się poszczególnych działów scalonych zarządzeń dotychczasowe stracą moc obowiązującą.

Nadmienia się przy tym, iż zarządzenia te nie mają charakteru samoistnych przepisów. lecz raczej zarządzeń wyjaśniających, uzupełniających względnie przystosowujących przepisy zasadnicze do wymagań służby.

Zarządzenia te należy utrzymywać w stałej aktualności notując w nich późniejsze zmiany względnie uzupełnienia.

Odnośnie zwrotu nieaktualnych tomów Dzienników Zarządzeń wydane będzie odrębne zarządzenie.

Nr. OOg. 421. z dnia 15. listopada 1938 r.

1. Czasopisma.

A. Prenumerata czasopism przez pocztę.

Coraz częściej napływają zażalenia Administracyj czasopism na niewłaściwe postępowanie niektórych placówek pocztowych przy przyjmowaniu zleceń na prenumeratę czasopism, jak również przy przekazywaniu kwot z tego tytułu uzyskanych.

Bezpośrednią przyczyną tego stanu rzeczy jest fakt, że niektóre placówki pocztowe bądź nie są dokładnie obznajomione z przepisami służby gazetowej (zawartymi w Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 21 z r. 1935) bądź też do tego tak ważnego zagadnienia nie przywiązują należytej wagi, narażając tym samym przedsiębiorstwo państwowe P. P. T. T. na znaczny ubytek dochodów, jak również na ujemną krytykę ze strony Wydawców.

Popełnione nieprawidłowości polegają na:

a) odmowie przyjęcia zlecenia na prenumeratę czasopisma,

b) przyjmowaniu zleceń na różne okresy kalendarzowe.

c) przesyłaniu danej administracji opłaty manipulacyjnej łącznie z kwotą prenumeraty, należną Wydawcy,

d) pobieraniu niewłaściwej opłaty manipulacyjnej,

e) późnym zawiadamianu administracji o przyjęciu zlecenia na prenumeratę czasopisma,

f) używaniu do przekazywania kwot, należnych administracji zamiast przekazu rozrachunkowego bezpłatny druk Nr. 204, przekazów pocztowych płatnych przekazów rozrachunkowych. lub blankietów nadawczych P. K. O.,

g) przyjmowaniu zleceń na prenumeratę w niewłaściwych okresach.

h) niewłaściwym wypełnianiu odwrotnej strony odcinków przekazów rozrachunkowych.

Celem usprawnienia tego działu służby, a w szczególności, w celu należytego wyświetlenia popełnianych nieprawidłowości, podaje się poniżej ogólne zasady, jakimi należy się kierować oraz których należy ściśle przestrzegać, by sprawę prenumeraty czasopism przez pocztę postawić na należytym poziomie.

I.) Zlecenia na prenumeratę czasopism krajowych, wydawanych conajmniej raz w miesiącu i pochodzących od wydawcy, należącego do pocztowego obrotu rozrachunkowego, przyjmują urzędy pocztowe oraz listonosze wiejscy. Natomiast doręczyciele obsługujący miejscowy obszar doręczeń, w szczególności w mniejszych placówkach pocztowych, gdzie czytelnictwo czasopism jest szeroko rozwinięte i gdzie niema prywatnych placówek kolportażowych, mogą przyjmować prenumeratę tylko na zarządzenie Dyrekcji Okr. P. i T.

Zlecenia na prenumeratę czasopism, które mają być doręczane w miejscu ich nadawania, obejmują tylko czasopisma, wydane nie częściej niż dwa razy w tygodniu.

II.) Zlecenia na prenumeratę przyjmuje się na okresy: miesięczny, kwartalny, półroczny i roczny, poczynając od pierwszego dnia danego okresu kalendarzowego np. od 1. III. do 31. III., od 1. VII. do 30. IX. a nie np. od 10. III. do 10. IV. lub 1. VIII. do 31. X. Na inne okresy np. dwumiesięczne prenumeraty przyjmować nie wolno.

III.) Od prenumeratora przyjmuje się tylko kwotę zapodaną w kolumnie: 6-tej cennika czasopism, po czym od tej kwoty potrąca się opłatę manipulacyjną, przewidzianą w kolumnie 5-tej tegoż cennika i opłatę tę zalicza się przez naklejenie znaczków opłaty na dowodzie przyjęcia zlecenia (druk Nr. 203). Pozostałą zaś różnicę wykazaną w kolumnie 4-tej cennika. należy dopiero przesłać zainteresowanej Administracji wyłącznie tylko za pomocą przekazu rozrachunkowego. druk Nr. 204, a nie przekazów pocztowych, płatnych przekazów rozrachunkowych, lub blankietów P. K. O.

IV.) Zlecenia na prenumeratę muszą być wykonane w dniu ich przyjęcia. Wyjątek zachodzić może jedynie w tym wypadku, gdy listonosz wiejski lub doręczyciel wraca do placówki pocztowej, po dziennym zamknięciu księgi przyjętych przekazów rozrachunkowych. Przyjęte atoli zlecenia należy bezwarunkowo wykonać w dniu następnym.

V.) Placówki pocztowe, doręczyciele oraz listonosze wiejscy przyjmują zlecenia na prenumeratę w czasie od dnia 20 miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty do dnia 10 okresu prenumeraty np. prenumeratę za kwiecień przyjmuje się od 20 marca do 10 kwietnia. W tym samym czasokresie listonosze wiejscy i doręczyciele są obowiązani zgłaszać się przy-

najmniej raz u każdego prenumeratora z propozycją odnowienia prenumeraty.

VI.) Na odcinku przekazu rozrachunkowego należy podawać okresy prenumeraty, ilość egzemplarzy i przypadającą na nie sumę przedpłat. Nie należy zatem podawać np. nazwisk odnośnych prenumeratorów i t. p.

Poza tym urzędy (agencje) pocztowe winny zaznajomić swych pracowników w sposób zwięzły i praktyczny z wszystkimi powołanymi na wstępie przepisami, dotyczącymi służby gazetowej.

W wypadkach wątpliwych lub niejasnych, placówki pocztowe winny się zwracać o informacje każdorazowo w drodze pisemnej, a w wypadkach nagłych także i w drodze telefonicznej bądź do swych urzędów obwodowych, bądź też do Oddziału Eksploatacji Pocztowej Dyrekcji Okr. P. T.

B.

Niedomagania w zakresie przesyłek dworcowych.

Dyrekcja Okręgu P. i T. stwierdziła pewne niedomagania w zakresie przesyłek dworcowych, które dadzą się ująć w następujące punkty:

a) przesyłki dworcowe nie posiadają znamion określonych przepisami pocztowymi, a mianowicie, obwódki czerwonej, określenia przesyłki czy to jest list dworcowy, czy też przesyłka dworcowa, względnie przesyłka gazetowa, określenia Nr. pociągu jakim przesyłka ta ma być przewożona, oraz adresu nadawcy,

b) określanie przesyłek w sposób niewłaściwy i nieodpowiadający ich zawartości. Nadawca wysyła czasami czasopisma i taką przesyłkę oznacza jako „List Dworcowy". Taki list pocztowy nie jest zaopatrzony znaczkami pocztowymi, ani też żadną adnotacją, któraby wskazywała na to, że przesyłka ta została przy nadaniu opłacona,

c) brak zawiadomienia w urzędach pocztowych oddawczych o nazwiskach tych adresatów, którzy te przesyłki mogą podejmować, oraz brak oznaczenia tego miesiąca, za który taryfowa opłata została uiszczona,

d) listy dworcowe są w niektórych urzędach wrzucane do skrzynek pocztowych, a następnie przewożone do miejsca przeznaczenia bez żadnego zausterkowania, jakkolwiek opłata taryfowa miesięczna za te przesyłki nie została uiszczona.

W celu natychmiastowego usprawnienia tego działu służby winny wszystkie placówki pocztowe oraz obsady poczt ruchomych zwracać baczną uwagę na przesyłki dworcowe a przede wszystkim przeprowadzać dokładną kontrolę czy nadawane względnie przewożone, a wreszcie wydawane listy dworcowe lub dworcowe przesyłki gazetowe odpowiadają wymogom §§ 193—195 przepisów II. P. 3 i są należycie opłacane.

W razie stwierdzenia jakichkolwiek niedokładności, należy na opakowaniu danej przesyłki zamieszczać uwagę treści następującej: „Ściągnąć opakowanie i przesłać urzędowi pocztowemu . . . .".

Placówka pocztowa otrzymawszy z powrotem opakowanie zauterkowanej przesyłki dworcowej, winna przedstawić je Dyrekcji Okr. P. i T. wraz z odpowiednim wyczerpującym sprawozdaniem do dalszego urzędowania.

C.

Przeprowadzania uzupełnień do cennika czasopism.

Cennik dzienników i czasopism obowiązane są uzupełniać placówki pocztowe wyłącznie tylko na podstawie miesięcznych uzupełnień wydawanych przez Polski Związek Wydawców w Warszawie, otrzymywanych za pośrednictwem Dyrekcji Okr. P. i T. a nie na podstawie danych otrzymywanych z urzędów pocztowych, w siedzibie których znajduje się zainteresowane Wydawnictwo.

Przy otrzymywaniu uzupełnień do cennika czasopism z Dyrekcji Okr. P. i T. urzędy (agencje) winny badać czy dane czasopismo, umieszczone w uzupełnieniu do cennika czasopism jako nowozgłoszone, odpowiada postanowieniom § 373 i 376 ordynacji pocztowej (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 21 z 1935 r.) a tym samym, czy może korzystać z taryfy ustalonej dla czasopism. W wypadku stwierdzenia, że dane czasopismo nie jest uprawnione do korzystania z taryfy dla czasopism, winien urząd pocztowy (agencja) natychmiast powiadomić o tym Polski Związek Wydawców Dzienników i czasopism w Warszawie ul. Zgoda 8, m. 4 z prośbą o skreślenie danego czasopisma z cennika czasopism.

D.

Kartki w sprawie prenumeraty czasopism.

W myśl post. § 74, pkt. 5 Ord. poczt. (II. P. 3) za taryfową opłatą ustaloną dla druków można wysyłać kartki z drukowanym tekstem oraz nadrukiem „Sprawa prenumeraty“ w sprawie korespondencji z prenumeratorami wydawców czasopism i wydawnictw periodycznych, zgłoszonych do prenumeraty pocztowej i ogłoszonych w cenniku czasopism.

Kartki, które oprócz treści zapodanej w wyż. powołanym paragrafie zawierają nadto inną treść nawet odpowiadającą warunkom dla druków, należy wyłączyć od przewozu za opłatą taryfową przewidzianą dla druków. Również należy traktować jako nie odpowiadające powyższym przepisom takie przesyłki, zawarte w niezamkniętych kopertach, które co do formy nie mogą być uznane za kartkę.

W obydwu wypadkach z przesyłkami takimi należy postępować zgodnie z postanowieniem § 68 ord. poczt. (II. P. 3).

E.

Zwrot czasopism do wydawcy.

W każdym przypadku zwrotu czasopism do wydawcy należy zgodnie z § 23 i 50 regulaminu służby gazetowej (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 21 z r. 1935, poz. 60), podać na egzemplarzach zwrotnych notatkę, wyjaśniającą powód zwrotu czasopism, a gdy czasopismo doręczane jest na podstawie spisu prenumeratorów, należy ponadto podać imię i nazwisko odbiorcy, któremu czasopisma nie doręczono.

Przy zwrocie większej ilości egzemplarzy z tej samej przyczyny np. z powodu nie sprzedania, lub nadesłania egzemplarzy nadliczbowych można notatkę, wyjaśniającą powód zwrotu egzemplarzy, umieścić na opasce egzemplarzy.

Niesprzedane egzemplarze czasopism należy zwracać bezwzględnie w terminach oznaczonych w § 21 zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17. IX. 1935 r. o przyjmowaniu zleceń na prenumeratę i sprzedaży czasopism przez pocztę (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 21, poz. 59).

F.

Odciski datowników na przesyłkach gazetowych.

Placówki pocztowe, wysyłając do wydawców czasopism kartki pocztowe dla służby gazetowej (druk Nr. 206/Gaz), za pomocą których reklamują brakujące egzemplarze czasopism, nie umieszczają niekiedy na tychże kartkach odcisków datownika. Po otrzymaniu kartek reklamacyjnych bez odcisków datownika urzędu nadawczego wydawcy nie mogą stwierdzić, dokąd należy wysłać brakujące egzemplarze i reklamacje takie pozostają bez załatwienia. Podobnie przy zwrocie niedoręczonych egzemplarzy nie umieszczają na tego rodzaju przesyłkach odcisków datownika, co uniemożliwia ustalenie, z którego urzędu egzemplarze nadeszły. Poleca się przeto placówkom pocztowym przestrzegać obowiązek umieszczania odcisków datownika na przesyłkach ze zwrotnymi egzemplarzami czasopism, oraz na kartkach rekl. wysyłanych do wydawców.

2. Druki, papiery handlowe przesyłki mieszane.

Niezależnie od podstawowych przepisów zawartych w Ordynacji pocztowej (II. P. 3) wyjaśnia się dodatkowo co następuje:

Za druki należy uważać:

a) kartki reklamowe, na których naklejono wycięte młynki do kawy „Henryka Francka Syn. w Skawinie, lub owale z podobizną Ks. Kneippa“ bez jakichkolwiek dopisków,

b) kartki zamówień wydawnictw księgarskich, nawet wtedy gdy odbiorcą nie jest firma księgarska, bowiem w myśl post. § 77, pkt. 3 (II. P. 3) przesyłanie kart zamówień za opłatą dla druków nie jest uzależnione od adresu, lecz od przedmiotu zamawianego. Ograniczenie ilości słów do pięciu odnosi się tylko do podania sposobu wysłania i zapłaty,

c) rękopisy literackie przesyłane jako załącznik do korekty druku,

d) druki, do których dołączono większą ilość blankietów nadawczych PKO.

Nie odpowiadają warunkom dla druków,

e) kartki zawierające na nieadresowej stronie wydrukowane formułki potwierdzenia odbioru wydawnictw, uzupełnione odręcznie przez nadawców dodaniem tytułów wydawnictw,

f) przesyłki zawierające rozgrywki szachowe,

g) drukowane zaproszenia, do których dołączono gwoździe pamiątkowe,

h) zawiadomienia wysyłane przez Kolektury Loterii Klasowej o wygranych mimo, że nie zawierają po odbiciu żadnych zmian w treści,

i) wycięte z czasopism i wydawnictw kupony z rozwiązaniem szarad, zagadek i t. p.,

j) wypełnione kartki-bony na bezpłatne otrzymanie próbki lekarstwa wysyłane pod adresem firm farmaceutycznych,

k) wszelkie wezwania i upomnienia płatnicze, w obrocie zamiejscowym,

l) dyplomy honorowe.

Druki bezadresowe oznaczone napisem „dla abonentów radiowych i telefonicznych" nie należy przyjmować do doręczenia przez pocztę, ze względu na brak cech umożliwiających doręczenie (§ 81, pkt. 5, II. P. 3).

Nadsyłane przez P. K. O. pod adresem poszczególnych placówek pocztowych druki propagandowe do kolportażu, należy traktować jako druki ulotki i doręczać przez listonoszów w sposób przewidziany dla tego rodzaju przesyłek pocztowych.

Za czynności te nie będzie pobierana specjalna opłata, nadsyłane bowiem do kolportażu druki P. K. O. należy zaliczyć do przesyłek, podlegających opłacie ryczałtowej, ustalonej w § 1. umowy zawartej z P. K. O. w dniu 8 sierpnia 1934 r.

Druki, próbki towarów, oraz przesyłki mieszane wysyłane jednorazowo w ilościach obowiązującą taryfą pocztową przewidzianych za specjalnymi ulgowymi stawkami taryfowymi, mogą być nadawane jako polecone.

W tych wypadkach nadawca winien za dany rodzaj nadawanych przesyłek uiścić w gotówce przypadającą ulgową należność za transport, przy zachowaniu warunków oznaczenia przesyłek przepisową klauzulą przewidzianą postanowieniami ordynacji pocztowej (II. P. 3) natomiast należność za polecenie uiścić przez naklejenie znaczków pocztowych odpowiedniej wartości na każdej poszczególnej przesyłce.

Ponieważ omawiane przesyłki listowe muszą być nadawane zapomocą pocztowej książki nadawczej, przeto przy nadawaniu ich jako polecone muszą być zapisane szczegółowo w tejże książce.

Druki zawierające notatki wykonane pismem nieznanym ogółowi np. hebrajskim nie należy wyłączać od przyjęcia. W wypadkach wątpliwych, czy daną przesyłkę zawierającą notatki wykonane pismem hebrajskim można uważać za druk, zwraca się nadawcy, aby udowodnił, że umieszczone notatki zawierają szczegóły dozwolone Ordynacją pocztową (II. P. 3).

Do druków bezadresowych i ulotek wolno dołączyć blankiety nadawcze P. K. O.

Warunkom dla papierów handlowych odpowiadają:

ł) odpisy protokołów walnych zgromadzeń oraz odpisy sprawozdań rocznych wysyłane przez poszczególne spółdzielnie pod adresem Związków Rewizyjnych Spółdzielni Rolniczych,

m) rękopisy literackie wysyłane oddzielnie,

n) przesyłki listowe zawierające wypracowania uczniowskie, wysyłane zbiorowo do uczniów innych szkół. Aby jednak wysyłanie tych przesyłek nie stanowiło naruszenia art. 5, ust. 1. ustawy z dnia 3 czerwca 1934 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 20 z 1933 r. poz. 84), muszą one odpowiadać warunkom dla papierów handlowych ustalonym w 86—89 Ordynacji pocztowej (II. P. 3). Ponadto na każdej przesyłce zbiorowej musi być umieszczony napis „Papiery handlowe — wypracowania uczniowskie. Poszczególne listy uczniów nie mogą być wkładane do kopert lecz muszą być przesyłane razem w jednej wspólnej otwartej kopercie lub opakowaniu. W przesyłkach nie może być żadnej innej wartości oprócz listów - wypracowań uczniowskich.

Te same przepisy stosują się również w obrocie z zagranicą z tym, że na stronie adresowej przesyłki winien być umieszczony napis „Papiers d' affaires — devoirs d' eleves", oraz jako nadawca i odbiorca winna figurować szkoła z ewentualnym oznaczeniem Nr. klasy.

Pod pojęcie papierów handlowych nie podpadają:

o) zawiadomienia o wysyłce worków, oraz rozliczania nadawane, przeważnie przez komisowe hurtownie soli, a to z uwagi na punkt 5 ustęp „e“ wyjaśnień do § 86 (II. P. 3).

Jako przesyłki mieszane można nadawać:

p) małe premie reklamowe firmy Henryka Francka Synowie S. A. w Skawinie w postaci piłek gumowych, grzybów do cerowania, harmonijek ustnych i t. p.

3. Listy wartościowe.

Wszelkie nadeszłe do doręczenia listy wartościowe obrotu krajowego i zagranicznego bez względu na stan, należy dokładnie przeważyć natychmiast na czułej i dobrze uregulowanej wadze, po czym wagę oznaczyć na liście tuż pod wagą podaną przez urząd nadawczy względnie ostatni urząd przekartowawczy. Zarówno urzędnik jak i świadek na dowód, że rzetelnie sprawdzili wagę listu obowiązani są złożyć swój podpis obok oznaczonej wagi. Listów wartościowych zamkniętych pieczęciami t.zw. laku gumowego, który z powodu swej elastyczności umożliwia usunięcie całego lakowania i ponowne przyklejenie do listu bez najmniejszego uszkodzenia odcisku pieczęci nie należy przyjmować.

Przy listach wartościowych za zwrotnym poświadczeniem odbioru, kwota stanowiąca deklarowaną wartość na liście wartościowym, musi być zgodna z kwotą podaną na zwrotnym poświadczeniu odbioru, w przeciwnym bowiem razie należy odmówić przyjęcia listu.

4. Przesyłki pośpieszne.

W związku z zaprowadzeniem na terenie całego Państwa pośpiesznego doręczania przesyłek listownych i paczek w zamiejscowym obszarze pocztowym wyjaśnia się następująco:

Urząd (agencja) przyjmujący przesyłkę pospieszną, przeznaczoną do doręczenia w zamiejscowym obszarze pocztowym, obowiązany jest pobrać od nadawcy wyłącznie tylko opłatę, jak za przesyłkę zwykłą, względnie rejestrowaną odpowiedniej wagi, oraz zaliczkę na pokrycie kosztów umyślnego posłańca w kwocie 3 złotych, przewidzianą w poz. 17 i 33, punkt 2b, taryfy pocztowej, telegraficznej i telefonicznej.

Następnie jeśli chodzi o przesyłki listowe, urząd nadawczy nakleja na niej w znaczkach pocztowych opłatę od wagi i ewentualnie opłatę za polecenie oraz nalepkę „Expres“. Pobraną zaś zaliczkę urząd nadawczy wpisuje do wykazu opłat pocztowych gotówką (druk Nr. 669) (§ 51, pkt. 5a, II. P. 4).

Po dokonanym wpisie urząd nadawczy umieszcza na stronie adresowej danej przesyłki adnotację następującej treści: „zaliczkę na posłańca 3 złote pobrano i zarachowano w wyk. opł. poczt. got. poz. . . . . .“ poczym — kieruje przesyłkę do miejsca przeznaczenia.

Opłaty przewidzianej w poz. 17 i 33 pkt. 2a (rzeczywiste koszty posłańca najmniej jednak 80 gr.), oraz pkt. 2 „c“ (15 gr.), uprzednio wspomnianej taryfy pocztowej, nie uiszcza zatem nadawca bezpośrednio przy nadawaniu przesyłki pocztowej, przeznaczonej do zamiejscowego obszaru pocztowego, lecz składa na jej pokrycie jako zabezpieczenie kwotę 3 zł., z której potem następuje rozliczenie się z nadawcą — po nadejściu z urzędu oddawczego zawiadomienia o wysokości kosztów posłańca.

Po doręczeniu omawianej przesyłki pospiesznej, urząd oddawczy zawiadamia urząd nadawczy (na druku Nr. 108 „Zawiadomienie o wypłacie należności posłańczej“) o wysokości kwoty wypłaconej umyślnemu posłańcowi, wypełniając go ściśle według nadruku, oraz zapodając kwotę faktycznie wypłaconą. Analogiczną kwotę winien również urząd oddawczy zarachować w wykazie pospiesznych przesyłek, gdyż wykaz ten służy do zaliczania rzeczywistych wydatków z kasy urzędu pocztowego i w wykazie tym posłaniec kwituje odbiór wypłaconej mu kwoty. — Na podstawie otrzymanego zawiadomienia urząd nadawczy przeprowadza obliczenie z nadawcą, który złożył zaliczkę na poczet należności posłańczej.

Przypadającą ewentualnie na rzecz Zarządu Pocztowego różnicę z obliczenia należności posłańczej, pobiera się dodatkowo od nadawcy i zalicza w wykazie opłat pocztowych gotówką, wpisując znamiona przesyłki i uiszczoną kwotę niedoboru, a w uwadze wykazu notując pierwotny numer bieżący wykazu, pod którym wpisano uiszczoną wówczas przez nadawcę zalicz-

kę na poczet należności posłańczej. — jako załącznik służy zawiadomienie o wypłacie należności posłańczej, które opatruje się bieżącym numerem wpisu do wykazu.

Wynikłą natomiast z obliczenia nadwyżkę należności posłańczej wypłaca się nadawcy przesyłki pośpiesznej za pokwitowaniem, wolnym od stempla i zalicza ją w „wykazie unieważnionych należności gotówką“ — przy dołączeniu pokwitowania, na którym notuje się bieżący numer wpisu do powyższego wykazu. W kolumnie „Uwaga“ tego wykazu notuje się numer bieżący wykazu opłat pocztowych gotówką, pod którym wpisano zaliczkę na poczet należności posłańczej.

Jednocześnie wyjaśnia się, iż przyjmowanie do doręczenia przesyłek pośpiesznych w miejscowym okręgu doręczeń urzędu przyjmującego tego rodzaju przesyłkę jest dozwolone, przy czym opłata za pośpieszne doręczenie takiej przesyłki winna być uiszczona według obowiązującej stawki taryfowej.

5. Przesyłki listowe urzędowe.

Władze i urzędy państwowe, samorządu terytorialnego i gospodarczego oraz organa przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“ zamieszczone w spisie ogłoszonym w Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 19 z roku 1934, poz. 88, oraz uzupełnieniach (jak również kierownicy tych władz i urzędów, ich zestępcy, np. wszyscy ministrowie, prezesi i prokuratorzy sądów apelacyjnych i okręgowych) są uprawnione do opłacania swej urzędowej korespondencji urzędowymi znaczkami pocztowymi w sposób określony w Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 18 z roku 1933, poz. 74. **Ponadto urzędowymi znaczkami pocztowymi mogą być opłacone:**

a) pisma władz i urzędów skarbowych wysyłane w postępowaniu egzekucyjnym,
b) korespondencja urzędowa (listy i kartki) wojskowych parafij rzym.-kat. oraz wojskowych duszpasterstw innych wyznań,
c) korespondencja Izb Rzemieślniczych w sprawach o zwolnienie od dowodów uzdolnienia fachowego kandydatów na majstrów i czeladników, gdyż sprawy te należą do poruczonego zakresu ich działania. Natomiast wezwania płatnicze tychże Izb muszą być opłacane zwykłymi znaczkami pocztowymi.
d) urzędowe przesyłki listowe pisarzy hipotecznych o charakterze administracyjnym nadawane zapomocą pocztowej książki nadawczej dla listów niekredytowanych, podlegają urzędowej opłacie pocztowej, uiszczanej urzędowymi znaczkami pocztowymi przez naklejenie tych znaczków przy nadaniu.

Pisarze hipoteczni swoją korespondencję urzędowo - prywatną prowadzoną z interesami w związku z pobieraniem należności lub z innych powodów, winni wysyłać jako listy prywatne, a opłaty pocztowe za te przesyłki uiszczać przy nadaniu normalnymi znaczkami pocztowymi, według ogólnej taryfy pocztowej.

e) korespondencja urzędowa uniwersyteckich klinik, zakładów i gospodarstw doświadczalnych (jak np. Gospodarstw Doświadczalnych U. J. w Mydlnikach),
f) korespondencja urzędowa Junackich Hufców Pracy,
g) korespondencja Komendantów Związku Strzeleckiego jako pomocników i zastępców Komendantów W. F. i P. W., w sprawach wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Korespondencja jednak komendantów miejscowych oddziałów S. Z. jako instruktorów W. F. i P. W. winna być wysyłana jako nieopłacona z napisem „Na wezwanie urzędowe“ lub „w wykonaniu ustawowego obowiązku“. Korespondencja Związku Strzeleckiego w sprawach wewnętrznych organizacji i innych nie związanych z pracami W. F. i P. W. nie ma charakteru korespondencji urzędowej i podlega normalnym opłatom taryfowym.
h) korespondencja wojewódzkich i powiatowych komisyj rozjemczych dla spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich, wysyłana do władz i urzędów państwowych oraz samorządowych w poruczonym zakresie działania. Korespondencja, wysyłana przez te komisje do osób prywatnych, winna być opłacona znaczkami zwyczajnymi według normalnych stawek taryfowych, lub przerzucona na adresata, o ile sprawa leży w interesie odbiorcy.
i) korespondencja notariuszy w Okr. Sądów Apelac. w Krakowie i Lwowie, oraz Sądu Okr. w Cieszynie wysyłana przez nich w postępowaniu spadkowym w charakterze „komisarzy sądowych“.

Znaczkami urzędowymi można opłacać wyłącznie tylko listy i kartki. Druki, próbki,

papiery handlowe i t. p. mogą być wysyłane w listach opłaconych urzędowymi znaczkami pocztowymi jedynie i wyłącznie tylko wtedy, gdy stanowią one załącznik do listu jako dowód rzeczowy. Natomiast same druki, próbki, papiery handlowe i t. p. muszą być opłacone zwykłymi znaczkami pocztowymi.

Prawo używania urzędowych znaczków pocztowych nie przysługuje:

j) przedsiębiorstwom Państwowego Zakładu Higieny,

k) Ubezpieczalniom Społecznym,

l) Niewojskowym władzom, urzędom i instytucjom kościelnym wszelkich wyznań i obrządków.

Korespondencję zwykłą do władz i urzędów państwowych oraz samorządu terytorialnego lub gospodarczego w poruczonym zakresie działania w sprawach, załatwianych na wezwanie tych władz i urzędów, lub w wykonaniu ustawowego obowiązku, władze, urzędy i instytucje kościelne (wyznaniowe) wysyłają w sposób przewidziany w § 2, litera b) i ustęp 2, oraz w § 5, ustęp 2-gi rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 18 z 1933 r. poz. 71) a więc bez nalepiania na przesyłce znaczków pocztowych, gdyż opłatę pocztową za tę przesyłkę uiszcza przy odbiorze władza lub urząd, pod którego adresem była ona wysłana. Na tego rodzaju przesyłkach listowych winny władze, urzędy i instytucje kościelne (wyznaniowe) na stronie adresowej podać nazwę wysyłającej władzy, względnie urzędu, oraz umieścić odcisk pieczęci urzędowej i napis „Na wezwanie urzędowe" lub „W wykonaniu ustawowego obowiązku".

Urzędy stanu cywilnego i osoby, prowadzące księgi metrykalne, korespondencję swoją 1) w sprawach statystyki ruchu naturalnego ludności do władz administracyjnych I. instancji i do Głównego Urzędu Statystycznego, oraz 2) inną korespondencję do władz i urzędów państwowych i samorządu terytorialnego lub gospodarczego w poruczonym zakresie działania w sprawach, załatwianych na wezwanie tych władz i urzędów państwowych i samorządu terytorialnego lub gospodarczego w poruczonym zakresie działania w sprawach, załatwianych na wezwanie tych władz i urzędów lub w wykonaniu ustawowego obowiązku, wysyłają w listach zwykłych bez nalepienia znaczków pocztowych w sposób, omówiony wyżej.

Po za wyjątkami omawianymi wyżej muszą przesyłki listowe władz, urzędów i instytucji kościelnych (wyznaniowych) być opłacane przy nadawaniu normalnymi znaczkami opłaty według ogólnie obowiązującej taryfy pocztowej.

Korespondencja Zarządów Gminnych z Powszechnym Zakładem Ubezp. Wzaj. lub z Ubezp. Społeczn. w sprawie ubezpieczeń, winna być opłacona zwykłymi znaczkami pocztowymi. Tylko władze i urzędy państwowe i samorządowe uprawnione do korzystania z urzędowych znaczków pocztowych, mogą wysyłać listy i kartki za opłatą przerzuconą na adresata, pod warunkiem, że odbiorcami będą tylko osoby i instytucje prywatne. Natomiast, o ile chodzi o przesyłki listowe z napisem „Na wezwanie urzędowe" lub „W wykonaniu ustawowego obowiązku" to przesyłki takie (zwykłe listy i kartki) mogą wysyłać — zgodnie z § 2, ust. 1, lit. b) i ust. 2 rozporządzenia z 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 18 z 1933 r. jedynie osoby i instytucje prywatne i tylko do władz i urzędów, wymienionych w § 2, ust. 1, lit. a) tegoż rozporządzenia, a więc i do organów samorządu terytorialnego, lecz tylko w sprawach, należących do ich poruczonego zakresu działania.

Z powyższego wynika, że korespondencję z napisem „Na wezwanie urzędowe" lub „W wykonaniu ustawowego obowiązku" mogą wysyłać władze i urzędy samorządu terytorialnego lub gospodarczego, lecz tylko w sprawach, należących do ich własnego zakresu działania i tylko do władz i urzędów państwowych z wyłączeniem wszelkich innych instytucji, choćby nawet opartych na prawie publicznym jak np. Ubezpieczalnie Społeczne, Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych i t. p. Wysyłane do tych ostatnich przesyłki listowe z napisem „Na wezwanie urzędowe" lub „W wykonaniu ustawowego obowiązku" podlegają obciążeniu dopłatą w podwójnej wysokości normalnej opłaty taryfowej.

Urzędy stanu cywilnego oraz osoby prowadzące księgi metrykalne, mogą wysyłać swą

korespondencję urzędową do Wydziałów Hipotecznych jako nieopłaconą, umieszczając na opakowaniu napis „W wykonaniu ustawowego obowiązku“ lub „Na wezwanie urzędowe“.

Mennica Państwowa może również wysyłać „Na wezwanie urzędowe“ lub „w wykonaniu ustawowego obowiązku“, nieopłacone listy i kartki zwykłe.

Ze względu jednak na to, że częstokroć załącznikami do korespondencji (ekspertyz), wysyłanej przez Mennicę Państwową są monety — Ministerstwo Poczt i Telegrafów czyniąc wyjątek od zasady zezwoliło przyjmować od Mennicy Państwowej nieopłacone polecone listy „na wezwanie urzędowe“ lub „w wykonaniu ustawowego obowiązku“.

Szpitale państwowe mają ustawowy obowiązek komunikowania się w pewnych sprawach z władzami i urzędami państwowymi albo samorządowymi i w tych sprawach mogą swoją korespondencję do wymienionych władz i urzędów wysyłać „w wykonaniu ustawowego obowiązku“.

Z wysyłania korespendencji za opłatą przerzuconą na adresata mogą korzystać polskie placówki zagraniczne, które korespondencję swoją nadają w kraju przez swoje organa, albo za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Postępowanie z tego rodzaju niedoręczalnymi przesyłkami jest szczegółowo opisane w poz. 10 niniejszych zarządzeń.
Przesyłki zawierające obowiązkowe egzemplarze druków wysyłane jako listy przez Zakłady drukarskie, pod adresem Władz administracji ogólnej i bibliotek wykazanych w spisie władz i urzędów państwowych, mogą być wysyłane z napisem „W wykonaniu ustawowego obowiązku“ i będą opłacane przez odbiorców za pomocą urzędowych znaczków pocztowych. Natomiast takie przesyłki listowe, wysyłane do bibliotek, nie wymienionych w spisie władz i urzędów państwowych, oraz przesyłki, wysyłane jako „druki“, muszą być opłacane zgodnie z ordynacją i taryfą pocztową.

Opłata za przyjęcie przesyłek urzędowych poza godzinami urzędowymi, oraz opłata za reklamację przesyłek urzędowych, musi być uiszczona znaczkami normalnymi według obowiązujących stawek taryfowych.

Nadawanie listów urzędowych zapomocą pocztowej książki nadawczej.

Niektóre władze i urzędy, nadając listy polecone zapomocą pocztowej książki nadawczej, wpisują w rubrykach 2—7 tej książki numery spraw (pism), zawartych w poszczególnych przesyłkach poleconych, pomimo że według post. § 40 (II. P. 4) poszczególne rubryki książki nadawczej mają być wypełnione według nadruku.

Wpisów tych nie powinny urzędy usterkować, gdyż mają one dla władz i urzędów wysyłających swoją korespondencję istotne znaczenie, a dla służby pocztowej są obojętne, albowiem nadawcze urzędy pocztowe nie są obowiązane sprawdzać zgodności numerów spraw, wpisanych do książki nadawczej z numerami podanymi na kopertach listów.

Ponadto rubryki 2—6, przy wpisywaniu urzędowych listów poleconych z reguły pozostają wolne, mogą być zatem użyte do wpisywania numerów spraw.

Jeżeliby zachodziła potrzeba omówienia skreśleń wpisów, co w myśl § 40, pkt. 9 (II. P. 4) powinno być dokonane w rubryce 7, to w danym razie adnotacyj tych należy dokonać na brzegu kartki książki nadawczej lub pod wpisem ostatniego listu.

Kontrola urzędowych przesyłek listowych.

Niektóre władze i urzędy państwowe, samorządu terytorialnego i gospodarczego używają znaczków urzędowych do opłaty przesyłek listowych zawierających druki lub wydawnictwa urzędowe t. j. czasopisma.

Z postanowień § 1, pkt. 1 rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych, zawartego w Dzienniku Urz. Min. P. i T. Nr. 18 z 1933 r. poz. 71 wynika, że tylko listy i kartki pocztowe urzędowe mogą być opłacane znaczkami pocztowymi, wprowadzonymi tym rozporządzeniem inne natomiast przesyłki urzędowe na podstawie § 13 tego rozporządzenia podlegają normalnym taryfowym opłatom.

Ponieważ wykorzystywanie znaczków urzędowych do opłaty druków i wydawnictw urzędowych, ma niewątpliwie na celu ponoszenie mniejszych wydatków na opłaty pocztowe, urzędy i agencje pocztowe winny zwracać na to baczną uwagę przy przyjmowaniu przesyłek listowych urzędowych.

W związku z tym wyjaśnia się co następuje:

Według postanowienia, zawartego w ust. III. pkt. 10 zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 24 września 1934 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 19, poz. 88) w wypadkach nasuwającego się władzom lub urzędom (organom) pocztowym podejrzenia o nadużycie danej przesyłki urzędowej listowej dla celów prywatnych lub wysłania jej wbrew obowiązującym przepisom pocztowym, urząd pocztowy nadawczy lub oddawczy winien spowodować zbadanie tej przesyłki, stosując postanowienie zawarte w § 45 ordynacji pocztowej w porozumieniu z kierownikiem nadającej wzgl. odbiorczej władzy lub urzędu.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów otrzymuje jednak zażalenia niektórych władzy i urzędów państwowych, że urzędy i agencje pocztowe w wielu wypadkach same otwierają urzędowe przesyłki listowe, oraz badają treść zawartej w nich korespondencji.

Tego rodzaju postępowanie urzędów (agencyj) pocztowych jest niedopuszczalne i podlega sankcjom, przewidzianym w obowiązującej ustawie karnej i jest niezgodne z powołanym na wstępie zarządzeniem.

W wypadkach nasuwającego się podejrzenia, że dana urzędowa przesyłka listowa zawiera korespondencję prywatną lub jest wysyłana z naruszeniem obowiązujących przepisów pocztowych (np. przesyłka zbiorowa), nadawczy względnie odbiorczy urząd pocztowy winien bezzwłocznie zwrócić się do władzy lub urzędu nadającego lub odbierającego tę przesyłkę, z doniesieniem o powziętym podejrzeniu i z prośbą o wydelegowanie swego funkcjonariusza do lokalu urzędu (agencji) pocztowego dla otwarcia przesyłki i stwierdzenia jej zawartości.

Przesyłkę zakwestionowaną otwiera w urzędzie pocztowym i bada jej zawartość oraz treść korespondencji wyłącznie tylko upoważniony do tego delegat danej władzy lub urzędu państwowego albo samorządowego w obecności kierownika urzędu pocztowego lub upoważnionego pracownika pocztowego.

W myśl okólnika Nr. 53 Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1931 r. L. 9141/I. Dg do wszystkich Ministrów, władze i urzędy państwowe lub samorządowe są obowiązane na wniosek władz i urzędów pocztowych otwierać podejrzane urzędowe przesyłki listowe i stwierdzać ich zawartość w sposób wyżej opisany.

Natomiast otwieranie przesyłek listowych przez samych pracowników pocztowych i badanie przez nich treści korespondencji jest bezwzględnie wzbronione i stanowi naruszenie obowiązków służbowych.

W wypadkach gdy wezwana władza lub urząd odmawia przesłania do urzędu swego delegata lub otwarcia zakwestionowanej przesyłki listowej, należy przesyłkę tę pod wskazanym adresem doręczyć, a o odmowie donieść przełożonej Dyrekcji Okr. P. i T.

6. Przesyłki sądowe i komorników

Z brzmienia §§ 1, 2, 5, 6, ust. 1 i § 17 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 września 1933 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów o doręczeniu przez pocztę pism sądowych w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 23 z 1933 r. poz. 112 (uzupełn. Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 11 z 1935 r. poz. 28) oraz części II. rozporządzenia Ministrów Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych, oraz w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 18 z 1933 r. poz. 74 (uzup. Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 14 z 1934 r. poz. 66), wynika niewątpliwie, że:

1) wymienione przepisy rozróżniają przesyłki listowe, wysyłane:
   a) przez sądy w postępowaniu cywilnym i karnym,
   b) przez prokuratury w postępowaniu karnym,
   c) przez komorników w postępowaniu egzekucyjnym,
2) pisma prokuratur w sprawach karnych uważa się na równi z pismami sądów karnych,
3) przepisy o nadawaniu i doręczaniu pism sądowych należy stosować analogicznie również do pism, wysyłanych przez prokuratury w sprawach karnych i przez komorników sądowych w sprawach egzekucyjnych.
4) zamiejscowe pisma komorników sądowych, wysyłane na polecenie sądów i oznaczone

napisem „Na wezwanie sądu — opłata pocztowa kredytowana“, podlegają opłatom, jak urzędowe przesyłki listowe, z tym jednak, że opłaty te są kredytowane i uiszczane wraz z opłatami za pisma sądów i prokuratur w postępowaniu karnym — przez Ministerstwo Sprawiedliwości,

5) wszystkie inne pisma komorników sądowych w postępowaniu egzekucyjnym podlegają opłatom, przewidzianym w § 10 rozporządzenia z 22 lipca 1933 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. NrN. 18/33, poz. 74) i opłaty te winny być uiszczane przy nadaniu normalnymi znaczkami pocztowymi.

Z powyższego wynika zatem, że pisma Komorników w postępowaniu egzekucyjnym winny być — podobnie jak pisma sądowe i prokuratorskie — nadawane w urzędzie pocztowym zapomocą książki nadawczej przesyłek w postępowaniu cywilnym. Dla odróżnienia książki tej od książki nadawczej sądów należy nad nadrukiem „w postępowaniu cywilnym“ umieścić odręcznie napis „egzekucyjnym“.

Ponieważ opłaty za pisma komorników wymienione wyżej pod poz. 4 uiszcza Ministerstwo Sprawiedliwości, należy pisma te w odróżnieniu od pism opłacanych przy nadaniu przez komorników — nadawać za osobną książką nadawczą. Dla orientacji należy w tytule tej książki umieścić napis: „Przesyłki wysyłane na wezwanie Sądu“.

Celem jaśniejszego zrozumienia §§ 8 i 11 rozporządzenia Ministrów Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 18 z 1933 r. poz. 74) podaje się sposób opłat wymienionych w tych paragrafach przesyłek listowych:

Tabela opłat urzędowych przesyłek listowych — sądów, prokuratur i komorników.

Oznaczenie przesyłek listowych	Sposób opłaty przesyłek
1. Pisma urzędowe sądów i prokuratur w sprawach administracji sądowej miejscowe i zamiejscowe.	Znaczkami pocztowymi urzędowymi (rozp. § 1 i 2, ust. a) (przy nadaniu).
2. Pisma osób i instytucyj wysyłane do sądów i prokuratur na ich wezwanie lub w wykonaniu obowiązku ustawowego, miejscowe i zamiejscowe.	Znaczkami pocztowymi urzędowymi przy odbiorze (rozp. § 2. lit. „b“, ust. 2).
3. Pisma sądowe w postępowaniu cywilnym, miejscowe i zamiejscowe.	Bez znaczków za opłatą **kredytowaną** (rozp. § 10, pkt. 1 i § 11).
4. Pisma sądowe w postępowaniu karnym: a) miejscowe b) zamiejscowe	Bez znaczków za opłatą kredytowaną (rozp. § 10, pkt. 1 i § 11). Detto rozp. §§ 8 i 11.
5. Pisma komorników w postępowaniu egzekucyjnym na polecenie sądów i prokuratur (egzekucja grzywien, opłat, kosztów i innych należności sądowych: a) miejscowe b) zamiejscowe	Znaczkami pocztowymi normalnymi (zwykłymi) przy nadaniu (rozp. §§ 10, pkt. 1, 2 i § 11). Bez znaczków za opł. **kredytowaną** (rozp. §§ 8 i 11, ust. 1).
6. Pisma komorników w postępowaniu egzekucyjnym na żądanie stron, miejscowe i zamiejscowe	Znaczkami pocztowymi normalnymi (zwykłymi) przy nadaniu (rozp. § 10, pkt. 1 i 2 i § 11, ust. 2).

Przesyłki listowe wysyłane przez wydziały hipoteczne i pisarzy hipotecznych, w postępowaniu hipotecznym, podlegają opłacie pocztowej przewidzianej dla przesyłek sądowych w sprawach cywilnych (§ 10 rozp. z 22 lipca 1933 r. Dz. Urz. Min. P i T. Nr. 18 poz. 74). Opłaty pocztowe za te przesyłki (zwykłe lub polecone), za zwrotnym poświadczeniem odbioru) są kredytowane i mają być uiszczane okręgowym dyrekciom pocztowym miesięcznie z dołu przez sądy okręgowe, łączenie z należnościami pocztowymi za przesyłki w sprawach cywilnych (§11 ust. 1 lit. b. rozp. z 22 lipca 1933 r.) Te przesyłki mają być nadawane zapomocą pocztowej książki nadawczej, prowadzonej w myśl § 6, rozporządzenia z dnia 30 września 1933 r. o doręczaniu pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. Urz. Min. P i T. Nr. 23, poz. 112, uzup. Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 11 z 1935 r. poz. 28).

Wszelkie pisma sądowe i prokuratorskie, oznaczone w myśl § 4, rozporządzenia z dnia 30 września 1933 r. o doręczaniu pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 23 z 1933 r. poz. 112) między innymi napisem „Sprawa cywilna - karna - opłata pocztowa kredytowana“ podlegają opłatom kredytowanym a to po myśli postanowień § 11 rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postępowaniu cywilnym i karnym (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 18 z 1933 r. poz. 74).

Natomiast wszystkie inne pisma sądowe i prokuratorskie opatrzone tylko napisami przewidzianymi w § 5 ust. 1. rozporządzenia z dnia 22 lipca 1933 r. a więc bez napisu „Sprawa cywilna — karna — opłata pocztowa kredytowana“, należy uważać za pisma, wysyłane po myśli § 2. ust. 1. pkt. a. tegoż rozporządzenia przez sądy lub prokuratury w sprawach administracji sądowej. Opłata pocztowa za tego rodzaju pisma sądowe winna być uiszczona przy nadaniu zapomocą urzędowych znaczków pocztowych.

Przesyłki sądowe nadane za opłatą przerzuconą na adresata należy obciążać normalną opłatą taryfową a nie stawkami przewidzianymi dla przesyłek sądowych kredytowanych.

Przesyłki sądowe zwykłe za zwrotnym poświadczeniem odbioru — nie są dopuszczone w obrocie z Wolnym Miastem Gdańsk. Przesyłki tego rodzaju są dopuszczalne jedynie tylko w tym wypadku, gdy są adresowane do W. M. Gdańska za pośrednictwem polskiego up. Gdańsk 1, przy czym do takiej przesyłki winien być dołączony formularz urzędowego (nie sądowego) zwrotnego poświadczenia odbioru.

Doręczanie pism sądowych o niedokładnych adresach.

Pisma sądowe w sprawach cywilnych i karnych oraz pisma komorników sądowych z napisem: „Na wezwanie sądowe“ opatrzone adresem niedokładnym, niezupełnym lub niewyraźnym (n. p. bez podania ulicy, numeru domu i mieszkania) należy w wypadkach, gdy w danej miejscowości jest więcej osób tego samego imienia i nazwiska, zwracać wysyłającemu sądowi lub komornikowi sądowemu z podaniem przyczyny zwrotu, na odwrotnej stronie zwrotnego poświadczenia odbioru (doręczenia). Natomiast w wypadkach, gdy w danej miejscowości niema więcej osób tego samego imienia i nazwiska i w wypadkach zmiany mieszkania przez adresata, można pisma sądowe i wymienione wyżej pisma komorników sądowych opatrzone adresem niedokładnym, niezupełnym lub niewyraźnym, albo adresem dawnego miejsca zamieszkania doręczać tylko wtedy, gdy identyczność odbiorcy z adresatem nie budzi żadnej wątpliwości — w przeciwnym razie należy pismo zwrócić z podaniem przyczyny zwrotu.

Informacyj o adresach odbiorców omawianych pism, w biurach meldunkowych mogą urzędy pocztowe zasięgać tylko w tych gminach, które nie zaprowadziły opłat za tego rodzaju informacje, lecz i w tym wypadku pisma te mogą doręczać pod wskazanym adresem tylko wówczas, gdy w miejscowości tej nie mieszka więcej osób tego samego imienia i nazwiska i gdy identyczność odbiorcy z adresatem pisma nie budzi żadnej wątpliwości.

Doręczanie zastępcze może być stosowane tylko wówczas, gdy identyczność właściwego adresata nie wzbudza żadnej wątpliwości.

7. Nadawanie, doręczanie i wydawanie przesyłek pocztowych.

A) Nadawanie i doręczanie pism Państwowego Banku Rolnego i jego oddziałów, jak również i pism towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich oraz banków hipotecznych w postępowaniu egzekucyjnym.

Państwowy Bank Rolny i jego oddziały oraz Towarzystwa Kredytowe ziemskie i miejskie Banki Hipoteczne w okręgach sądów apelacyjnych w Toruniu, Poznaniu, Katowicach, Lwowie i Krakowie, mają prawo prowadzić we własnym zakresie egzekucje z nieruchomości przez ich przymusową sprzedaż.

Stosownie do powyższego należy do korespondencji wysyłanej przez wyżej wymienione instytucje, stosować postanowienia o doręczaniu pism sądowych przez pocztę, w postępowaniu cywilnym i karnym, zawarte w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów z dnia 30. września 1933 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 23 z 1933 r. poz. 112, uzup. Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 11 z 1935 r. poz. 28).

Pisma instytucyj kredytu długoterminowego mogą być wysyłane bądź jako zwykłe przesyłki listowe za zwrotnym poświadczeniem odbioru, bądź też jako polecone przesyłki listowe, za zwrotnym poświadczeniem odbioru i podlegają przy nadaniu taryfowym opłatom pocztowym. Opłata ta składa się:

1) przy listach zwykłych z normalnej taryfowej opłaty za list zwykły, zależnie od jego wagi i miejsca przeznaczenia (listy miejscowe lub zamiejscowe) i za zwrotne poświadczenie odbioru.

2) przy listach poleconych, za zwrotnym poświadczeniem odbioru, z normalnej taryfowej opłaty za list zwykły zależnie od wagi i miejsca przeznaczenia (listy miejscowe i zamiejscowe) za polecenie, a nadto za zwrotne poświadczenie odbioru.

Na zewnętrznej stronie przesyłek winny wymienione instytucje oprócz dokładnego adresu, podać nazwę wysyłającej instytucji i sygnaturę sprawy, nadto umieścić napis: „Polecone za zwrotnym poświadczeniem odbioru", jeżeli pismo wysyłane jest jako list polecony, lub tylko „Za zwrotnym poświadczeniem odbioru", jeżeli pismo wysyłane jest jako list zwykły. Jeżeli przesyłka zawiera wezwanie na termin, należy na jej zewnętrznej stronie umieścić wyrazy: „Termin dnia....".

B) Doręczanie przesyłek rejestrowanych na terenie koszar.

Dowództwa Oddziałów Wojskowych są upoważnione do wydawania na żądanie urzędów pocztowych imiennych przepustek dla doręczycieli, celem umożliwienia im wstępu na teren wojskowy w wypadkach doręczania, inkasowania i protestowania weksli dłużników, zamieszkałych na terenie koszar.

W danym wypadku listonosze mają prawo wstępu jedynie do mieszkań osób wojskowych.

C) Powtórne doręczanie pocztowych przesyłek rejestrowanych oraz doręczanie kwot przekazowych odbiorcom nieznanym.

W wypadkach, gdy próba pierwszego doręczenia paczki, albo próba ponownego doręczenia innej przesyłki rejestrowanej okaże się bezskuteczną, należy zawiadomić adresata karteczką, druk Nr. 34, o nadejściu przesyłki. W tych wypadkach odbiorca winien podjąć w urzędzie pocztowym tak dokument oddawczy, jakoteż i samą przesyłkę (kwotę przekazową).

Jeżeli odbiorca po doręczeniu mu zawiadomienia o nadejściu przesyłki zarejestrowanej nie zgłosi się po odbiór do połowy przepisanego terminu podjęcia, to doręcza się mu ponownie zawiadomienie..

Przy doręczaniu kwot przekazowych odbiorcom nieznanym, zamieszkałym w hotelach, pensjonatach, domach zajezdnych i t. p., należy stosownie do postanowień § 111 przepisów służbowych dla doręczycieli (I. A. 8) przed oddaniem do wypłaty przekazów, opiewających na kwoty ponad 200. złotych sprawdzić w urzędzie nadawczym, czy przekazy te zostały tam rzeczywiście wpłacone i o dokonanym sprawdzeniu umieścić notatkę na przekazie.

D. Doręczanie przekazów czekowych P. K. O.

Niektóre przekazy czekowe P. K. O. zaopatrzone są różnymi klauzulami, n. p. „można wypłacić, tylko za potwierdzeniem Urzędu parafialnego, że oznaczeni małoletni żyją",

„że adresatka ponownie za mąż nie wyszła“, i t. d.

Doręczanie takich przekazów czekowych w urzędach pocztowych, w których zaprowadzone jest doręczanie przekazów pocztowych i P. K. O. z pieniądzmi odbiorcom do domu, odbywa się różnie.

Celem ujednostajnienia manipulacji z tymi przekazami w urzędach pocztowych, wyjaśnia się następująco:

Przy doręczaniu przekazu czekowego P. K. O. opatrzonego specjalnym zastrzeżeniem wypłaty, odbiorca obowiązany jest dostarczyć odnośne poświadczenie, stanowiące warunek wypłaty przekazu.

Jeżeli odbiorca przy pierwszym doręczeniu nie może przy wypłacie przekazu czekowego P. K. O. dostarczyć listonoszowi żądanego poświadczenia, to zgodnie z postanowieniami, zawartymi w § 251 ordynacji pocztowej (II. P. 3) przekaz czekowy należy doręczyć powtórnie, jeżeli można przypuszczać, że kwota przekazowa będzie mogła być doręczona, w przeciwnym razie przekaz wraz z gotówką listonosz winien złożyć w urzędzie pocztowym, który postępuje w myśl powołanego wyżej punktu 6. Instrukcji o obrocie oszczędnościowym i czekowym P. K. O.. pobierając przy wypłacie opłatę za doręczenie. (§ 304 ordynacji pocztowej II. P. 3).

Dostarczenie odnośnego poświadczenia, będącego podstawą do podjęcia kwoty z przekazu czekowego, opatrzonego zastrzeżeniem wypłaty należy do obowiązków odbiorcy. Może ono być złożone na oddzielnej kartce papieru, punkt bowiem 12, rozdziału IV. str. 55, wymienionej wyżej instrukcji nie zawiera kategorycznego postanowienia, że poświadczenie to musi być zamieszczone na przekazie.

Nadchodzących pod adresem kierowników szkół powszechnych, przekazów czekowych P. K. O. bez adresów imiennych nie należy doręczać przez doręczycieli, lecz wypłacać w urzędzie bez pobierania opłat za doręczanie.

Natomiast przekazy takie adresowane imiennie należy w granicach kwoty dopuszczalnej do doręczenia doręczać adresatom do domu, pobierając taryfowe opłaty za doręczenie.

I) Doręczanie pism władz skarbowych.

W związku z wejściem w życie z dniem 1. kwietnia 1938 r. ustawy z dnia 11. stycznia 1938 r. o doręczaniu pism urzędowych przez gminy ogłoszonej w Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 6. z 1938 roku, poz. 18 — wszelkie pisma władz skarbowych w miejscowościach, gdzie zorganizowana jest pocztowa służba doręczeń winny być doręczane z tym dniem przez pocztę.

Pisma te których wzory zamieszczone zostały w Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 14 z roku 1937 poz. 30, opłacać będą przy nadaniu władze i urzędy skarbowe zapomocą urzędowych znaczków pocztowych odpowiedniej wartości w zależności od rodzaju przesyłki.

W celu usprawnienia doręczania wspomnianych pism przez placówki pocztowe, a w następstwie tegoż uniknięcia na przyszłość jakichkolwiek z tego powodu zażaleń ze strony nadawców urzędy (agencje) winny przesyłki te otaczać specjalną opieką i doręczać najbliższym chodem doręczycielskim.

Przede wszystkim zaś kładzie się szczególny nacisk na tego rodzaju przesyłki, do których dołączane są „potwierdzenia odbioru“ (wzór Nr. 1 i 2 koloru żółtego).

Przy doręczaniu zatem przesyłek władz skarbowych za potwierdzeniem odbioru, odbiorca winien uprzednio potwierdzenie to podpisać w odpowiednio oznaczonym miejscu, po czym odnośne potwierdzenie odbioru winien doręczyciel odłączyć od pisma i złożyć w danej placówce oddawczej. Nie wolno pod żadnym warunkiem doręczać adresatowi pisma władz skarbowych wraz z potwierdzeniem odbioru. co niestety niejednokrotnie, było praktykowane przez doręczycieli.

Placówki pocztowe oddawcze odsyłają następnie pokwitowane przez odbiorców potwierdzenia odbioru, zaopatrzone odciskiem datownika w kopertach (druk Nr. 9) do urzędów nadawczych, które następnie wydają potwierdzenia odbioru nadawcom za pokwitowaniem w książeczce doręczonych uwiadomień lub w osobnym na ten cel odręcznie sporządzonym notatniku.

Zaznacza się jednocześnie, że Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, Fundusz Pracy, Państwowy Bank Rolny a wreszcie Bank gospodarstwa Krajowego wysyłają również upomnienia egzekucyjne według wyżej wspomnianych wzorów Nr. 1 i 2, z tą jednak różnicą, że zarówno odnośne upomnienia, jakoteż potwierdzenia odbioru opłacają przy na-

daniu zwykłymi znaczkami pocztowymi według ogólnie obowiązujących stawek taryfowych.

F) Doręczanie pism przez komorników sądowych.

Komornicy sądowi doręczają częstokroć swoje pisma zarówno do odbiorców miejscowych, jakoteż i zamiejscowych za pośrednictwem specjalnie wynagradzanych swoich posłańców — z pominięciem poczty.

Aczkolwiek opisane postępowanie komorników nie stanowi naruszenia ustawy z dnia 3. VI. 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (ogłoszonej w jednolitym brzmieniu w Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 20 z roku 1933 poz. 81) i jest dozwolone przepisem art. 3 tej ustawy, albowiem posłaniec danego komornika nie trudni się zawodowo zbieraniem, przenoszeniem i doręczaniem korespondencji, lecz przenosi tylko korespondencję jednej osoby t. j. komornika i w drodze powrotnej przesyłek dla innych osób nie zabiera — to jednak postępowanie to jest sprzeczne z okólnikiem Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 9. X. 1936 r. Nr. 1818 I. I. 36.

W myśl bowiem tego okólnika, komornik nie powinien doręczać pism osobiście lub przez swój personel, w wypadku, gdy przypadające mu wynagrodzenie przekracza opłatę za doręczenie, należną właściwemu organowi doręczającemu t. j. przede wszystkim poczcie.

Ponieważ opłata pocztowa za list komornika za zwrotnym poświadczeniem odbioru, wynosi 35 gr. (§ 10 rozp. z dnia 22. VII. 1933 r. Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 18 z roku 1933 poz. 74) a wynagrodzenie komornika 40 gr. (zgodnie z post. § 15 rozp. z dnia 25. IV. 1936 r. Dz. Urz. R. P. Nr. 35 z r. 1936 poz. 277) — przeto, poza wypadkami,, gdy osobiste doręczenie przez komornika jest konieczne, winien on wszelkie swoje pisma doręczać przez pocztę.

G) Wykaz przesyłek sądowych w postępowaniu cywilnym nadawanych przez Sądy za opłatą kredytowaną.

Placówki pocztowe w siedzibie Sądów obowiązane są przedstawiać Dyrekcji Okr. P. T. w terminie do dnia 10. każdego miesiąca wykaz w poprzednim miesiącu nadanych przez Sądy przesyłek listowych w postępowaniu cywilnym za opłatą kredytowaną a to dla każdego Sądu oddzielnie.

Wykaz należy sporządzać i zestawiać na podstawie odbitek z książek nadawczych przedstawianych przez nadające Sądy.

Zauważa się przy tym, że przesyłek sądowych w postępowaniu karnym nie należy obejmować wykazem, gdyż opłaty za te przesyłki zgodnie z wyżej wymienionym rozporządzeniem uiszczane są przez Ministerstwo Sprawiedliwości Ministerstwu Poczt i Telegrafów a nie Dyrekcjom Poczt

8. Opłaty pocztowe.

A) Przesyłki listowe wolne od opłaty pocztowej.

Oprócz przesyłek przewidzianych w art. 24. p. 1. ustawy z dnia 3. VI. 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 20 z 1933 r. poz. 84) wolne są od opłaty pocztowej przesyłki Pocztowego Przysposobienia Wojskowego wysyłane we wzajemnym komunikowaniu się, oraz w odniesieniu do korespondencji wysyłanej przez Organa P. P. W. pod adresem instytucji państwowych i prywatnych oraz osób prywatnych w sprawach związanych z organizacją P. P. W.

Mają one charakter przesyłek służbowych i jako takie winny być oznaczone odciskiem pieczęci urzędowej, numerem czynności oraz zaopatrzone w napis: „sprawa służbowa“. W przesyłkach służbowych nie wolno przesyłać próśb zwolnionych lub emerytowanych pracowników pocztowych.

B) Przesyłki pocztowe za opłatą ryczałtową.

Przesyłki Pocztowej Kasy Oszczędności, jej Oddziałów, oraz korespondencja zwykła właścicieli kont czekowych i paczki nadawane przez osoby prywatne pod adresem P. K. O. Za przesyłki listowe polecone adresowane do P. K. O. a nadawane przez właścicieli kont czekowych, nadawcy obowiązani są uiścić taryfową opłatę za polecenie.

Listy, kartki i druki nadawane przez Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka J. Piłsudskiego muszą być nadane w up. Warszawa 1. za pomocą książki nadawczej i nosić napis: „Opłata rycz. Zarz. Min. P. i T. Nr. PW. 612/27/35“,

Listy, kartki i druki nadawane przez sekcję finansową Naczelnego Komitetu, Wojewódzkich Delegatów, Komitety Wojewódzkie i Powiatowe Komitety oraz Rady Obywatelskie Uczczenia Pamięci J. Piłsudskiego, zarówno w obrocie krajowym, jakoteż z Polskim Urzędem poczt. Gdańsk 1. Na przesyłkach tych musi być napis: „Opł. ryczałt. Zarz. Min. P. i T. Nr. PW. 612/27/35".

Instytucje uprawnione do korzystania z ryczałtowania opłat pocztowych, obowiązane są nadawać swe przesyłki listowe w urzędzie pocztowym oznaczonym Nr. 1. w siedzibie którego znajduje się uprawniona instytucja i to za pomocą pocztowej książki nadawczej.

C) Przesyłki za opłatą kredytowaną.

Za opłatą kredytowaną nadawać można wyłącznie przesyłki sądowe i komorników (patrz Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 18 z roku 1933 poz. 74, rozdział II).

D) Przesyłki za opłatą ulgową.

Druki adresowe i bezadresowane nadawane przez Reklamę Pocztową i jej Oddziały, korzystają z ulgi w opłatach wysokości 40% w czasie od 1. października 1938 r. do 31 marca 1939 r. Natomiast w czasie od dnia 1. kwietnia 1939 r. do 31 marca 1940 r. w wysokości 30%. Druki te wykonane bądź przez Reklamę Pocztową, bądź też pochodzące od innych klientów, a wysyłane za pośrednictwem Reklamy Pocztowej, muszą być zaopatrzone na stronie adresowej w napis: „opłata uiszczona gotówką" Zarz. Min. P. i T. Nr. PW. 601/47/37, oraz w znak rozpoznawczy „Rep". Poza tym winny być one nadawane na książkę nadawczą.

E. Kontrola opłat za przesyłki listowe.

Instrukcja organizacyjna jednostek kierowniczych, wykonawczych i centralnych państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" z dnia 31 sierpnia 1935 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 20 poz. 55), normując w § 57 obowiązki naczelników urzędów, nałożyła na nich w punkcie „d" tego paragrafu obowiązek czuwania nad dochodowością urzędu, tak w kierunku zmniejszenia wydatków eksploatacyjnych, jak i zwiększenia wpływów.

Wskazując drogi, prowadzące do zwiększenia dochodowości urzędu, instrukcja organizacyjna w rozwinięciu zawartych w wymienionym punkcie postanowień nakłada na naczelników urzędów obowiązek czuwania nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów i taryf.

Czuwanie przez naczelnika urzędu nad przestrzeganiem postanowień taryfowych niewątpliwie w wysokim stopniu przyczynia się do wzrostu wpływów i dochodowości urzędu, mimo to, wymieniony obowiązek — w porównaniu z innymi obowiązkami, wynikającymi z instrukcji organizacyjnej nie jest w całej pełni doceniany i wykonywany.

Niedostateczne czuwanie przez naczelników urzędów nad przestrzeganiem taryf, brak kontroli z ich strony nad opłatami przesyłek, nadawanych, doręczanych bądź przechodzących przez urząd, wyraża się w następujących ujemnych objawach.

1. Przesyłki pocztowe, zwłaszcza korespondencja listowa zwykła, niedostatecznie opłacona, bądź nieopłacona, jest doręczana adresatom bez pobrania (dopłaty),

2 Kwalifikacja przesyłek jest niewłaściwa, skutkiem czego stosowane są dużo niższe stawki. Objaw ten jest specjalnie szkodliwy, zważywszy, że n. p. potraktowanie przesyłki zamiejscowej o charakterze listu, jako druku, pociąga za sobą zastosowanie pięciokrotnie niższej stawki taryfowej, a tym samym duży ubytek we wpływach urzędu;

3. Kontrola uiszczania przez nadawców druków, zwłaszcza firm portreciarskich, papierów handlowych, próbek towarów i przesyłek mieszanych opłat za te przesyłki, przy ich nadawaniu, niejednokrotnie niedomaga skutkiem czego przesyłki te nieopłacone, względne niedostatecznie opłacone są przekazywane do urzędów oddawczych. Oczywiście adresaci nie chcą ponosić taryfowych dopłat, od nadawcy w drodze przymusu nie zawsze jest możliwym daną należność ściągnąć, w rezultacie świadczenie poczty pozostaje nieodpłatnym.

W szczególności dotyczy to przesyłek listowych, a to: kartek pocztowych z odpowiedzią, druków zwykłych i dla ociemniałych, papierów handlowych, próbek towarów i przesyłek mieszanych adresowanych do odbiorców zamieszkałych za granicą, które to opła-

ty w całości przypadają Zarządowi kraju przeznaczenia przesyłki, zamiast przeds. państw. „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

4. Badanie uprawnień nadawcy do korzystania ze znaczków urzędowych, względnie do przerzucania na adresata opłaty, nie jest skrupulatnie przeprowadzane, co również powoduje ubytek w dochodach P. P. T. i T.

Wymienione powyżej typowe objawy niedostatecznej kontroli opłat i dopłat pocztowych ze strony naczelników urzędów, czy innych organów kontrolnych wymagają środków zaradczych, w związku z czym Dyrekcja Okr. P. i T. zarządza:

a) każdy pracownik urzędu nadawczego, przekartowawczego, czy oddawczego przez którego ręce przechodzi dana przesyłka listowa, powinien zwracać w czasie pracy baczną uwagę, czy przesyłka jest właściwie zakwalifikowana, czy pobrana należność odpowiada postanowieniom taryfowym, czy znaczki pocztowe na przesyłkach są przepisowo skasowane. W wypadku, gdy przesyłka jest wolna od opłaty, nadawana za opłatą ulgową, bądź gdy nadawca korzysta ze znaczków urzędowych, względnie przerzuca opłatę na adresata, każdy pracownik powinien interesować się uprawnieniami nadawcy w tym zakresie i w razie ich przekroczeń postępować zgodnie z przepisami.

Przytoczone obowiązki ciążą na każdym pracowniku, zatrudnionym w oddziałach (działach, stanowiskach), nadawczych, oddawczych, nadawczo-oddawczych, rozdzielniach, ekspedycjach, pocztach ruchomych i t. p. oraz na wszystkich innych pracownikach, mających z tytułu swych czynności do czynienia z przesyłkami listowymi.

Obowiązek kontroli opłat za przesyłki listowe, niezależnie od kontroli we wszystkich wymienionych punktach, szczególnie ciąży na urzędach oddawczych, a więc na sortowniach, służbie doręczycielskiej i oddawczej, które mając więcej czasu, mogą dokładniej i skrupulatniej wykonać obowiązek kontroli należytego otaryfikowania przesyłek. Takie przesyłki listowe, jak druki, papiery handlowe, próbki towarów, przesyłki mieszane muszą być ściśle otaryfikowane i skontrolowane przez urząd nadawczy.

W urzędach o silnie rozwiniętym ruchu przesyłek listowych jednemu z kontrolerów, zatrudnionych w takich oddziałach, jak n. p. rozdzielnia listowa, powinna być powierzona kontrola opłat i dopłat za przesyłki listowe.

Gdy czynności te nie wyczerpią całkowicie czasu kontrolera, należy mu przydzielić dodatkowo jeszcze inne czynności, z tym jednak zastrzeżeniem, ażeby kontrola opłat i dopłat za przesyłki listowe na tym nie ucierpiała.

Ten obowiązek skrupulatnej kontroli opłat i dopłat pocztowych powinien być uwidoczniony w regulaminie urzędu przy ustalaniu szczegółowego podziału czynności dla tych miejsc pracy, które mają do czynienia z przesyłkami listowymi.

Gdy pracownik posiada pewne wątpliwości których sam nie może, względnie nie ma czasu rozstrzygnąć, powinien zwrócić się do swego bezpośredniego przełożonego (kontrolera, kierownika oddziału, naczelnika urzędu) i zakomunikować mu o swych spostrzeżeniach.

b) Nad wykonaniem przez pracowników tych obowiązków, wynikających z ogólnych przepisów służbowych, powinni czuwać bezpośredni ich przełożeni, organa kontrolne, a wreszcie naczelnik urzędu.

Czuwanie to poza stałym, wyrywkowym badaniem, czy przesyłki pocztowe są należycie kwalifikowane, taryfikowane i t. p. powinno obejmować interesowanie się, czy pracownicy znają i rozumieją odnośne przepisy, czy doceniają znaczenie kontroli opłat za przesyłki listowe i czy dokładają starań do jak najskrupulatniejszego jej wykonywania.

Naczelnicy urzędów dla osiągnięcia pożądanych skutków powinni za pośrednictwem urządzanych okresowych konferencyj wyjaśniać obowiązujące przepisy z zakresu kontroli opłat, omawiać stwierdzone w urzędzie charakterystyczne przypadki ubytku wpływów, spowodowanego brakiem kontroli opłat za przesyłki listowe, oraz środki, prowadzące do usunięcia tego objawu.

Poza tym odpowiednia polityka w odniesieniu się do pracowników, wypełniających gorliwie, ciążące na nich w tym zakresie obowiązki oraz pewne sankcje w odniesieniu do pracowników niedbałych, powinny ułatwić pracę naczelników urzędów.

c) niezależnie od kontroli wewnątrz urzędu, obejmującej własny personel, duże znaczenie posiada kontrola wzajemna urzę-

dów. Kontrola ta polega na skrupulatnym badaniu przez urzędy przekartowawcze (dworcowe) i oddawcze, czy nadchodzące przesyłki zostały prawidłowo zakwalifikowane i należycie otaryfikowane oraz na donoszeniu Dyrekcjom o stwierdzonych usterkach. Obowiązek tej kontroli wynika ze ścisłej współpracy, która musi istnieć między jednostkami eksploatacyjnymi, a której celem jest jak najsprawniejsze działanie aparatu pocztowo-telekomunikacyjnego oraz stały wzrost dochodowości P. P. T. T.

Personel urzędów przekartowawczych i oddawczych, powinien przy tym pamiętać, że skrupulatna kontrola opłat za przesyłki listowe, nadawane w innych urzędach i reagowanie na stwierdzone usterki, przyczynia się do ich zmniejszenia, a nawet całkowitego usunięcia.

d) Dalsze obowiązki w zakresie kontroli opłat za przesyłki listowe ciążą na naczelnikach urzędów obwodowych, którzy przy każdej sposobności powinni szczegółowo interesować się, czy kontrola ta przez urzędy, znajdujące się na terenie obwodu, jest należycie wykonywana, czy pracownicy znają obowiązujące w tym zakresie przepisy. czy naczelnik danego urzędu i jego organa kontrolne czuwają nad przestrzeganiem przez personel tych przepisów i t. p.

Analogiczne obowiązki ciążą na inspektorach Dyrekcji, którzy przy każdej inspekcji powinni zwracać baczną uwagę na stan kontroli opłat i dopłat przesyłek listowych.

Uaktualniając omawiane zagadnienie, Dyrekcja pragnie podkreślić, że obowiązek interesowania się sprawą kontroli opłat i dopłat pocztowych, nie może posiadać charakteru przemijającego, lecz musi być wykonywany stale i to przez pracowników na każdym stanowisku służbowym, o ile do zakresu ich czynności należą sprawy, związane z przesyłkami listowymi.

Obowiązek ten ciąży więc zarówno na pracownikach, do których należy stemplowanie korespondencji, na pracownikach rozdzielni, ekspedycji, czy służby doręczeń, jak i na organach kontrolnych urzędu, a wreszcie na samym naczelniku.

Wykonywanie kontroli opłat za przesyłki listowe. nie może jednak stanowić utrudnienia dla publiczności, wpływać ujemnie na szybkość transportu czy doręczenia przesyłki. Stąd też naczelnicy urzędów powinni badać, czy interesowani pracownicy, poza znajomością swych obowiązków z zakresu kontroli, posiadają kwalifikacje do jej szybkiego, a równocześnie starannego wykonywania.

Oczywiście te same obowiązki w zakresie kontroli opłat za przesyłki listowe ciążą na agentach pocztowych i posłańcach, zatrudnionych w agencjach.

Przesyłki listowe nadane na obszarze W. M. Gdańska, opłacone znaczkami polskimi.

Przesyłek listowych, opłaconych należycie polskimi znaczkami pocztowymi i wrzuconych omyłkowo do skrzynek pocztowych na obszarze W. M. Gdańska, nie należy obciążać dopłatą, mimo, że przesyłki te oznaczono przez urząd nadawczy W. M. Gdańska literą „T“.

Nieskasowane znaczki pocztowe polskie należy unieważnić przez przekreślenie na krzyż ołówkiem chemicznym lub atramentem.

Gdy jednak do opłaty takich przesyłek, zaopatrzonych w datownik gdański, użyto częściowo znaczków pocztowych W. M. Gdańska, częściowo zaś znaczków polskich, to znaczki polskie, należy w tym przypadku uważać za nieważne, a przesyłkę za niedostatecznie opłaconą.

9. Paczki — obrót krajowy i zagraniczny

A) Paczki żywnościowe.

Do zamawiania artykułów żywnościowych służy druk urzędowego nakładu z wytłoczonym znaczkiem pocztowym 5-cio groszowym, oraz napisem „druk w sprawach żywnościowych.

Za pomocą druków w sprawach żywnościowych mogą konsumenci zamawiać artykuły spożywcze bez względu na to, czy adresat posiada zarejestrowany w urzędzie pocztowym skrót pocztowy, czy też nie, przyczym treścią zamówienia mogą być również artykuły spożywcze, nie notowane w telegramach żywnościowych.

Zamówienia, uskutecznione na drukach prywatnego nakładu, podlegają normalnej opłacie taryfowej dla kartek pocztowych lub dla listów, jeżeli nie odpowiadają warunkom, ustalonym dla kartek pocztowych.

Paczki żywnościowe można nadawać jako ochronne. Opłaty należy pobierać według pozycji 28 taryfy pocztowej t. j. opłatę ustaloną w pozycji 23 taryfy oraz 50% odpowiedniej opłaty za przewóz paczek żywnościowych.

Paczki żywnościowe z zawartością ulegającą zepsuciu, co do których nadawca nie wydał zarządzenia na wypadek niedoręczalności, w razie niedoręczalności adresatowi, sprzedaje się w drodze przetargu na ryzyko i rachunek nadawcy, a to po myśli pktu 2-go § 12 rozp. Min. P. i T. z dnia 30 III. 1934 r. (Dz. Urz. Nr. 8 z 1934 r. poz. 8).

Zgodnie z postanowieniem uprzednio wymienionym należy postępować w każdym przypadku niedoręczalności paczki z zawartością ulegającą zepsuciu obojętnie, czy zawartość ulega zepsuciu w krótszym, czy dłuższym czasie.

Postanowienia pkt. 2 § 12 należy mieć na uwadze również w wypadkach, gdy zajdzie konieczność dosyłania paczek i zatrzymania paczek przez termin podjęcia po myśli § 307 ordynacji pocztowej (szczególnie przy paczkach za pobraniem)

W ostatnim przypadku, o ile niepodjęcie paczki przez kilka dni spowodowałoby zepsucie zawartości, należy poinformować adresata o niemożności zalegania paczki i w razie niepodjęcia postąpić z paczką po myśli pkt. 2. § 12. rozp. z dnia 30. III. 1934 r.

Celem przyjścia z pomocą ogółowi pracowników pocztowych przez umożliwienie im nabywania artykułów żywnościowych po cenach najniższych, Ministerstwo zezwoliło na przesyłanie paczek żywnościowych oraz pieniędzy przekazami na zamówiony towar za opłatą ryczałtową, zarządzając zarazem co następuje:

a) Oddziały (placówki) P. P. W. mogą przesyłać w stosunku wzajemnym za opłatą ryczałtową paczki żywnociowe oraz pieniądze przekazami na zamówiony towar.

Natomiast nie mogą przesyłać w stosunku wzajemnym za opłatą ryczałtową próżnych opakowań (skrzyń, koszów) od przesłanego towaru.

Opłaty dodatkowe za paczki żywnościowe, nadane jako ochronne lub pilne Oddziały (placówki) P. P. W. winny opłacać gotówką przy nadaniu,

b) osoby prywatne (krewni, znajomi i td.) mogą przesyłać za opłatą ryczałtową paczki żywnościowe pod adresem oddziałów (placówek) P. P. W. z podaniem imienia i nazwiska pracownika, dla którego paczki są przeznaczone.

c) na paczkach, oraz na przekazach pieniężnych winien być umieszczony na stronie adresowej napis „Opłata ryczałtowa, Zarz. Min. P. i T. Nr. PW. 113/48/37".

d) paczki i przekazy podlegające opłacie ryczałtowej winny być nadawane przez Oddziały P. P. W. za pomocą pocztowej książki nadawczej, paczki natomiast nadawane przez osoby prywatne — bez pocztowej książki nadawczej.

e) waga paczek brutto nie może przekraczać 20 kg.

f) opakowanie i zamknięcie paczek winno odpowiadać zasadom, ustalonym w ordynacji pocztowej.

g) Odbiór paczek Oddziały P. P. W. uskuteczniać będą w urzędach pt.

h) Każdy pracownik pocztowo - telekom. bez względu na to czy jest członkiem P.P.W., może zamawiać za pośrednictwem Oddziałów (placówek) P. P. W. względnie otrzymywać od osób prywatnych za pośrednictwem właściwych Oddziałów P. P. W. artykuły spożywcze miesięcznie w następujących granicach wag: samotny — do 10 kg, z rodziną do 3 osób — do 20 kg, z liczniejszą rodziną — do 30 kg.

i) Oddziały P. P. W. obowiązane są prowadzić rozrachunek i kontrolę zamówień i ewidencję kontyngentów przyznanych danym pracownikom oraz przestrzegać, by ten kontyngent nie został przekroczony. W razie przekroczenia kontyngentu miesięcznego, nadwyżkę jego należy zaliczyć na poczet kontyngentu na miesiąc następny.

Paczki żywnościowe można nadawać w godzinach poza urzędowych i tylko w tych urzędach, które upoważnione zostały przez Dyrekcję Okr. P. i T. do przyjmowania listów poleconych w godzinach poza urzędowych przez oddziały pocztowe bądź przez oddziały telegraficzne.

Paczki żywnościowe z zawartością bananów mogą nadawać za opłatą ulgową niżej zapodane firmy w Gdyni:

a) „Banan-Import" Sp. z o. o.,

b) „Polskie Towarzystwo dla Handlu Bananów“ Sp. z o. o.,
c) „Gdyński Import Owoców Południowych“, Arnold Turkus,
d) „Dom przemysłowo - handlowy“, Józef Fetter Sp. Akc.
e) „Bananas“.

Przyznana ulga polega na tym, że paczki z zawartością bananów, ważące 11 do 12 kg. (zależnie od wagi opakowania) będą przyjmowane i taryfikowane na poczcie, według wagi netto, która wynosi 10 kg.

Na opakowaniu każdej paczki z bananami wagi ponad 10 do 12 kg. oraz na prawym odcinku przynależnego adresu pomocniczego winien być umieszczony odcisk stempla o treści następującej: „Opłata ulgowa“ Zarządzenie Min. P. i T. Nr. PW. 113/100/37.

Wymienione firmy będą nadawać paczki żywnościowe z bananami w jednym z urzędów pocztowych w Gdyni.

Podobną ulgę w opłatach pocztowych posiada firma „Hurtowoc“ w Gdańsku, przy przesyłce paczek żywn. z owocami południowymi, a to w następującym kierunku:

1. Paczki z pomarańczami lub cytrynami wagi brutto 17 do 17.5 kg. będą przyjmowane i taryfikowane jak paczki żywnościowe o wadze 15 kg.
2. Standaryzowane paczki z jabłkami zagranicznymi o wadze brutto około 22 kg. będą przyjmowane i taryfikowane jak paczki żywnościowe o wadze 20 kg.
3. Standaryzowane paczki z pomidorami zagranicznymi o wadze brutto około 5.5 kg. będą przyjmowane za opłatą dla paczek żywnościowych o wadze 5 kg.
4. Standaryzowane paczki z winogronami zagranicznymi o wadze brutto około 11 kg. będą przyjmowane za opłatą dla paczek żywnościowych o wadze 10 kg.

Na opakowaniu każdej paczki z owocami południowymi, wysyłanej za opłatą ulgową, oraz na prawym odcinku przynależnego adresu pomocniczego winien nadawca umieszczać odcisk stempla o treści następującej: „Opłata ulgowa, Zarządzenie Min. P. i T. Nr. PW. 113-42/35“.

B. Paczki zwykłe krajowe.

Inspektoraty szkolne nie mogą wysyłać paczek z książkami pod adresem szkół za opłatą ulgową przewidzianą w § 124 Ord. poczt. (II. P. 3).

Za opłatą ulgową przewidzianą w uprzednio powołanym paragrafie, mogą wysyłać biblioteki:

a) X.X. Czartoryskich w Krakowie,
b) Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie,
c) Ordynacji Krasińskich w Warszawie,
d) Ordynacji Zamojskiej w Warszawie,

paczki z książkami i manuskryptami. Wysyłka tychże paczek winna odpowiadać warunkom ustalonym w § 124 Ord. poczt. (II. P. 3).

Państwowe Zakłady Tele- i Radiotechniczne Oddział „Delefon“ w Warszawie, korzystają również z ulgowej opłaty przy wysyłaniu paczek z zawartością samych odbiorników lub słuchawek, przy czym waga tych paczek nie może przekraczać 1 kg. Ulgowa opłata wynosi 60 groszy, bez względu na strefę odległości. Paczki te nadawane w jednym z urzędów pocztowych w Warszawie muszą być zaopatrzone napisem lub nadrukiem: „opłata ulgowa, Zarz. Min. P. i T. Nr. PW. 601/179/36“.

Paczki wysyłane przez Zarząd Główny P. P. W. oraz jego Oddziały adresowane do jednostek organizacyjnych P. P. W. mają charakter przesyłek służbowych, tym samym są wolne od opłat pocztowych. Waga paczki nie może przekraczać 30 kg. zaś waga paczki z amunicją 5 kg.

Paczki dosyłane szeregowym Wojsk Polskich nie należy obciążać należytościami za dosłanie, o ile dosłanie to nastąpiło z powodu zmiany siedziby garnizonu, wojskowych posunięć i ćwiczeń.

Paczki zwykłe i z podaną wartością można zamykać plombami ołowianymi jak i stalowo-blaszanymi. Paczka niepodjęta w terminie przez adresata winna być najwcześniejszym kursem zwrócona do miejsca nadania. Jeśli więc jest to możliwe do wykonania, winna być zwrócona już w ostatnim dniu terminu podjęcia, po godzinach urzędowych dla stron, jeśliby zaś to było niemożliwym — w dniu następnym.

W pierwszym zatem wypadku nie należy liczyć składowego za ostatni dzień terminu podjęcia, bo dzień ten jest zarazem dniem zwrotu paczki, zatem w myśl § 314 Ord. poczt. jest wolny od opłaty składowego. W drugim zaś

wypadku składowe należy liczyć także i za ostatni dzień terminu podjęcia, bo dzień ten nie jest dniem zwrotu paczki.

C. Paczki zwykłe zagraniczne.

Paczki służbowe pocztowe w obrocie zagranicznym nie są zwolnione od opłat pocztowych. W wypadkach gdy zachodzi potrzeba wysyłki przedmiotów ponad wagę 2 kg. należy się posługiwać służbowymi przesyłkami listowymi, których waga i wymiary nie są ograniczone.

Termin podjęcia paczek w obrocie zagranicznym określony został post. art. 22, ust. 5 „Porozumienia o paczkach pocztowych" (Kair). Paczki o których nadejściu zawiadomiono adresatów, winny być przechowywane do ich dyspozycji przez 15 dni lub najdłużej przez miesiąc, licząc od dnia następnego po wysłaniu zawiadomienia.

Zgodnie z powyższym polski Zarząd Pocztowy przyjął dla podjęcia paczek termin 15 dni i zawiadomił o tym wszystkie kraje należące do porozumienia o paczkach pocztowych.

Po upływie tego terminu, jeśli paczka nie mogła być doręczona adresatowi lub nie została przez niego podjęta, należy uważać ją za niedoręczalną.

Termin 15 dni ma zastosowanie tak w odniesieniu do paczek, gdy adresat mieszka w obrębie miejscowego okręgu doręczeń, jak i w zamiejscowym okręgu doręczeń.

Paczkę można przechować ponad określony termin tylko na żądanie adresata, nie dłużej jednak jak miesiąc, pod warunkiem, że adresat uiści składowe za czas ubiegły.

Termin podjęcia dla paczek poste-restante wynosi 7 dni.

Nadmienia się przy tym, że termin 15 dni nie odnosi się do paczek zatrzymywanych w urzędach pocztowo-celnych przez organa celne dla załatwienia formalności celnych związanych z przywozem towarów podlegających ograniczeniom przywozowym. W tych wypadkach obowiązuje nadal termin przechowywania paczek 28 dni względnie dalsze cztery tygodnie, o ile adresat odniósł się do urzędu pocztowo-celnego o przedłużenie terminu, w celu uzyskania pozwolenia na przywóz i jeżeli adresat zapłaci składowe za czas ubiegły (§ 21. II. P. 3).

W obrocie natomiast z krajami, które zawarły z Polską umowy paczkowe jak np. Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, Kanada, Wielka Brytania, obowiązują terminy podjęcia paczek, podane w poszczególnych umowach.

W wypadku niedoręczalności paczki zagranicznej, co do której nadawca na zawiadomienie o niedoręczalności podał kilka zarządzeń w myśl punktu 2-go wyż. powołanego artykułu „Porozumienia o paczkach pocztowych" (Kair) a wymienionych pod literą a, b, c, d, lub e artykułu 136 § 1 Regulaminu, i jeżeli mimo wykonania tych zarządzeń cel nie został osiągnięty, paczkę zwraca się do miejsca nadania.

Chodzi tu zatem o wykonanie zarządzeń, których celu nie osiągnięto, wskutek czego paczka podlega zwrotowi do miejsca nadania.

Zaznacza się jednak, że postanowienia art. 22 p. 2 porozumienia o paczkach nie wyszczególniają dlatego zarządzeń objętych lit. f i g art. 136 regulaminu, bo jeśli nadawca zarządzi zwrot, sprzedaż lub zrzeczenie się paczki, to zarządzenia te przy ich wykonaniu zawsze swój cel osiągną.

Z powyższego wynika, że nadawcy paczek mogą wydawać równocześnie zarządzenia nie tylko wymienione pod lit. a, b, c, d, lub e, ale także pod lit. f i g, art. 136 regulaminu.

D. Zarządzenia nadawców na wypadek niedoręczalności paczek.

Za wykonanie zarządzenia nadawcy, aby go zawiadomiono o niedoręczalności paczki, należy pobierać taryfową opłatę, nawet w tych wypadkach, gdy nadawca odmówił przyjęcia zawiadomienia. Czynność ta jest bowiem specjalnym świadczeniem poczty, wykonywanym na wyraźne żądanie nadawcy.

W wypadku odmowy przyjęcia zawiadomienia i uiszczenia opłaty przez nadawcę, urząd oddawczy na podstawie otrzymanego zawiadomienia nieprzyjętego przez nadawcę, winien uwidocznić należność na zastępczym i oryginalnym adresie pomocniczym, dołączyć zawiadomienie to do oryginalnego adresu i wraz z paczką zwrócić do urzędu nadawczego. Urząd nadawczy winien teraz pobrać od nadawcy taryfową należność od zawiadomienia na równi z innymi wykazanymi na adresie pomocniczym należnościami w drodze dobrowolnej lub przymusowej.

Natomiast w sprawie zarządzeń nadawców na wypadek niedoręczalności paczek, wyjaśnia się następująco:

Z porównania postanowień § 307, pkt. 1, oraz § 199 ust. 3, pkt. 1 ord. poczt. (II. P. 3), wynika, że nadawcy umożliwiono skrócenie według swego uznania, terminu podjęcia paczki lub listu wartościowego, a i w ten sposób uchronieine się od odpowiedzialności materialnej za opłaty z tytułu składowego w wypadkach, gdy prawny termin podjęcia przesyłki nie pokrywa się z czasokresem, wolnym od składowego (np. termin podjęcia paczki w miejscowym okręgu doręczeń nie pokrywa się z czasokresem wolnym od składowego).

Z brzmienia przepisu, zawartego w § 199, ust. 3, pkt. 1 ord. poczt. wynika, że nadawca, zarządzając zwrot paczki „przed upływem przepisanego terminu podjęcia“ może żądanie swe wyrazić słowami, będącymi niejako rozwinięciem pojęcia „natychmiast“ lub „przed upływem przepisanego terminu podjęcia“. Może on zatem zarządzić zwrot paczki w terminie dokładnie oznaczonym np. po 2, 3, . . . 7 dniach, a w zamiejscowym okręgu pocztowym nawet po 14 dniach, albo żądania swe może wyrazić więcej ogólnikowo, np. słowami „niepodjęte w terminie, wolnym od składowego, zwrócić“, lub t. p., w którym to wypadku żądanie takie uważać należy za równoznaczne z żądaniem zwrotu danej przesyłki najpóźniej po upływie dnia czasokresu wolnego od składowego, a więc w miejscowym okręgu doręczeń najpóźniej po trzech dniach, lub przy paczkach i listach wartościowych dla wojskowych po 7 dniach, przy paczkach i listach wartościowych, adresowanych „poste-restante“, po 4 dniach, lub wreszcie w zamiejscowym okręgu pocztowym najpóźniej po dniach 14, licząc od dnia następnego po dniu usiłowanego doręczenia lub awizowania przesyłki.

Oznaczony przez nadawcę termin zwrotu biegnie niezależnie od biegu terminu podjęcia, może więc on albo pokrywać się z terminem podjęcia, albo być od niego krótszym. Może on też pokrywać się z czasokresem, wolnym od składowego, albo też być od tego czasokresu dłuższym lub krótszym.

Jeśli zatem zarządzony przez nadawcę termin zwrotu okaże się dłuższym od czasokresu, wolnego od składowego (np. zarządzenie zwrotu paczki w miejscowym okręgu doręczeń po dniach 4, 5, 6 lub 7-miu, lub „przed upływem przepisanego terminu podjęcia“) to adresat względnie nadawca obowiązany będzie uiścić opłatę taryfową, jaką tytułem składowego dana paczka lub list wartościowy zostaną obciążone.

Urzędy oddawcze winny mieć w dokładnej ewidencji paczki i listy wartościowe, których zwrotu zażądano po 3 lub dla wojskowych po 7-miu dniach lub przy paczkach i listach wartościowych, adresowanych „poste-restante“ po 4 dniach, oraz paczki i listy wartościowe, których zwrotu zażądano np. „w terminie wolnym od składowego“, co uważać należy za równoznaczne z żądaniem zwrotu, po 3 dla wojskowych, po 7-miu i przy przesyłkach „poste-restante“ po 4 dniach i przesyłki takie zwracać w oznaczonym terminie, by wskutek dłuższego ich przetrzymywania nie zachodziła potrzeba obciążenia ich opłatą z tytułu składowego.

Wobec powyższego składowe za paczki i listy wartościowe, przetrzymane w urzędzie oddawczym poza, termin zwrotu wyraźnie przez nadawcę oznaczony, w myśl niniejszych wyjaśnień, będą obowiązani uiścić pracownicy pocztowi, którzy przez swą niedbałość stali się winnymi przetrzymania przesyłki poza zarządzony termin zwrotu.

Jednocześnie zaznacza się, że w myśl wyjaśnienia Min. P. i T. z dnia 26. IX. 1933 r. Nr. PW. 111/109 opartego na postanowieniach § 327, pkt. 1, 330 pkt. 1 i 342 ustęp 1 Ord. poczt. (II. P. 3), przesyłkę, która wskutek odmowy jej przyjęcia przez odbiorcę stała się niedoręczalną, należy zwracać bezzwłocznie nadawcy, nie czekając upływu terminu, jaki w danym razie oznaczony został do zwrotu w zarządzeniu nadawcy (np. gdy zarządzenie nadawcy opiewa: „zwrócić po upływie terminu podjęcia“ lub „zwrócić z chwilą upływu czasokresu wolnego od składowego“, albo „zwrócić po 3, 4 i t. d. dniach“).

Postanowienie zawarte w § 342 ord. poczt. ust. 1, zdanie ostatnie należy rozumieć w ten sposób, że we wszystkich innych wypadkach, poza odmową przyjęcia, zwraca się nadawcy niedoręczalne przesyłki po upływie terminu podjęcia, względnie po upływie terminu wyraźnie w zarządzeniu nadawcy oznaczonego.

E. Kontrola dewizowa paczek z pierzem wysyłanych za granicę.

Zachodzą częstokroć wypadki nadawania do zagranicy paczek z zawartością pierza.

Dotyczące paczki zabezpieczane są przez

punkty kontroli przy właściwych Izbach Przemysłowo - Handlowych za pomocą odpowiednich plomb. Z tej właśnie przyczyny omawiane paczki wysyłane przeważnie jako paczki o podanej wartości są nadawane w stanie zamkniętym, to też przeprowadzenie kontroli dewizowej tych paczek przewidzianej postanowieniem § 10 instrukcji dewizowej (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 12 z 1938 r.) natrafia na trudności w urzędach nadawczych.

Celem ujednostajnienia postępowania z paczkami z pierzem przeznaczonymi do zagranicy, winny urzędy paczki te kierować do urzędu pocztowo - celnego Kraków 2, bez dokonywania kontroli dewizowej i to bez względu na to czy paczki z pierzem zaopatrzone są już w plombę delegata właściwej Izby Przemysołwo - Handlowej, czy też nie.

Dopiero urząd pocztowo - celny Kraków 2 równocześnie z rewizją celną przeprowadzi kontrolę dewizową takich paczek, po czym odnośne paczki wyśle do zagranicy.

F. Zawiadomienie o niedoręczalności z powodu zatrzymania paczek przez organa celne.

Według postanowień art. 135, ust. 2 regulaminu wykonawczego porozumienia o paczkach pocztowych (Kair) Zarząd kraju przeznaczenia obowiązany jest przesłać Zarządowi wysyłającemu zawiadomienie o niedoręczalności paczki (C. P. 9), gdy paczka zostanie w czasie przewozu zatrzymana bądź przez pocztę, bądź przez władze celne.

Dotyczy to również tych wypadków, gdy paczka stanie się niedoręczalna z powodu zniszczenia, ograbienia lub jakiejkolwiek innej przyczyny tego rodzaju.

Zawiadomienia takie należy wysyłać choćby nadawca nie wyraził życzenia w uwadze, umieszczonej na odwrotnej stronie adresu pomocniczego i na paczce, aby zgłoszono paczkę jako niedoręczalną lub choćby podał inne zarządzenie na wypadek niedoręczalności.

Paczki nie doręczone przed nadejściem odpowiedzi na zawiadomienie o niedoręczalności należy traktować według otrzymanych dyspozycyj nadawców.

Postępowanie powyższe nie ma zastosowania do krajów, które nie należą do porozumienia o paczkach pocztowych, jeżeli nadawcy zrzekli się z góry paczek na wypadek niedoręczalności.

Paczki natomiast nadsyłane do Polski, podlegające ograniczeniom przywozowym, są traktowane jako niedoręczalne dopiero po upływie 28 dni, gdy adresat nie uczyni zadość wezwaniu urzędu pocztowo - celnego i nie przedstawi żądanych dokumentów. Zawiadomienia C. P. 9 należy wysyłać tylko w tych wypadkach, gdy nadawca zarządził, aby paczkę zgłoszono jako niedoręczalną.

10. Niedoręczalne przesyłki listowe zagranicznych placówek Rzp. wysyłane w kraju za opłatą przerzuconą na adresata.

W myśl § 7 rozporządzenia Ministrów Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dniach 22 lipca 1933 r. o urzędowych przesyłkach listowych (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 18, poz. 74) należy niedoręczalną przesyłkę listową, wysłaną za opłatą przerzuconą na adresata, zwrócić nadawcy bezpłatnie.

Z wysyłania korespondencji w omawianym trybie korzystają również polskie urzędowe placówki zagraniczne, które korespondencję swoją nadają w kraju przez swoje organa albo za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Niedoręczalne przesyłki listowe wysłane przez polskie urzędowe placówki zagraniczne za opłatą przerzuconą na adresata należy kierować bezpłatnie pod adresem Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Warszawie, a nie wysyłającym te przesyłki polskim urzędom zagranicznym (nadawcom).

11. Koresp)ndencja do przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych z Polską

Wszelkie przesyłki listowe, wysyłane pod adresem przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych w Polsce, winny być opłacone przez nadawcę, a w szczególności pisma władz i urzędów państwowych, samorządu terytorialnego lub gospodarczego w poruczonym zakresie działania oraz organów przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe — znaczkami urzędowymi, zaś wszystkie inne znaczkami zwykłymi według normalnych stawek taryfowych. Przesyłek listowych z napisem „Na wezwanie urzędowe" i nie opłaconych przy nadaniu, a wysyłanych pod adresem przedstawicielstw dyplomatycznych, nie należy przyjmować.

12. Pełnomocnictwa pocztowe.

Przepisy o pełnomocnictwach pocztowych zawarte są w §§ 222—235 Ord. poczt. (II. P. 3), oraz w § 61 Przepisów ruchu do Ord. poczt. (II. P. 4).

Nieprawidłowości najczęściej popełniane w tym dziale są następujące:

Pełnomocnictwa osób prywatnych nie są zaopatrywane w znaczki pocztowe taryfowej opłaty.

Podpisy nadawców nie są uwierzytelnione przez odpowiednie władze czy urzędy.

Na pełnomocnictwach składanych przez władze i urzędy państwowe cywilne, wojskowe oraz samorządu terytorialnego brak jest oprócz podpisu kierownika, odcisku pieczęci urzędowej z godłem państwowym oraz liczby czynności władzy czy urzędu składającego pełnomocnictwo pocztowe.

Przy pełnomocnictwach składanych przez osoby prawne wpisane do rejestru handlowego, brak uwierzytelnionego wypisu z rejestru.

Przy pełnomocnictwach składanych przez osoby prawne nie wpisane do rejestru handlowego, brak wypisów ze statutów, wzgl. protokołów posiedzeń zarządów stanowiących o tym, kto jest uprawniony do zastępowania na zewnątrz odnośnej osoby prawnej.

Na pełnomocnictwach składanych w urzędzie, brak jest odcisku datownika pocztowego, podpisu naczelnika, oraz adnotacji o dacie złożenia.

Na wygasłe pełnomocnictwa brak jest odpowiedniej teczki z napisem „Wygasłe pełnomocnictwa pocztowe, wypisy z rejestru i t. p. za rok . . . .", wraz ze skorowidzem wygasłych dokumentów.

Pełnomocnictwa jednorazowe przeznaczone do odbioru ściśle określonej przesyłki pocztowej winny odpowiadać co do formy zewnętrznej ogólnym przepisom o pełnomocnictwach pocztowych (§§ 222—235 II. P. 3) z uwzględnieniem zmian podanych w punktach 17 i 18 rozporządzenia Min. P. i T. z dnia 13 października 1934 r. w sprawie zmiany ordynacji pocztowej (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 21 z 1934 r. poz. 94).

Składanie w urzędzie pocztowym wyciągów z rejestrów stowarzyszeń, związków, przedsiębiorstw i t. p. dla udowodnienia prawa do wystawiania pełnomocnictwa w imieniu tego rodzaju adresatów jest zbyteczne jeżeli w klauzuli legalizacyjnej, umieszczonej na pełnomocnictwie, znajduje się wzmianka o prawie osoby, która je wystawia i podpisuje, do zastępowania adresata. W wypadku takim bowiem cel, jaki ma spełnić wyciąg z rejestru, zostaje osiągnięty przez samą legalizację podpisu mocodawcy, wymaganą § 228 ordynacji pocztowej.

Wyciągi z rejestru handlowego, przedkładane urzędom przez osoby, wystawiające pełnomocnictwa pocztowe imieniem zarejestrowanych osób prawnych, muszą być uwierzytelnione przez sąd lub notariusza. Natomiast zgodność odpisu wyciągu z oryginalnym wyciągiem, uwierzytelnionym już przez sąd lub notariusza może być przy wystawianiu pełnomocnictw pocztowych stwierdzona tak przez sąd lub notariusza, jak i przez urzędy państwowe lub samorządowe.

Listonosze wiejscy podobnie jak doręczyciele z miejscowego obszaru pocztowego nie mogą przy okazji wykonywania swych czynności służbowych pośredniczyć w odbiorze i dostarczaniu przesyłek na podstawie pełnomocnictw pocztowych. — Pośredniczenie takie bowiem byłoby niedozwolonym wykonywaniem zleceń prywatnych, nieprzewidzianych obowiązującymi przepisami.

Władze, urzędy i instytucje wyznaniowe obowiązane są opłaty pocztowe za pełnomocnictwa uiszczać według normalnej, ogólnie obowiązującej taryfy pocztowej.

13. Stwierdzenie tożsamości osoby i własnoręczności podpisu odbiorcy.

Legitymacje dziennikarskie, wydane przez krajowe Syndykaty Dziennikarzy dla swych członków, opatrzone uwierzytelnioną przez dany Syndykat fotografią właściciela i jego podpisem, oraz zawierające nazwę Syndykatu, liczbę czynności, miejsce i datę wystawienia, tudzież odcisk pieczęci firmowej Syndykatu i podpis jego kierownika, mają być przez urzędy i agencje pocztowe uważane za dostateczną legitymację, stwierdzającą tożsamość osoby ich właściciela — na równi z dowodami osobistymi, wystawionymi przez władze i urzędy państwowe i samorządowe (§ 244 ordynacji pocztowej).

W myśl art. 20, ust. 8 ustawy o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego z 23 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 294)

sołtys gromadzki jest na obszarze gromady „organem pomocniczym zarządu gminnego jest on w tym zakresie podległy służbowo wójtowi i wykonuje jego polecenia w sprawach administracji publicznej“. Zatem już z mocy samej ustawy sołtys gromadzki jest uprawniony do stwierdzania tożsamości osoby i własnoręczności podpisu adresata, t. j. do spełniania tych czynności w urzędowym zastępstwie wójta.

Z tych względów jak również z uwagi na wygodę mieszkańców gmin, należy stwierdzenie tożsamości osoby i własnoręczności podpisu adresata dokonywane na pocztowych dokumentach oddawczych przez sołtysów gromadzkich w sposób ustalony w § 245 ord. poczt. przy równoczesnym umieszczeniu odcisku pieczęci prostokątnej zarządu gromady, uważać za odpowiadające postanowieniom tegoż § 245 ord. pocztowej.

Nie zwalnia to jednak pracowników pocztowych od obowiązku zachowania jaknajwiększej ostrożności przy wydawaniu przesyłek rejestrowanych i wypłacie kwot przekazowych (uw. do § 248, p. 2. — II. P. 3).

W celu uniknięcia mylnego wydania lub doręczenia przesyłek pocztowych, zwłaszcza wartościowych, placówki pocztowe obowiązane są posiadać wzory podpisów wójtów lub sołtysów, oraz odbitki pieczęci urzędowych, aby na tej podstawie mogły każdorazowo badać autentyczność podpisu i pieczęci na urzędowych stwierdzeniach tożsamości osoby i podpisu w myśl § 245 Ord. poczt. (II. P. 3). Poniżej podaje się odpowiednie zarządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych normujące między innymi sprawę przedkładania placówkom pocztowym odbitek urzędowych pieczęci oraz wzorów podpisów.

Odpis.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Nr. SS. 501/4.
Odciski pieczęci i stwierdzanie tożsamości podpisu odbiorców przesyłek na oddawczych dokumentach pocztowych.

Warszawa, dnia 16. VII. 1931 r.
Odpis. Okólnik Nr. 131.

Do
Panów Wojewodów wszystkich (z wyj. śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Doszło do wiadomości Min. Spraw Wewnętrznych, że naczelnicy (wójtowie i sołtysi) gmin tudzież sołtysi gromad wiejskich, stwierdzają na oddawczych dokumentach pocztowych, zbyt pobieżnie tożsamość oraz podpisy odbiorców przesyłek pocztowych, nie starając się dokładnie ustalić autentyczności osób co w rezultacie prowadzi do licznych nadużyć i strat Zarządu pocztowego jak i zainteresowanych osób.

Winą tego stanu rzeczy jest niewątpliwie brak uświadomiena ze strony organów gminnych o skutkach umieszczenia pieczęci urzędowej na dokumentach publicznych jakimi są dokumenty pocztowe.

Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, iż wymieniony obowiązek władz i urzędów samorządowych wynika jedynie pośrednio z art. 33 ustawy z dnia 3. VI. 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. Urz. R. P. Nr. 58, poz. 584), który postanawia, że państwowe, cywilne i wojskowe jakoteż samorządowe władze i urzędy mają obowiązek udzielenia pomocy w wykonaniu czynności urzędowej, pozostającej w związku z utrzymaniem ruchu pocztowego, telegraficznego i telefonicznego.

W związku z powyższym wyjaśnieniem zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu):

1) pouczyć podległe mu władze i urzędy samorządowe, aby w dobrze zrozumiałym interesie swych członków gminy załatwili jak najdokładniej omawiane wyżej czynności,

2) wydać polecenie, aby wszyscy naczelnicy gmin (wójtowie, sołtysi w woj. poznańskim i pomorskim) oraz sołtysi gromad wiejskich przedłożyli właściwym urzędom i agencjom pocztowym odbitki swej pieczęci oraz aby dawali tymże urzędom wzory swych podpisów.

Posiadając powyższe dane urzędy i agencje pocztowe mogą badać w każdym wypadku wydawania przesyłek pocztowych, czy odcisk pieczęci tudzież podpis umieszczony na oddawczych dokumentach pocztowych jest zgodny z posiadanymi przez urząd (agencję) pocztowy wzorami.

Za Dyrektora Departamentu:
(—) Brzeziński, Naczelnik Wydziału.

Za zgodność: (—) Podpis nieczytelny.

14. Skrytki i przeróbki pocztowe

A. Ujawnianie nazwisk właścicieli skrytek pocztowych.

Ujawnianie nazwisk właścicieli skrytek pocztowych osobom trzecim jest niedopuszczalne, gdyż stanowi to naruszenie tajemnicy pocztowej. Ustawa bowiem z dnia 3. VI. 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 20 z 1933 r. poz. 84) w art. 16 zawiera wyraźne postanowienie, że udzielanie jakichkolwiek wiadomości osobom trzecim o korespondencji pocztowej — a w danym razie o przesyłkach adresowanych na numer skrytki, uważane jest za naruszenie tajemnicy pocztowej.

B. Opłaty za skrytki i przegródki pocztowe w okręgu doręczeń listonosza wiejskiego.

Opłaty za skrytki i przegródki pocztowe od osób zamieszkałych w miejscowościach obsługiwanych przez listonoszów wiejskich, należy pobierać w wysokości ustalonej w poz. 94, pkt. 1 b. taryfy pocztowej.

C. Zakłady samorządowe — opłata za przegródki.

Zakłady samorządowe takie jak: elektrownie, rzeźnie, wodociągi i t. p. powinny być jako adresaci przesyłek pocztowych traktowane niezależnie od urzędów samorządowych, do których należą i nie mogą korzystać z uprawnień, przyznanych tym urzędom ordynacją pocztową (§ 273).

Wobec tego zakład samorządowy, który ma zamiar odbierać adresowane do niego przesyłki za pomocą przegródki pocztowej, powinien złożyć w urzędzie pocztowym odpowiednie zastrzeżenie odbioru (§ 268, ustęp 1 ordynacji poczt.) i uiścić taryfową opłatę za korzystanie z przegródki.

Zakłady samorządowe jednak, pozostające pod bezpośrednim zarządem kierownika urzędu samorządowego, mogą przystąpić do zastrzeżenia odbioru za pomocą przegródki, złożonego przez urząd samorządowy pod warunkiem, że będą w ten sposób odbierane te same rodzaje przesyłek. W wypadku takim należy przez analogię do § 267, pkt. 3 ordynacji pocztowej pobierać jednokrotną opłatę za wspólną przegródkę bez względu na ilość korzystających z niej zakładów samorządowych.

D. Korzystanie z przegródek przez władze i urzędy kościelne (wyznaniowe).

Władze, urzędy i instytucje wyznaniowe obowiązane są wszelkie opłaty pocztowe (za przesyłki listowe, za skrytki i przegródki pocztowe) uiszczać według normalnej, ogólnie obowiązującej taryfy pocztowej, gdyż nie podpadają pod pojęcie władz i urzędów, wymienionych w art. 18, pkt. 3, lit. a ustawy z dnia 3-go czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie.

15. Znaczki pocztowe.

Do przepisów o znaczkach pocztowych i drukach płatnych, obowiązujących w chwili obecnej i ogłoszonych w tomach przepisów służbowych i Dziennikach urzędowych Ministerstwa Poczt i Telegrafów (patrz załącznik do Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 19 z 1937 r. oraz Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 4 z 1938 r., poz. 12) wydaje się następujące uzupełnienie i wyjaśnienie:

A. Sprzedaż znaczków pocztowych i druków płatnych.

Sprzedaż znaczków pocztowych i druków płatnych powinna odbywać się przy wszystkich okienkach placówek pocztowo-telekom. przy zachowaniu jednak jednocześnie warunku, aby sprawność obsługi klienteli w działach kasowym i paczkowym nie doznała przez to żadnego uszczerbku. Pewne wyjątki od powyższej zasady dopuszczalne są jedynie dla urzędów I klasy (okienka ściśle kasowe). Okienko załatwiające pewien dział usług poczty (np. okienko paczkowe) winno bezwzględnie posiadać odpowiednie druki płatne, aby klient w przypadku mylnego wypełnienia druku płatnego nie był zmuszony odchodzić do innego okienka.

Obserwacje natury psychicznej, poczynione wśród personelu pocztowego, pozwalają na wyprowadzenie wniosku, iż większość pracowników odnosi się do zagadnienia sprzedaży znaczków z niechęcią — już nie tylko ze względu na zwiększenie manipulacji i formalności, związanych z przekazywaniem znaczków — ile raczej może z tej przyczyny, że sprzedaż znaczków uważa za rzecz drugorzędną, a nawet za czynność uchybiającą jakoby godności pracownika umysłowego.

Takie nastawienie psychiczne personelu nie

idzie oczywiście po linii zasad polityki handlowej przedsiębiorstwa Polska Poczta, Telegraf i Telefon i powoduje w następstwie liczne i uzasadnione narzekania ze strony publiczności.

Znaczenie zjawiska tego wzrasta jeszcze, jeśli się zważy, że wiele usług poczty jest opłacanych znaczkami, skutkiem czego znaczek pocztowy nabiera cech artykułu pierwszej potrzeby — a zagadnienie udostępnienia sprzedaży — pierwszorzędnej wagi.

W oświetleniu powyższym fakty odmowy sprzedaży znaczka i odsyłania klienta przez pracownika (z działu kasowego lub paczkowego), mającego przed swym okienkiem tylko nielicznych (lub żadnych) interesantów, do specjalnego okienka znaczkowego — nie dadzą się niczym wytłumaczyć i muszą być uważane za wysoce szkodliwe z punktu widzenia interesów przedsiębiorstwa P. P. T. T.

Z omawianymi wyżej usterkami łączą się zauważone fakty wadliwej gospodarki znaczkami. W przypadku żądania przez klienta znaczków na określony cel, jak np. na list polecony (pojedynczej wagi) i t. p., pracownik zainteresowany b. często wydaje zamiast jednego znaczka (np. 55 gr. i t. p.) kilka o wartości łącznej odpowiadającej sumie żądanej.

Postępowanie takie bynajmniej nie leży w interesie klienta, a już zgoła nie w interesie przedsiębiorstwa. Koszt bowiem druku znaczka pocztowego jest dość znaczny i wynosi niekiedy przeszło 0.5 grosza, łatwo więc stąd zrozumieć, iż każdy znaczek, rozchodowany w sposób nieekonomiczny, przedstawia dla poczty efektywną stratę. Przy tej sposobności należy podkreślić, iż mimo kilkakrotnych wyjaśnień urzędy np. niejednokrotnie jeszcze nie przyjmują za opłatą gotówkową druków nadawanych jednocześnie w ilości ponad 100 sztuk, żądając opłacenia tych przesyłek znaczkami, a co zatem idzie, powodując swym stanowiskiem (sprzecznym zresztą z obowiązującymi przepisami § 32 II. P. 3 uzupełnienia Ordynacji pocztowej Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 6 z 1933 r., poz. 33), nieproduktywne zużycie wielkiej ilości znaczków.

Urzędy (agencje) mają sporządzić i wywiesić w poczekalniach dla stron w miejscach widocznych, wyraźne i widoczne napisy informacyjne następującej treści: „Znaczki pocztowe i druki płatne można nabywać we wszystkich czynnych okienkach. Uprasza się P. T. klientów o zwracanie się po nabycie znaczków do okienek, w których pracownicy nie są zajęci czynnościami służbowymi".

B. Unieważnianie znaczków pocztowych.

Znaczki pocztowe, nalepione na przesyłkach pocztowych, unieważnia się przez wytłoczenie na nich odcisku datownika. Odcisk datownika, który jednocześnie służy do unieważnienia znaczka i do stwierdzenia daty nadania lub nadejścia przesyłki, winien być tak wykonany, aby uniemożliwiał powtórne użycie znaczka, a oprócz tego winien być czysty, wyraźny i wykonany przepisaną farbą czarną, nie dającą się wywabić.

Każdy znaczek winien być unieważniony osobnym odciskiem datownika. Wytłaczanie jednego tylko odcisku, wspólnego dla dwóch obok siebie naklejonych znaczków, jest niedopuszczalne, zbytecznym natomiast jest wytłaczanie dwóch odcisków na jednym znaczku, nawet większych rozmiarów, przy czym jednak powierzchnia znaczka, winna być zatłoczona odciskiem do tego stopnia, by nieostemplowane części znaczka nie mogły być odcinane i ponownie używane po złożeniu części nieostemplowanych.

C. Sprzedaż znaczków urzędowych w urzędach pocztowych.

W celu uproszczenia manipulacji wykonywanej przez władze i urzędy państwowe przy rozsyłaniu urzędowych znaczków pocztowych, zaprowadzono z dniem 1. maja 1938 r. sprzedaż tychże znaczków przez obwodowe urzędy pocztowe i pocztowo - telekomunikacyjne ale wyłącznie tylko za gotówkę.

Inne placówki pocztowe poza urzędami obwodowymi nie mogą sprzedawać omawianych znaczków.

Od dnia 1. maja 1938 r. władze i urzędy państwowe zakupują znaczki urzędowe bądź bezpośrednio w obwodowych urzędach, bądź, jak dotychczas, za pośrednictwem właściwych władz centralnych.

Uprawnionymi do kupowania znaczków urzędowych w urzędach obwodowych są tylko władze i urzędy państwowe oraz organa przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" wymienione w częściach A. i D. spisu zamieszczonego w § 18 przepisów II. P. 4. w brzmieniu ustalonym w Dzienniku Urzędowym Min.

P. i T. z 1934 r. Nr. 19, poz. 88) z uwzględnieniem uzupełnień podanych w Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 4 z 1937 r. poz. 8 i Nr. 8 z 1938 r. poz. 24). Władze i urzędy samorządu terytorialnego i gospodarczego wymienione w częściach B. i C. spisu, jakkolwiek mają prawo opłacania znaczkami urzędowymi swej urzędowej korespondencji w poruczonym zakresie działania, nie są uprawnione do kupowania znaczków urzędowych w obwodowych urzędach pt. Otrzymują one znaczki urzędowe od właściwych władz państwowych.

Do kupowania znaczków urzędowych nie są również uprawnione następujące wojskowe zakłady skomercjalizowane:

Państwowa Wytwórnia Uzbrojenia w Warszawie,

Państwowa Wytwórnia Prochu w Pionkach,

Państwowe Zakłady Inżynierii w Warszawie,

Państwowe Zakłady Lotnicze w Warszawie,

Państwowe Zakłady Umundurowania w Warszawie.

Zakłady te nie są wogóle uprawnione do opłacania karespondencji znaczkami urzędowymi.

Urzędy obwodowe obowiązane są sprawdzać przy sprzedawaniu znaczków urzędowych, czy zakupujący urząd lub instytucja jest uprawniona do nabywania tych znaczków. Instytucjom i osobom nieuprawnionym należy odmawiać sprzedaży znaczków urzędowych.

Urzędy obwodowe są obowiązane również sprawdzać, czy osoba zakupująca znaczki urzędowe posiada upoważnienie do zakupywania tych znaczków. Urzędy obwodowe zwrócą się zatem do właściwych władz i urzędów o ustalenia, przez kogo mają być wystawiane i podpisywane upoważnienia na zakupywanie znaczków urzędowych.

Należność za sprzedawane znaczki urzędowe, obliczają urzędy obwodowe według wartości znaczka fioletowego i ciemno-oranżowego, ustalonej rozporządzeniem Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych, ogłaszanym w Dzienniku Urzędowym Mni. P. i T. W roku budżetowym 1938/39 wartość tych znaczków wynosi: fioletowego 6 gr., ciemno-oranżowego 12 gr.

Zamawianie znaczków urzędowych w składnicach materiałów pocztowych, realizowanie zamówień oraz prowadzenie rachunków, odbywa się według zasad obowiązujących przy zamawianiu i prowadzeniu rachunków znaczków pocztowych nieurzędowych i wspólnie z tym znaczkami. Zapasy urzędowych znaczków pocztowych ustalają Okręgowe Składnice mat. poczt. na wniosek urzędów obwodowych według faktycznego zapotrzebowania.

16. Instrukcja o zwalczaniu nielegalnego przewozu listów, kartek pocztowych, czasopism oraz przesyłek zbiorowych.

Celem ujednostajnienia postępowania placówek pocztowych w akcji zwalczania nielegalnego przemytu korespondencji, wprowadza się w życie instrukcję o przeciwdziałaniu organów „P. P. T. T." przemytowi listów, kartek pocztowych i czasopism.

A. Wyłączność Poczty.

1) Ustawa o poczcie, telegrafie i telefonie z dn. 3 czerwca 1924 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 20 z 1933 r.) nadała poczcie w art. 2 prawo wyłączności na przyjmowanie, przesyłanie i doręczanie listów, kartek pocztowych oraz czasopism i wydawnictw wychodzących przynajmniej 12 razy do roku.

Prawem wyłączności objęte są również tego rodzaju przesyłki w obrocie z innymi państwami.

2) Mimo tego zastrzeżenia na rzecz poczty ustawa o poczcie, telegrafie i telefonie zezwalała jednak na:

a) przesyłanie listów, kartek, czasopism i wydawnictw za pośrednictwem umyślnego posłańca o ile ani przesyłający ani przenoszący nie trudnią się zawodowo zbieraniem, przenoszeniem i doręczaniem tych przesyłek, a posłaniec przenosi lub przewozi listy, kartki, czasopisma i wydawnictwa od jednej tylko osoby i w drodze powrotnej przesyłek takich dla innych osób nie zabiera (art. 3, pkt. a).

b) przesyłanie czasopism i wydawnictw po roku od ich wydania (art. 3 pkt. b).

Przesyłanie takich przesyłek nie podlega żadnym ograniczeniom.

c) wysyłanie listów i kartek pocztowych w obrębie tej samej miejscowości przez umyślnych posłańców (art. 4 ust. 1).

Nie wolno jednak bez zezwolenia Ministra Poczt i Telegrafów otwierać zakładów dla rozsyłki wymienionych przesyłek.

d) rozsyłanie czasopism i wydawnictw w obrębie tej samej miejscowości i w obrębie

15 kilometrów od miejsca wydania (art. 1 ust. 2).

Pod wyrazami „tej samej miejscowości" należy rozumieć nie tylko miejsce wydania czasopisma, lecz każdą inną miejscowość na obszarze Państwa Polskiego, bez względu na odległość od miejsca wydania, do której czasopisma zostały dowiezione drogą legalną.

Za przewóz drogą legalną uważa się przede wszystkim przewóz za pośrednictwem poczty, a nadto — aż do czasu ewent. wydania odmiennej decyzji — przewoz za pośrednictwem kolei w przesyłkach bagażowych w myśl obowiązującego dotychczas porozumienia między Ministerstwem Komunikacji a Ministerstwem Poczt i Telegrafów, według którego kolejowe kasy bagażowe zatrzymują czwartą kartę wykazu t. j. kwit do bagażu nadawczego, którą mają wydać zgłaszającemu się po takie kwity pracownikowi poczty.

3) Oprócz wyszczególnionych wyżej wyjątków rozsyłanie czasopism i wydawnictw poza obrębem 15 km. może się odbywać z pominięciem urządzeń pocztowych n. p. koleją, autobusem i t. p. jedynie za zezwoleniem Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów, pod warunkiem uiszczenia specjalnych opłat, przewidzianych w Dzienniku Taryf p. t. i r. Nr. 9 z 1936 r. poz. 22.

Powoływanie się na fakt złożenia do Dyrekcji podania jest bez znaczenia, konieczne jest zezwolenie, o którego wydaniu zainteresowane urzędy są powiadomione przez Dyrekcję Okręgu Poczt i Telegrafów.

O zezwolenie to mogą się ubiegać wydawcy oraz instytucje kolportażowe.

B. Przesyłki zbiorowe.

4) Listów, oraz kartek pocztowych, pochodzących od różnych osób, lub adresowanych do różnych osób, nie wolno wysyłać jako zbiorowej przesyłki, bez względu na to, czy przewozu jej dokonywa się pocztą, czy też w inny sposób.

5) Przy określaniu listu lub kartki należy stosować odnośne postanowienia ordynacji pocztowej. Istotną cechą listu jest to, że zawiera on korespondencję bieżącą i osobistą. Za zbiorową przesyłkę należy uważać nie tylko listy, kartki poszczególnie zaadresowane do innych aniżeli główny adresat osób, lecz również nie zaadresowane luźnie kartki papieru z korespondencją przeznaczoną dla różnych osób, lub pochodzącą od różnych osób. Za taką przesyłkę zbiorową należy uważać przesyłkę z drukami, lub z gazetami, wewnątrz której znajduje się korespondencja pochodząca od różnych lub przeznaczona dla różnych osób.

6) Natomiast druki i próbki towarów, papiery handlowe, przedmioty, które wysyła się jako paczki lub listy wartościowe, nie stanowią przesyłki zbiorowej w rozumieniu art. 5 ustawy o poczcie. Przesyłanie ich natomiast w przesyłkach zbiorowych narusza przepisy o drukach i papierach handlowych (patrz § 15 poz. 11 i § 18, poz. 8 i 9 II. P. 5 i § 50 II. P. 3), gdy te przesyłki pochodzą od różnych osób lub są przeznaczone dla różnych osób.

Jeżeli przesyłki takie znajdują się jeszcze w urzędzie nadawczym, należy je zwrócić nadawcy do uzupełnienia opłaty, nadeszłe zaś omyłkowo do urzędów oddawczych, obciążać — na podstawie §§ 80, 89 i 93 ordynacji pocztowej — dopłatą w podwójnej wysokości za każdą przesyłkę, przeznaczoną nie dla głównego adresata, według taryfy przewidzianej kategorii przesyłek.

7). Listy wysyłane przez Bank Polski do jego Oddziałów, z których każdy zawiera po kilka weksli względnie innych dokumentów inkasowych w zamkniętych kopertach, zaadresowanych do różnych osób, nie stanowią przesyłek zbiorowych, ponieważ przedmioty te mogą być przesyłane pocztą nie tylko jako listy zwykłe lub polecone lecz również jako listy wartościowe a więc jako przesyłki, których zbiorowego przesyłania ustawa o poczcie nie zabrania.

8). Za list lub kartkę pocztową w rozumieniu art. 5 ustawy o poczcie należy uważać korespondencję bieżącą i osobistą, a więc przedmiot który przesłany pocztą musi być (a nie tylko może) przesłany, jako list lub kartka pocztowa.

Zasada wynika z punktu 4-go. Gdyby bowiem przyjąć, że listem jest każdy przedmiot, który w myśl ordynacji pocztowej może być przesłany jako list, to wobec braku w zasadzie ograniczeń co do zawartości listów, każdy przedmiot, którego waga i wymiar nie przekraczają granic ustalonych dla listów, musiałby być uznany w myśl art. 5 ustawy o poczcie jako list. Byłoby to sprzeczne z brzmieniem art. 5 ustawy o poczcie, który zabrania

zbiorowego przesyłania jedynie listów i kartek, z czego wynika, że inne przesyłki mogą być wysyłane zbiorowo.

9). Przy ocenie, czy korespondencja posiada charakter bieżący, rozstrzyga nie jej data ale fakt czy spełniła swój cel zasadniczy.

Naprzykład: podania członków przesłane zbiorowo przez organizację będą stanowiły przesyłkę zbiorową, jeżeli do załatwienia tych podań jest kompetentny adresat, do którego przesyłka zbiorowa jest przesyłana mimo, że data uwidoczniona poszczególnych podaniach wskazywałaby na to, że nie jest to korespondencja bieżąca.

W przeciwnym przypadku, jeżeli podania te zostały już załatwione przez organizację, a są przesyłane przy piśmie organizacji, jako uzasadnienie pisma, należy je traktować jako papiery handlowe przy kwalifikowaniu przesyłki jako zbiorowej.

10. Jeden list lub jedna kartka pocztowa chociażby pochodziła od różnych lub była adresowana do różnych osób nie stanowi przesyłki zbiorowej w rozumieniu art. 3 ustawy o poczcie.

Wniosek taki wynika z brzmienia art. 5 ustawy o poczcie, który mówi **o listach lub kartkach pocztowych,** pochodzących od różnych osób lub adresowanych do różnych osób.

Nie będzie zatem przesyłką zbiorową:

a) list lub kartka pocztowa zaadresowana W. Państwo X. Y.,

b) list lub kartka pocztowa podpisana przez kilka osób np. petycja mieszkańców wsi o uruchomienie agencji pocztowej i t. d.

11. Nie należy kwalifikować jako przesyłkę zbiorową, przesyłki przesłanej między komórkami organizacyjnymi tej samej osoby prawnej, zawierającej pisma zaadresowane do różnych osób, jeżeli adresat takiej przesyłki przed doręczeniem poszczególnych pism ma wykonać z nimi czynności prawne np. umieścić na piśmie numer, odcisk pieczęci porównać pismo z prowadzonym przez siebie wykazem, dokonać z pisma wpisu do prowadzonego przez siebie rejestru i t. p.

Zgodnie z powyższym nie będzie przesyłką zbiorową przesyłka Ubezpieczalni Społecznej do jej punktu administracyjnego zawierająca wezwanie płatnicze.

Punkt administracyjny ma bowiem za zadanie nie tylko doręczyć wezwanie względnie dosłać je do doręczenia, ale również przeprowadzić dane z wezwania do prowadzonego przez siebie rejestru. Wezwanie płatnicze przed dokonaniem tej czynności jest zatem przeznaczone dla punktu administracyjnego, adres na wezwaniu staje się aktualnym dopiero po dokonaniu przez punkt administracyjny oznaczonej przepisem czynności, a zatem przesyłka Ubezpieczalni zawierająca wezwania i przesłana do punktu administracyjnego pochodzi od jednego nadawcy i jest zaadresowana dla jednego adresata.

12. Nie należy uważać za zbiorową przesyłkę zawierającą dosyłane zbiorowe listy i kartki pocztowe należycie opłacone nadeszłe drogą pocztową, które i tak mogłyby być dosłane pojedynczo drogą pocztową bezpłatnie. Kwalifikowanie takiej przesyłki jako zbiorowej byłoby niesłuszne, ponieważ przesłanie jej nie zmniejsza dochodów poczty.

13. List zawierający korespondencję, pochodzącą od członków rodziny nadawcy lub przeznaczonej dla członków rodziny adresata, t. j. zawierający t. zw. korespondencję rodzinną, nie posiada charakteru przesyłki zbiorowej w rozumieniu postanowień art. 5 ust. 1 ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie.

14. Nie posiadają charakteru przesyłki zbiorowej listy zbiorowe, wysyłane przez władze i urzędy państwowe i samorządowe, przez Państwowy Bank Rolny i jego oddziały oraz przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych pod adresem tych zarządów gmin, wójtów i sołtysów, którzy (które) mają siedzibę w miejscowościach nie objętych pocztową służbą doręczeń (służbą listonosza wiejskiego). W miarę rozszerzania służby listonosza wiejskiego powinno nastąpić odpowiednie dalsze ograniczenie wysyłania przesyłek zbiorowych do gmin.

15. Wypracowania uczniowskie — patrz „papiery handlowe".

16. Przesyłek zbiorowych nie należy przyjmować do przewozu nawet wówczas, gdy są należycie opłacone.

17. Charakter przesyłek zbiorowych w rozumieniu art. 5 ust. 1. ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie mają między innymi:

a) przesyłki wysyłane przez Ubezpieczalnie Społeczne p. a. Wydziałów Powiatowych, Zarządów Gmin i t. p., zawierające listy lub kartki (nakazy i wezwania płatnicze) przeznaczone dla różnych osób.

b) w bardzo wielu wypadkach wysyłane

przez różne żydowskie organizacje emigracyjne jak np. „Kibne Hasadan“, Kibne Szomrowy“, przesyłki listowe w obrocie między sobą, zawierające korespondencje swych członków, jak również osób postronnych.

18. W celu ujawnienia przesyłek zbiorowych urzędy i agencje (również pośredniczące w wymianie winny poddawać obserwacji przesyłki pocztowe. W wypadku uzasadnionego podejrzenia, że przesyłka pocztowa zawiera korespondencję zbiorową, winien urząd, celem stwierdzenia jej zawartości postąpić w myśl art. 45 ordynacji pocztowej (II. P. 3.).

Zależnie od tego czy otwarcie przesyłki odbywa się w urzędzie nadawczym czy oddawczym należy do otwarcia przesyłki wezwać nadawcę lub odbiorcę, w innych wypadkach, n. p. gdy nadawca albo adresat nie stawi się w oznaczonym czasie, otwarcie przesyłki z wyłączeniem listu zamkniętego dokonywa urząd wobec dwóch świadków.

Otwieranie listów może nastąpić tylko w obecności nadawcy lub adresata, otwieranie ich tylko wobec świadków t. j. osób trzecich jest bezwzględnie zakazane.

Celem stwierdzenia zawartości listu zamkniętego, należy wezwać nadawcę lub adresata do otwarcia listu, zależnie od tego w jakim urzędzie znajduje się przesyłka, w razie odmowy otwarcia listu lub niezgłoszenia się nadawcy albo adresata w oznaczonym czasie, list należy zwrócić nadawcy.

Jeżeli nadawcy nie można odszukać, wyłącza się list od transportu i uważa się za niedoręczalny. Dalsze postępowanie należy więc w tym wypadku do urzędu, przy którym znajduje się dział niedoręczalnych przesyłek.

Przy ujawnieniu przesyłki zbiorowej, czynności urzędu pośredniczącego w wymianie ograniczają się tylko do przyklejenia do listu kartki z odpowiednią notatką, celem zwrócenia uwagi urzędowi oddawczemu na przesyłkę.

Jeżeli przesyłka, co do której zachodzi podejrzenie, że narusza art. 4 ust. 1. ustawy o poczcie, adresowana jest do władz, czy też urzędów państwowych lub samorządowych, należy powiadomić o tym adresata, prosząc o delegowanie urzędnika do otwarcia przesyłki.

19. W wypadku stwierdzenia przesyłki zbiorowej, urząd sporządza protokół w 2 egzemplarzach (wzór Nr. 1).

W protokole należy podać miejsce i datę jego sporządzenia, wymienić obecnych przy otwieraniu przesyłki, wskazać podstawę prawną otwarcia przesyłki (§ 45 ordynacji pocztowej), a następnie podać dokładny opis stanu rzeczy. W opisie tym należy zaznaczyć, kiedy i gdzie nadana była przesyłka zbiorowa, kto jest jej nadawcą, adresatem, kto dokonał otwarcia przesyłki, następnie wymienić szczegółowo zawartość przesyłki, wskazując zarazem od kogo pochodzą i dla kogo są przeznaczone poszczególne listy, zawarte w przesyłce zbiorowej.

Należy też w protokole podać fakt zatrzymania przesyłki a to z uwagi na naruszenie art. 2 i art. 5 ust. 1. ustawy o poczcie. Kopertę (opakowanie) danej przesyłki zbiorowej dołącza się do protokołu, a zawartość listu wręcza się adresatowi lub nadawcy co winno być zaznaczone w protokole.

Protokół winien być podpisany przez obecnych przy otwarciu przesyłki.

Jeżeli urząd dowie się o przesyłce zbiorowej na skutek doniesienia adresata (n. p. urzędu skarbowego) wówczas winien zażądać opakowania (koperty) przesyłki jako dowodu rzeczowego, a doniesienie adresata traktować jako protokół.

C. Właściwość orzekania.

20. Do orzekania w sprawach naruszenia ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie są właściwe władze administracji ogólnej (Starostwa).

Właściwą do rozpatrywania tych spraw będzie ta władza administracji ogólnej na terenie której popełniono wykroczenie.

Z reguły właściwą będzie władza administracji ogólnej, na terenie której znajduje się urząd nadawczy przesyłki.

Do obciążania przesyłek zbiorowych dopłatą w wysokości 10-krotnej uszczuplonej należności urzędy nie są uprawnione.

D. Doniesienie karne.

21. Gdy urząd oddawczy stwierdzi przesyłkę zbiorową, oryginał protokołu otwarcia przesyłki wysyła wraz z dowodami rzeczowymi do urzędu nadawczego, zaś odbitkę protokołu do przełożonej Dyrekcji Okr. P. i T,

22. Urząd nadawczy ujawnionej przesyłki zbiorowej sporządza doniesienie karne (wzór Nr. 2) i przesyła je do właściwego starostwa.

23. Gdy otwarcia przesyłki dokonał urząd nadawczy, sporządza on doniesienie karne, powiadamia o tym przełożoną Dyrekcję załączając równocześnie odbitkę protokołu.

W doniesieniu karnym należy opisać stan faktyczny sprawy z wyszczególnieniem osób zainteresowanych, wskazać podstawę prawną, a więc odpowiedni artykuł ustawy o poczcie, który został pogwałcony, następnie prosić władzę administracji ogólnej o wytoczenie postępowania karno-administracyjnego w danej sprawie i pociągnięcie winnych do odpowiedzialności z art. 36 ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. Urz. R. P. Nr. 63 z 1933 r. poz. 481).

W doniesieniu tym urząd wskazuje również wysokość odszkodowania, jakie starostwo ma zasądzić na rzecz Poczty.

Odszkodowanie na rzecz Poczty wynosi dziesięciokrotną kwotę uszczuplonej należności pocztowej, więc w wypadku przesłania w przesyłce zbiorowej 2 listów do różnych lub od różnych osób, odszkodowanie należy się tylko za 1 list, ponieważ jeden był opłacony.

Przykład: Przesyłka zbiorowa zawierała 11 listów, z których tylko 1 był przeznaczony dla adresata. przy czym przesyłka jako przekraczająca wagę 20 gr. opłacona była znaczkiem 50 groszowym.

Opłata należna za 11 listów: 0.25 zł. × 11 = 2.75 zł. opłata uiszczona 0.50 zł., należność uszczuplona 2.75—50 gr. = 2.25 zł.— Należne odszkodowanie na rzecz Poczty wyniesie 2.25 zł. × 10 = 22.50 zł.

Natomiast, w razie wysłania poleconej przesyłki zbiorowej, zawierającej listy i kartki pocztowe, pochodzące od różnych osób do różnych osób, odszkodowanie winno wynosić dziesięciokrotną należność za listy czy kartki, oraz za polecenie każdego listu (kartki).

Przy ustaleniu wysokości odszkodowania za nielegalnie przewiezione czasopisma autobusami (bez zezwolenia) należy brać za podstawę ilość egzemplarzy i opłatę, przewidzianą taryfą dla czasopism. Opłatę tę mnoży się przez ilość egzemplarzy nielegalnie przewiezionych, a następnie przez 10.

Otrzymany iloczyn stanowić będzie wysokość orszkodowania za nielegalne przewiezione czasopisma.

Przykład: ujawniono 2 paczki nielegalnie przewożonych czasopism, w jednej paczce było 75 egzemplarzy czasopism wagi 60 gramów, każdy, w drugiej 120 egz. czasopism wagi 40 gramów każdy, opłata taryfowa od jednego egzemplarza czasopisma do 65 gr. wynosi 1.6 gr. do 50 g. — 1.1 gr. za 75 egz. wagi 60 g. opłata wynosiła by 1.6 gr. × 75 = 120 gr., za 120 egz. wagi 40 g. — 1.1 gr. × 120 = 132 gr. zatem za przewiezione w konkretnym wypadku 195 egz. (75 + 120) opłata wynosiłaby 1.20 zł. + 1.32 zł. = 2.52 zł., dziesięciokrotna 2.52 × 10 = 25.20 zł. Tyle wynosi odszkodowanie za paczki czasopism nielegalnie przewiezionych.

24. Władzom (urzędom) pt. nie przysługuje prawo odwołania od orzeczeń powiatowych władz administracji ogólnej, wydanych w trybie postępowania karno-administracyjnego.

25. W wypadku ujawnienia przesyłki zbiorowej, wysłanej przez nieuświadomioną ludność włościańską, która dopuściła się naruszenia art. 5 ust. 1. ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie, niewątpliwie nie ze złej woli, ale na skutek nieznajomości przepisów, urzędy (agencje) nie skierowując tych spraw do władz administracji ogólnej, winny cały zakwestionowany materiał przesłać Dyrekcji.

D. Ujawnienie nielegalnego przewozu listów kartek i czasopism.

26. W celu ujawnienia nielegalnego przewozu listów, kartek pocztowych i czasopism urzędy (agencje) winny prowadzić stałą obserwację autobusów (zwłaszcza na przystankach) i woźniców konnych, utrzymujących regularną komunikację między poszczególnymi miastami.

Również urzędy (agencje a przedewszystkim urzędy graniczne, winny zwracać baczną uwagę na to, czy wydawcy i kolporterzy nie przesyłają czasopism z zagranicy bez zezwolenia Dyrekcji (zarządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 10 lipca 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o opłatach od zezwoleń na rozsyłkę czasopism i wydawnictw — Dziennik Taryf p. t. i r. Nr. 9 z 1936 r. poz. 22) w tym celu winny być w stałym kontakcie z władzami celnymi.

Sposób dokonywania obserwacji pozostawiam inicjatywie naczelników urzędów i agentów pocztowych.

Powzięte — na skutek obserwacji lub otrzymywanych wiadomości — podejrzenia o nielegalnym przewozie listów, kartek i czasopism przez przedsiębiorstwa autobusowe lub inne, urząd (agencja) komunikuje organom policji państwowej i zabiega u tych władz o dokonanie rewizji autobusów, celem uzyskania dowodów rzeczowych.

27. Niezależnie od okoliczności, wymienionych w punkcie 17 naczelnicy urzędów (agenci) winni zorganizować, przy czynnym współudziale miejscowych organów policji państwowej periodyczną kwartalną rewizję autobusów pasażerskich i towarowych, w okresach czasu (dniach i terminach) zależnie od miejscowych warunków.

Gdyby organa policyjne odmówiły współdziałania lub nieprzychylnie ustosunkowały się do sprawy dokonania kontroli autobusów i ich obsług należy o tym bezzwłocznie donieść Dyrekcji.

28. W razie odmowy przeprowadzenia rewizji ze strony organów policyjnych, zasłaniających się brakiem zezwolenia na to władz sądowych, winien urząd, o ile znajduje się w siedzibie sądu wystarać się o takie zezwolenie, w przeciwnym zaś wypadku, należy niezwłocznie powiadomić o tym urząd obwodowy, który ma się zwrócić do właściwego sądu z prośbą o zezwolenie na przeprowadzenie rewizji.

29. Przy przeprowadzaniu rewizji autobusów i ich obsługi należy kierować się następującymi wytycznymi:

a) plan zamierzonej rewizji autobusów winien być z góry przemyślany, w szczegółach ustalony i otoczony ścisłą tajemnicą. Pożądane jest, aby ta sporadyczna zorganizowana akcja trwała całą dobę i była równocześnie prowadzona —w miarę możności na wszystkich drogach, prowadzących do miasta, względnie kilku liniach dojazdowych.
b) kontrolę autobusów przeprowadzają organa policji państwowej przy współudziale obeznanego z przepisami o wyłączności pocztowej wysłannika urzędu pocztowego, który pełni tylko rolę obserwatora i doradcy fachowego,
c) kontrola winna być przeprowadzona w pewnym oddaleniu od miasta, posterunku policyjnego i dokonana w pierwszych dniach tygodnia lub w dni targowe,
d) kontrola winna być przeprowadzona w sposób stanowczy lecz taktowny, aby nie dopuszczać do żadnych scysyj,
e) kontroli mogą być poddane przychodzące i wychodzące samochody towarowe, autobusy prywatne, obsługi wspomnianych autobusów, oraz tacy pasażerowie, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że trudnią się zawodowo nielegalnym przewozem listów, kartek pocztowych i czasopism.

Samochody osobowe, prywatne i państwowe, oraz ich obsługi — kontroli nie podlegają.
f) o wyniku rewizji organa policyjne sporządzają protokół,
g) znalezione podczas kontroli autobusów listy i kartki, należy zatrzymać,

Czasopism nielegalnie przewożonych zatrzymywać nie należy.

Niezbędne jest jednak podanie w protokole nazwy i numeru czasopisma ilości nielegalnie przewiezionych egzemplarzy, oraz nazwiska i adresu wydawcy a także kolportera. Wskazane jest również, o ile możności, podanie wagi pojedynczego egzempl. czasopisma.

30. Przy kontroli czasopism, przewożonych autobusami, na podstawie zezwolenia Dyrekcji Okręgu P. i T. organ kontrolujący czyni odpowiednią adnotację na dowodzie przewozu (wykaz nadawczy — Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 6 z 1935 r. poz. 22 pkt. 3).

31. Zatrzymane podczas kontroli autobusów przesyłki kierują organa policyjne wraz z protokołami do właściwych starostw, przy czym urzędy (agencje) winny każdorazowo informować organa policyjne o wysokości odszkodowania, jakie ma być orzeczone.

32. O wyniku przeprowadzonej kontroli urząd (agencja) winien składać Dyrekcji krótkie sprawozdanie. W sprawozdaniu tym należy podać datę dokonania rewizji, nazwisko i adres właściciela autobusu (samochodu) numer rejestracyjny maszyny, objęty koncesją szlak kursu, nazwiska winnego naruszenia art. 2 ustawy o poczcie, oraz ilość i rodzaj zatrzymanych przesyłek.

Urzędy (agencje) winny zwrócić się do miejscowych organów policyjnych z prośbą o każdorazowe informowanie urzędów (agen-

cyj) pocztowych o zgłoszonych do władz administracyjnych wnioskach o ukaranie za nielegalny przewóz korespondencji.

E. Przedawnienie.

33. Przedawnienie ścigania w sprawach naruszenia art. 2 i art. 5 ust. 1. ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie następuje po roku od chwili popełnienia wykroczenia.

Sprawom tym, ujawnionym po roku nadawać biegu nie należy.

F. Ewidencja spraw przemytu.

34. Celem utrzymania spraw dotyczących przemytu korespondencji w ewidencji urzędy zaprowadzą specjalne pamiętniki. Do pamiętnika tego wciągnąć należy tylko sprawy co do których urząd sporządził doniesienie karne oraz sprawy przekazane bezpośrednio przez policję do właściwych Starostw,

Urzędy winny zwrócić się do miejscowych organów policji z prośbą o każdorazowe informowanie urzędów pocztowych o zgłoszonych do władz administracyjnych wnioskach o ukaranie za przemyt korespondencji.

Rubryki pamiętnika winny zawierać. imię i nazwisko nadawcy i odbiorcy przesyłki zbiorowej, ewentualnie firmę, zawartość przesyłki, datę przekazania sprawy Starostwu wysokość żądanego odszkodowania, datę i sposób zarachowania wyegzekwowanego odszkodowania i t. p.

G. Egzekucja odszkodowania.

35. Egzekucję odszkodowania w sprawach wszczętych przez urzędy pocztowe, przeprowadza urząd, sporządzający doniesienie karne do Starostwa, zaś w sprawach wszczętych przez policję. urząd znajdujący się w miejscu zamieszkania winnego.

Przy egzekucji odszkodowania, przyznanego na rzecz poczty należy rozróżnić:

a) egzekucję odszkodowania na podstawie prawomocnego orzeczenia władzy administracyjnej (starostwa),

b) egzekucję odszkodowania na podstawie prawomocnego wyroku sądu,

Do lit. a). Podstawą do wszczęcia kroków egzekucyjnych w sprawie odszkodowania za naruszenie art. 2 i art. 5 ust. 1. ustawy o poczcie, jest wydane przez władzę administracyjną prawomocne orzeczenie, którego odpis stanowi tytuł wykonawczy.

Po uprawomocnieniu się orzeczenia władzy administracyjnej (starostwa) urząd (agencja) zarząda od właściwego starostwa odpisu tego orzeczenia i przystąpi do ściągania odszkodowania w sposób, przewidziany dla egzekucji należności pocztowych (opłat pocztowych).

Po otrzymaniu odpisu orzeczenia Urząd (agencja) winien (winna) niezwłocznie powiadomić o tym Dyrekcję, podając numer i datę wydanego orzeczenia oraz wysokość orzeczonej grzywny i przyznanego odszkodowania na rzecz poczty.

Przed skierowaniem sprawy na drogę postępowania przymusowego należy wezwać zainteresowanego do dobrowolnego uiszczenia należności w terminie do dni 14-tu, po upływie których w razie niezapłacenia — winno nastąpić przymusowe ściągnięcie odszkodowania.

Do lit. b). Polecenie wszczęcia egzekucji odszkodowania, przyznanego prawomocnym wyrokiem sądu okręgowego, wydaje prokurator.

Urząd jednak może prosić sąd okręgowy o odpis prawomocnego wyroku celem wyegzekwowania i przekazania przez organ egzekucyjny należności na rzecz poczty.

37. Ściągnięte odszkodowania należy wpłacać przekazem rozrachunkowym na rachunek Dyrekcji.

37. O zakończeniu sprawy i wyegzekwowaniu należności należy donieść Dyrekcji, Oddział eksploatacji Pocztowej.

Zaznacza się, iż za zwalczanie nielegalnego przewozu korespondencji listowej, Ministerstwo P. T. na wniosek Dyrekcji Okr. P. i T. może przyznać nagrody i to zarówno pracownikom pocztowym jak i osobom z poza personelu pocztowego.

Wysokość nagrody uzależniona będzie od wartości świadczenia, w związku z którym nagroda ma być przyznana.

Nagrody będą przyznawane zasadniczo dopiero po ściągnięciu odszkodowania od winnych nielegalnego przewozu poczty.

Wobec powyższego urzędy i agencje pocztowe, wraz ze sprawozdaniem donoszącym o ujawnieniu nielegalnego przewozu winny przedstawić do nagrody również osoby, które przyczyniły się do tego ujawnienia.

Wzór Nr. 1. dla przesyłek zbiorowych.

Protokół

sporządzony w urzędzie (agencji) pocztowej . . . .

w dniu . . . . . 193 . . r. w sprawie przesyłki zbiorowej, nadanej w dniu . . . . 193 . . r, przez . . . . pod adresem: . . . .

Obecni: . . . . , .

Podstawa prawna otwarcia przesyłki § 45 ordynacji pocztowej (Dz. U. R. P. Nr. 45 z 1931 r. poz. 392).

Spis stanu rzeczy.

W dniu . . . . . 193 . . r. urząd (agencja) poczt. . . . . zatrzymał(a) list zamknięty, nadany w urzędzie poczt. . . . . , , . dnia . . . . 193., r, przez . . . . , , , zam.: . . . . , , , pod adresem . . . .

Ponieważ list wzbudził podejrzenie, że jest przesyłką zbiorową wezwano nadawcę (adresata) do otwarcia przesyłki

List otworzył nadawca (adresat) i znalazł w nim co następuje: 1 list od . . . . . . do . . . . , 1 kartkę papieru zapisaną od . . . . . . do . . . . ,

Po stwierdzeniu zawartości adresat oświadczył, że nadawcą przesyłki zbiorowej jest ; ; . . . . , , ... : zam. ; ; . . . .

Ponieważ przesyłka zawierała listy pochodzące (lub przeznaczone) od różnych osób lub dla różnych osób uznano ją za zbiorową i z uwagi na naruszenie art. 2 i art. 5 ust. 1. ustawy z dnia 3. VI. 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 63 z 1933 r. poz. 481) przesyłkę zatrzymano jako dowód rzeczowy do protokołu.

Uwaga: Słów w nawiasie używać zależnie od okoliczności.

Podpisy:
(nadawcy wzgl. adresata, sporządzającego protokół oraz świadków).

Wzór Nr. 2.

Urząd (agencja) pt.
. . . . dn. . . 193.,,
Przesyłka zbiorowa.

Do
Starostwa Powiatowego (Grodzkiego)
w. . . . .

W załączeniu przesyła się protokół . . . . stwierdzający, że w liście nadanym przez . . . . zam. . . . . , , do . . . . , , znajdowało się . . . .

Ponieważ postępowanie takie jest naruszeniem art. 5, ust. 1 ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie z dn. 3. VI. 1924 r. (Dz. Urz. R. P. Nr. 63 z 1933 r., poz. 481) uprasza się o pociągnięcie nadawcy zbiorowej przesyłki do odpowiedzialności karno - administracyjnej w myśl art. 36 wyżej cytowanej ustawy, jak również o zasądzenie na rzecz przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" kwoty . . . . . . tytułem dziesięciokrotnej uszczuplonej opłaty za . . . . listów nieopłaconych.

Odpis prawomocnego orzeczenia Starostwa uprasza się nadesłać urzędowi (agencji) pocztowej . . . . celem wyegzekwowania odszkodowania, przyznanego na rzecz Zarządu Pocztowego.

Zał. akta wraz z dowodami rzeczowymi.
Naczelnik Urzędu (Kierownik agencji)

Uwaga: Słów w nawiasie używać zależnie od okoliczności.

17.

Informowanie o przesyłkach pocztowych w sprawach karno - skarbowych.

W myśl art. 16, ustęp 3 ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie z dn. 3. VI. 1924 r. udzielanie wiadomości o przesyłkach pocztowych jest dopuszczalne w przypadkach prawem przewidzianych. Do takich przypadków prawem przewidzianych należą w myśl ustawy skarbowej - karnej z dnia 18. III. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 z 1932 r., poz. 355) sprawy karno - skarbowe.

Na podstawie art. 147 tejże ustawy skarbowej wszystkie władze państwowe, samorządowe oraz ich organa obowiązane są donieść władzom skarbowym o przestępstwach skarbowych i poczynić w zakresie swej działalno-

ści te zarządzenia, jakie okażą się konieczne dla zabezpieczenia postępowania karnego.

Z powyższego wynika, że urzędy (agencje) pocztowe obowiązane są również udzielać władzom skarbowym i ich organom wykonawczym wyjaśnień o przesyłkach pocztowych w sprawach karno - skarbowych, oraz ułatwić im wykonanie obowiązków służbowych i korzystanie z uprawnień jakie określa ustawa z dnia 14 grudnia 1923 r. (Dz. Urz. R. P. Nr. 5 z 1924, poz. 37).

Nadmienia się przy tym, że w myśl art. 2 rozporządzenia Prez. R. P. z dnia 28. III. 28 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 349) organem wykonawczym władz skarbowych w zakresie ochrony celnej jest Straż Graniczna i jej funkcjonariusze. Przy wykonywaniu czynności służbowych, związanych z kontrolą celną przysługują te same uprawnienia funkcjonariuszom straży Granicznej co i funkcjonariuszom władz skarbowych.

18.

Informowanie odbiorców przesyłek pocztowych o miejscach sprzedaży obcych walut.

Pracownicy pocztowi zatrudnieni przy wydawaniu i doręczaniu listów wartościowych nadeszłych z zagranicy, winni informować odbiorców, tych listów, iż waluty obce (zarówno banknoty jakoteż monety), które nadchodzą w tych przesyłkach, obowiązani są wymieniać (sprzedawać) wyłącznie w instytucjach bankowych uprawnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi.

Spis tych przedsiębiorstw zapodany jest w Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 19, z 1936 roku oraz w Nr. 7 z 1937 r. Odbiorców przesyłek z zagranicy należy pouczyć, że wymiana walut u osób prywatnych (pokątnych handlarzy) wzgl. w bankach nieuprawnionych stanowi przestępstwo surowo karane przez Sądy.

Doręczyciele i listonosze wiejscy winni znać nazwy kilku najpoważniejszych banków dewizowych, położonych w siedzibie placówki lub w jej najbliższej okolicy, wyjaśniając jednocześnie, iż pełny wykaz banków dewizowych znajduje się w lokalu placówki pocztowej.

Z uwagi na to, że akcja ta ma z jednej strony olbrzymie znaczenie z państwowego punktu widzenia polityki walutowej, z drugiej zaś strony może uchronić częstokroć nieuświadomioną ludność, zwłaszcza wiejską od przykrych następstw, przeto wszyscy pracownicy winni troskliwie zająć się tą sprawą i na żądanie klientów dać im do przejrzenia listy przedsiębiorstw, uprawnionych do wymiany obcych walut.

19.

Listy zleceniowe zawierające więcej niż pięć dokumentów wierzytelnościowych.

Listów zleceniowych zawierających więcej niż pięć dokumentów wierzytelnościowych nie należy zwracać do miejsca nadania, lecz nadawcę obciążyć dopłatą równą podwójnej opłacie za list zleceniowy, w którym powinna być przesłana nadwyżka dokumentów wierzytelnościowych.

Zlecenia inkasowe mogą być wrzucane do skrzynek pocztowych, pod warunkiem tylko, by koperta była w stanie otwartym.

20.

Nadawanie korespondencji „W wykonaniu ustawowego obowiązku" lub „Na wezwanie urzędowe".

Szkoły oraz inni nadawcy przesyłek listowych „W wykonaniu ustawowego obowiązku" lub „Na wezwanie urzędowe" są uprawnieni przesyłki te nadawać za pomocą pocztowych książek nadawczych lub arkuszy nadawczych, a urzędy pocztowe przyjmujące te przesyłki winny na żądanie nadawców potwierdzać przyjęcia ogólnej ilości tego rodzaju przesyłek listowych.

21.

Pośredniczenie placówek pocztowych w kierowaniu korespondencji.

Pod adresem urzędów tut. okręgu nadchodzą listy, wewnątrz których znajduje się drugi list zaklejony, należycie opłacony, jednak przeznaczony dla odbiorcy zamieszkałego w innym mieście.

Do listu dołączona jest prośba nadawcy, by list wewnętrzny skierował odnośny urząd pod wskazanym adresem.

W związku z powyższym wyjaśnia się, że urząd pocztowy, po otrzymaniu listu z prośbą o wysłanie go pod wskazanym adresem nie powinien prośby tej wykonać, lecz winien zwrócić list w przesyłce służbowej do miejsca nadania, celem zwrotu nadawcy. Spełniając bowiem taką prośbę mógłby urząd pocztowy stać się mimowoli pomocnikiem osób, które będąc podejrzanymi lub poszukiwanymi przez wła-

dze bezpieczeństwa chcą ukryć miejsce swego pobytu.

22.

Reklamacje przesyłek pocztowych.

Przy załatwianiu reklamacyj urzędy (agencje) obowiązane są bezwzględnie przestrzegać terminu ustalonego w § 8 przepisów wykonawczych w sprawie reklamacyj zarejestrowanych przesyłek pocztowych (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 36 z roku 1921, poz. 117, strona 637).

W myśl uprzednio powołanego paragrafu, każde pismo wywiadowcze należy załatwić i odesłać do urzędu nadawczego reklamowanej przesyłki w ciągu 3 dni, licząc od dnia następnego po jego nadejściu, a gdyby załatwienie w ciągu oznaczonego terminu było niemożliwe, wówczas należy wysłać tymczasową odpowiedź z podaniem przyczyny niezałatwienia.

Urzędy (agencje), które pisma wywiadowczego nie załatwiły na czas, należy ponaglić, w razie zaś bezskuteczności donieść o tym Dyrekcji Okr. P. i T., przedstawiając równocześnie odpis pisma wywiadowczego. Jeżeli urząd pocztowy, do którego pismo wywiadowcze było przeznaczone oznajmi, że go nie otrzymał, należy wysłać duplikat tegoż z oznaczeniem u góry, „Z urzędu duplikat“. Za reklamacje urzędowych przesyłek listowych opłacanych urzędowymi znaczkami pocztowymi, jak również za reklamacje przesyłek listowych P. K. O., należy pobierać opłatę ustaloną w obowiązującej taryfie pocztowej dla reklamacyj przesyłek pocztowych.

23.

Taryfikacja opłat za doręczenie polis asekuracyjnych P. K. O.

Umowa zawarta z Pocztową Kasą Oszczędności w dniu 8 sierpnia 1934 r. nie obejmuje doręczania polis asekuracyjnych, przesyłanych w kopertach przez Pocztową Kasę Oszczędności pod adresem urzędów i agencyj pocztowych oraz zwrotu pokwitowań z odbioru tych polis przez ubezpieczonych, która to czynność zniesioną została ponadto rozporządzeniem Min. P. i T. z dnia 8. III. 1935 r. ogłoszonym w Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 5 z roku 1935, poz. 8.

Z uwagi na to, że należności z powyższych tytułów będą regulowane przez Pocztową Kasę Oszczędności w końcu każdego roku na podstawie rzeczywistej ilości tego rodzaju usług oddanych przez państwowe przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ na rzecz P. K. O. przeto wszystkie placówki tut. Okręgu winny zarejestrować bezzwłocznie każdą wyż. zapodaną a uskutecznioną czynność w wykazie specjalnie na ten cel sporządzonym przy czym wyjaśnia się następująco:

W kolumnie 1-szej „doręczono polis asekuracyjnych“ należy wykazywać wyłącznie tylko polisy (nie pokwitowania) asekuracyjne przesyłane w kopertach bezpośrednio pod adresem placówek pocztowych, a **nie pod adresem osób ubezpieczonych.**

W kolumnie 2-giej „zwrócono pokwitowań z odbioru polis i polis niedoręczonych“ należy wykazywać tylko te pokwitowania, z odbioru polisy, oraz polisy niedoręczone, które dana placówka pocztowa zwróciła bezpośrednio sama p. a. P. K. O.

Jeżeli P. K. O. wysyła polisy w listach bezpośrednio do ubezpieczonych, a ubezpieczeni pokwitowania z odbioru tychże polis zwracają również bezpośrednio do P. K. O., **to w tych przypadkach nie należy obliczać żadnych należności,** bowiem opłata za tego rodzaju korespondencję objęta jest ryczałtem opłacanym przez P. K. O. na podstawie umowy.

Pokwitowania luźne — bez kopert — znalezione w skrzynkach pocztowych należy zwracać ubezpieczonym, celem nadania w kopercie zaadresowanej do P. K. O.

Za doręczenie każdej polisy przesłanej w kopercie pod adresem urzędu wzgl. agencji pt. należy stosować opłatę 15 gr. za zwrot pokwitowania z odbioru polisy opłatę w wysokości 25 gr. a za udzielenie informacji adresowej 55 groszy.

Obliczenie należności należy nadsyłać Dyrekcji Okręgu P. i T. w terminie do dnia 2 stycznia każdego roku, według następującego wzoru:

U s ł u g i		Opłata jednostkowa gr	Należność zł gr
Rodzaj	Ilość		
Doręczono polis asekuracyjnych		15	
Zwrócono pokwitowań z odbioru polis		25	
Udzielono informacyj adresowych		55	
Razem			

24.

Zajmowanie przesyłek pocztowych przez komorników sądowych przed wydaniem odbiorcom jest niedozwolone.

W myśl art. 17 ustawy z dnia 3. VI. 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 20 z 1933 r.), przesyłki pocztowe nie podlegają zajęciu sądowemu przed wydaniem ich adresatowi. Na tej więc podstawie zajmowanie przesyłek pocztowych przez komorników sądowych przed wydaniem ich adresatom jest niedozwolone.

25.

Zakaz przesyłania pieniędzy w listach zwykłych i poleconych.

W celu zapobieżenia rozpowszechnionemu wśród emigracji polskiej zagranicą zwyczajowi przesyłania pieniędzy w listach zwykłych i poleconych, należy podjąć we własnym zakresie wszelkie środki propagandy, celem uświadomienia publiczności, że jedynie właściwym sposobem przesyłania pieniędzy jest pocztowy przekaz pieniężny, a przesyłanie pieniędzy w listach zwykłych i poleconych niepotrzebnie naraża wysyłających na ewentualne szkody, z powodu zaginięcia lub ograbienia listu, ponieważ Zarząd Pocztowy nie bierze odpowiedzialności za pieniądze przesyłane w listach zwykłych lub poleconych i ma nawet prawo pociągnięcia do odpowiedzialności niestosujących się do przepisów Międzynarodowej Konwencji Pocztowej.

Akcję tę należy zrealizować:

1) przez umieszczenie w urzędzie (agencji) poczt. wywieszki ze stosownym napisem np. „Za przesyłanie pieniędzy w listach zwykłych i poleconych Zarząd Pocztowy nie bierze odpowiedzialności".
2) przez informowanie publiczności przy okazji doręczania przez listonoszy przesyłek o niedopuszczalności przesyłania pieniędzy w listach zwykłych i poleconych.

26.

Zarządzenie nadawcy skracające termin podjęcia listu pobraniowego.

Niektóre kolektury loterii państwowej wysyłają pod adresem swych klientów listy za pobraniem, zawierające losy, umieszczając na stronie adresowej tychże listów żądanie zwrotu w terminie krótszym, aniżeli to przewidują postanowienia § 307 Ordynacji Pocztowej (II. P. 3).

Ponieważ stwierdzono, że niektóre urzędy nie zastosowały się do wyrażonych w tym kierunku przez nadawców życzeń i tego rodzaju listy zwróciły do urzędu nadawczego dopiero po upływie normalnego terminu, ustalonego wyż. powołanym postanowieniem Ordynacji Poczt. — przeto zarządza się, by placówki pocztowe, po bezskutecznym usiłowaniu doręczenia, zawiadamiały bezzwłocznie odbiorców o nadejściu odnośnego listu pobraniowego, umieszczając na dowodzie odbioru termin wykupienia, podany przez nadawcę na stronie adresowej koperty.

Na wypadek niewykupienia listu pobraniowego w terminie ustalonym przez nadawcę, odnośny list należy zwrócić do miejsca nadania.

Wyjaśnienia do taryfy pocztowej.

poz. 3. taryfy.

Gotówką mogą być opłacane druki już przy nadawaniu ich jednocześnie w ilości ponad 100 sztuk. Wynika to z przepisu § 32 ordynacji pocztowej (uzupełnionego). Jeśli jednak ilość druków nie przekracza 500 sztuk — opłatę oblicza się według stawek obowiązujących przy nadawaniu pojedynczych (poz. 3a).

Prawo do zniżonej opłaty przysługuje nadawcy wtedy, gdy nadaje jednocześnie ponad 500 sztuk druków jednej i tej samej wagi, pochodzących od jednego nadawcy, bez względu na to, czy wszystkie druki mają treść jednakową czy różną.

Nadawca druków opłaconych gotówką obowiązany jest w myśl postanowienia § 80, pkt. 3 ordynacji pocztowej umieścić na drukach oprócz napisu „Opłacono gotówką", także liczbę, określającą procentowo wysokość uiszczonej opłaty, a więc 100 proc., 70 proc., 65 proc. i t. d. Bez tego napisu i liczby druki nie mogą być przyjęte do przewozu.

Blankiety nadawcze P. K. O. z wypisaną kwotą (jednakową lub różną na poszczególnych blankietach), numerami albo literami odnoszącymi się do zarachowania lub zaksiążkowania, mogą być — zgodnie z postanowieniem § 77, pkt. 10 ordynacji pocztowej — przesyłane jako druki.

poz. 7 c.

Przesyłki mieszane, składające się z druków i próbek towarów wysyłane jednocześnie w ilości powyżej 100 sztuk i opłacane gotówką, muszą być — zgodnie z § 94 ordynacji

pocztowej — nadawane w urzędzie pocztowym przy pomocy książek lub arkuszy nadawczych.

poz. 16.

Poświadczenia doręczenia może nadawca żądać tylko w chwili nadania przesyłki listowej zwykłej i tylko w obrocie wewnętrznym.

poz. 17 i 33.

Stawka 80 gr. podana w pkt. 2a) jako minimalna opłata za posłańca ma zastosowanie we wszystkich przypadkach pośpiesznego doręczenia przesyłki w zamiejscowym obszarze, a nie tylko w przypadku doręczenia przesyłki w zamiejscowym obszarze urzędu nadawczego.

Opłaty podane w pkt. 2a) i 2c) potrąca urząd nadawczy z pobranej zaliczki przy rozliczaniu się z nadawcą.

poz. 22.

Postanowienie o wadze oraz kwocie wartości lub pobrania paczki, zawarte w przedostatnim zdaniu kolumny „Objaśnienia" dotyczy paczek pilnych.

poz. 23.

Postanowienie „Dopłatę pobiera się od odbiorcy", zamieszczone w przedostatnim zdaniu kolumny „Objaśnienia" należy rozumieć w ten sposób, że urząd oddawczy powinien przyjąć dopłatę od odbiorcy, jeśli ten dobrowolnie zgodzi się na jej uiszczenie.

poz. 24.

Postanowienia tej pozycji mają zastosowanie także w obrocie z polskim up. Gdańsk 1. Wynika to z napisu umieszczonego pod tytułem rozdziału 1, działu II. taryfy.

poz. 31.

Za bezpośrednie odbieranie paczek żywnościowych i z oprzędami jedwabnymi należy uważać odbiór tych paczek z urzędu pocztowego przed oddaniem ich do doręczenia.

poz. 34.

Opłatę za „poste-restante" od paczki należy pobierać przy nadaniu a od odbiorcy tylko wtedy, gdy urząd nadawczy przez pomyłkę nie pobrał jej od nadawcy. Jeśli adresat odmówi uiszczenia tej opłaty należy paczkę mu wydać a opłatę ściągnąć od nadawcy, jeśli zaś to jest niemożliwe — od winnego pracownika.

poz. 35.

Opłaty za przyjęcie poza godzinami urzędowymi nie pobiera się od paczek żywnościowych.

poz. 37.

Żądanie zawiadomienia o niedoręczalności paczki oraz inne zarządzenia wymienione w § 199 ordynacji pocztowej, winien nadawca umieścić na paczce i na adresie pomocniczym.

poz. 38.

Dzień usiłowania doręczenia dokumentu oddawczego należy uważać za dzień wolny od składowego.

W sprawie składowego od paczek, przeznaczonych dla odbiorców zamieszkałych w obszarze doręczeń listonosza wiejskiego, należy stosować postanowienia § 314 ordynacji pocztowej.

poz. 47.

Zakaz wysyłania paczek z podaną wartością do Stanów Zjednoczonych A. P. wynika z postanowienia zawartego w ostatnim ustępie objaśnień do poz. 47 i z postanowienia ustępu drugiego objaśnień, do poz. 46 zawierającego wykaz krajów.

poz. 48 i 49.

Nie mogą być przyjmowane jako pośpieszne: paczki z podaną wartością, listy wartościowe i przekazy — przeznaczone dla adresatów zamieszkałych w zamiejscowym obszarze pocztowym i w obszarze doręczeń listonosza wiejskiego.

Za doręczenie listu wartościowego nie pobiera się żadnej opłaty. Za pośpieszne doręczenie listu wartościowego w miejscowym obszarze pocztowym pobiera się (przy nadaniu) w obrocie wewnętrznym 50 gr. w obrocie zagranicznym 140 gr.

poz. 58.

W sprawie przewozu zwrotnych egzemplarzy czasopism należy stosować postanowienia rozporządzenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 23 września 1933 r. i przepisów wykonawczych (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 22, poz. 102 i poz. 110).

poz. 75.

Gdy wypłaty przekazu czekowego P. K. O. zaopatrzenia emerytalnego i t. p. dokonał lub usiłował dokonać listonosz wiejski — opłaty wymienione w poz. 75 pobiera się.

Władze i urzędy państwowe oraz samorządowe jako korzystające bezpłatnie z przegródek (§ 273 ordynacji pocztowej) nie uiszczają opłat za doręczenie i wypłatę przekazów czekowych P. K. O.

Postanowienie zawarte w objaśnieniach do poz. 75: „Zaopatrzenia emerytalne są wypłacane z reguły w urzędzie pocztowym miejsca zamieszkania emeryta" należy rozumieć w ten sposób, że zaopatrzenia te mogą być zarówno wypłacane w urzędzie poczt. jak i doręczane przez doręczycieli.

poz. 80.

Przepis zawarty w ustępie 3-cim objaśnień do tej pozycji (str. 31) zaczynający się od słów „Miejsce płatności weksla...." odnosi się do weksla przeznaczonego do protestu.

poz. 81.

Przy miejscowych zleceniach wekslowych w razie wykupienia weksla z półprotestem opłatę za inkaso należy pobierać.

poz. 82.

Wezwania do zapłaty mogą być dołączone do zleceń inkasowych, przeznaczonych dla dłużników, zamieszkałych w miejscowym obszarze pocztowym i w obszarze doręczeń listonosza wiejskiego.

poz. 84, 85, 86. 87.

Opłat podanych w poz. 84, 85 i 86 nie pobiera się od adresata, gdyż opłaty te uiszczają zakłady ubezpieczeń. Opłatę wymienioną w poz. 87 pobiera się od adresata, zamieszkałego na obszarze obsługiwanym przez listonosza wiejskiego, za doręczenie mu na jego żądanie sumy ubezpieczeniowej przez tego listonosza.

poz. 93 punkt 1.

Za wykonanie świadczeń określonych w tej pozycji, w wypadku gdy wyszukiwanie potrzebnych danych odbywa się w kilku placówkach pocztowych tej samej miejscowości, należy pobierać taryfową opłatę 1 zł. za okres miesięczny przeszukanych dokumentów każdej poszczególnej placówki pocztowej. Natomiast w wypadku żądania przez reklamującego poświadczenia nadania lub sporządzenia wyciągów zbiorowych z oddawczych dokumentów pocztowych kilku przesyłek, bez określenia ścisłej daty ich nadania, należy pobierać taryfową opłatę 1 złoty oddzielnie od każdej przesyłki za okres jednomiesięczny przeszukanych dokumentów pocztowych.

poz. 102.

Opłata podana w tej poz. ulega skreśleniu w razie zwrotu lub dosłania przesyłki zagranicę.

Sposób wykonywania czynności związanych z dostarczeniem przesyłek do urzędów probierczych przez urzędy pocztowe reguluje instrukcja pocztowo-celna (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 16 z 1937 r., poz. 38).

II. Sprawy eksploatacji ruchu pieniężnego.

Obrót gotówkowy.

28.

Obrót bilonem w pełnych woreczkach plombowanych.

W sprawie obrotu bilonem w pełnych plombowanych woreczkach obowiązują postanowienia przepisów rachunkowo - kasowych Część I. tom. X R. 1. oraz poniżej podana instrukcja z dnia 1 grudnia 1934 r.

W myśl § 6. ust. 3 wspomnianej instrukcji odpowiedzialność za zawartość woreczka ponosi ta instytucja z wymienionych w § 1, która woreczek napełniła, będąc obowiązaną stwierdzone przez instytucję (kasę) odbiorczą (wymienioną w § 1) braki natychmiast pokryć.

Jezeli instytucje wymienione w § 1. instrukcji, opierając się na postanowieniu ustępu 2. § 2 wydają zaplombowane woreczki z bilonem innym instytucjom (kasom) nie wymienionym w § 1. to czynić to mogą tylko na własne ryzyko i odpowiedzialność.

W myśl § 39, pkt. 27, ust. 1. przepisów X. R. 1. Oddział Banku Polskiego nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności za braki ustalone przez osoby trzecie w paczkach i woreczkach, otrzymanych z urzędu pocztowego, a pochodzących z Oddziału Banku Polskiego, — Postanowienie to nie jest sprzeczne z § 1. instrukcji w sprawie obrotu bilonem w pełnych plombowanych woreczkach pocztowych.

Jeżeli bowiem Oddział Banku Polskiego prześle instytucji wymienionej w § 1. tej instrukcji woreczek z bilonem, otrzymany z urzędu pocztowego, to za zawartość woreczka odpowiada Zarząd Pocztowy zgodnie z § 6, ust. 3 powołanej instrukcji.

Pod słowem zaś „osoby trzecie" zawartym w § 39, pkt. 27, ust. 1. przep. X. R. 1. należy rozumieć jedną z instytucyj, podanych w § 1. powołanej instrukcji.

INSTRUKCJA
w sprawie obrotu bilonem w pełnych plombowanych woreczkach.

§ 1.

Postanowienia niniejszej instrukcji regulują obrót bilonu w pełnych plombowanych woreczkach pomiędzy Bankiem Polskim, Pocztową Kasą Oszczędności, Bankiem Gospodarstwa Krajowego, Państwowym Bankiem Rolnym, urzędami pocztowymi, kasami kolejowymi, kasami urzędów skarbowych i kasami celnymi.

§ 2.

Obrót bilonem pomiędzy wymienionymi w § 1. instytucjami (kasami) następuje w pełnych plombowanych woreczkach na wagę, tj. bez otwierania ich i szczegółowego przeliczania zawartości. Władze, urzędy oraz przedsiębiorstwa państwowe są obowiązane do przyjmowania na wagę pełnych woreczków, napełnionych przez instytucje wymienione w § 1., do których mają zastosowanie postanowienia zawarte w dalszych paragrafach niniejszej instrukcji.

§ 3.

Woreczki bilonowe mają być jednolitego typu ustalonego przez Mennicę Państwową w porozumieniu z Bankiem Polskim. Woreczek po napełnieniu ma być związany, przeszyty sznurkiem i zaplombowany ściśle według przepisów przyjętych w Banku Polskim, na sznurku ma być umieszczona chorągiewka jednolitego typu, wskazująca nazwę instytucji, w której woreczek został napełniony, rodzaj bilonu, ilość sztuk, sumę w złotych, wagę brutto oraz podpisy osób odpowiedzialnych za zawartość.

§ 4.

Każda instytucja (kasa) podejmuje bilon w pełnych plombowanych woreczkach od innej instytucji (kasy) po sprawdzeniu na miejscu prawidłowości zaplombowania, opakowania i napisów na chorągiewkach zaś przy przywiezieniu tego bilonu do swego lokalu sprawdza niezwłocznie, a w każdym razie tego samego dnia, czy waga woreczka odpowiada wadze wpisanej na chorągiewce. Na żądanie urzędu podejmującego niewielkie ilości bilonu instytucja (kasa) wypłacająca sprawdza w obecności odbiorcy wagę woreczka na własnej wadze.

§ 5.

W razie stwierdzenia na wadze różnic, które przekraczają dozwolone granice tolerancji, woreczek taki podlega zwrotowi — bez otwierania — tej instytucji (kasie), która woreczek wydała.

Za dozwoloną granicę odchyleń na wadze uważać w zasadzie należy conajwyżej wagę netto jednej monety. Do czasu jednak wprowadzenia jednolitego typu poszczególnych rodzajów woreczków i o jednakowej wadze odchylenia powyższe w odniesieniu do woreczków, zawierających monety bronzowe, oraz monety niklowe, mogą być większe, ścisłych atoli norm tolerancji na wadze dla tych woreczków nie da się w obecnej chwili ustalić.

Zauważa się jednak, że ewent. nie dość dokładne stosowanie się do powyższych postanowień instr. nie uchyla odpowiedzialności za zawartość tej instytucji (kasy), która woreczek napełniła.

§ 6.

W razie potrzeby puszczenia bilonu w obieg w małych ilościach, otwarcie i przeliczenie woreczka ma być dokonane komisyjnie przez Komisję, która składać się winna z 3-ch osób.

W razie stwierdzenia, czy to z powodu braku monet, czy też z powodu zastąpienia monetami, o mniejszej wartości, monetami fałszywymi, lub innymi przedmiotami — instytucja (kasa) sporządza osobno dla każdego woreczka odpowiedni protokół w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przesyła wraz z plombą i chorągiewką i ewentualnie znalezionymi przedmiotami jak np. monetami fałszywymi do tej instytucji (kasy), która woreczek napełniła.

Odpowiedzialność za zawartość woreczka ponosi ta instytucja (kasa), która woreczek napełniła i obowiązana jest stwierdzone przez instytucję (kasę) odbiorczą braki natychmiast pokryć.

Komisje powinny składać się z 3-ch osób, z których jedna ma być osobą odpowiedzialną za kasę danego urzędu (władzy, przesiębiorstwa), dwie zaś z pośród personelu kasy. W przypadkach zaś, gdy skład danego działu kasowego jest jedno lub dwuosobowy dalsze osoby wyznaczyć należy z pośród innych urzędników danego urzędu.

§ 7.

Końcowe postanowienia ustępu 1-go, § 6 nie dotyczą woreczków napełnionych przez urzędy pocztowe. Woreczki te (§ 5) względnie protokóły, plomby, chorągiewki i inne znalezione przedmioty jak np. fałszywe monety (§ 6) mają być przesyłane do urzędów pocztowych zbiorczych, a nie do tego urzędu, który woreczek napełnił.

Wiadomość, do którego urzędu pocztowego zbiorczego należy odesłać woreczek względnie protokół i t. d. (§ 6), zainteresowane władze mogą uzyskać w miejscowym urzędzie pocztowym.

Ministerstwo Skarbu zauważa, że oddziały Banku Polskiego, oraz kasy Urzędów Skarbowych mają obowiązek przyjmowania do zwrotu od władz i urzędów państwowych również woreczki zniszczone za zwrotem zastawu, z wyjątkiem jednak woreczków, noszących znamiona rozmyślnego uszkodzenia, za które zastawu się nie zwraca.

Wysokość pobieranego przez Kasy Urzędów Skarbowych, oraz Oddziały Banku Polskiego zastawu za woreczki bilonowe obniżona została z dniem 1-go lipca 1933 r. do kwoty 60 gr. za woreczek. Przy zwrocie próżnych woreczków, pobranych z bilonem zarówno przed 1. lipca jak i po tym terminie, zwraca się zastaw tylko w kwocie 60 gr.

Wyjaśnia się do § 5 instrukcji: Dopuszczalne odchylenia wagi nie mogą przekraczać granic podanych w poniższej tabeli:

Rodzaj monet	Zawartość srebra i bilonu w worku			Waga netto jednostki monety w gramach
	sztuk	zł	dopuszczalna waga brutto w gramach	
srebro po zł 10·—	100	1000	2.240—2.250	22
„ „ „ 5·—	200	1000	2.245—2.250	11
„ „ „ 2·—	500	1000	2.245—2.250	4.4
nikiel „ „ 1·—	1000	1000	7.045	7
„ „ „ 0 50	1000	500	5.054	5
„ „ „ 0 20	1000	200	3.039	3
„ „ „ 0·10	1000	100	2.033	2
bronz „ „ 0·05	1000	50	3.042	3
„ „ „ 0 02	1000	20	2,032	2
„ „ „ 0·01	1000	10	1,510	1·5

Do § 6 instrukcji: Urzędy i agencje pocztowe zwolnione są od obowiązku komisyjnych czynności w składzie trzech osób, jednakowoż w urzędach pocztowych, w których stan personelu na to pozwala, komisje winny składać się z trzech pracowników. W braku personelu wystarczą komisje złożone z dwóch osób, w agencjach zaś należy powoływać do czynności komisyjnych, niższych pracowników.

Protokół o stwierdzeniu różnicy (braku, nadwyżki) winien zawierać oprócz daty i miejsce zdarzenia:

a) wynik oględzin stanu zewnętrznego i zamknięcia woreczka,

b) wagę w gramach stwierdzoną bezpośrednio przed otwarciem woreczka,

c) wynik przeliczenia z podaniem ilości i rodzaju monet i stwierdzenia różnicy względnie opis falsyfikatu.

Protokoły dotyczące różnic stwierdzonych w woreczkach nadesłanych z Urzędów zbiorczych, należy odsyłać do urzędów zbiorczych, bez względu na pochodzenie woreczków.

Zwraca się uwagę, iż w razie stwierdzenia różnicy w wadze przekraczającej granicę dopuszczalnych odchyleń, nie należy woreczka wogóle otwierać, lecz zwrócić go instytucji, która woreczek nadesłała lub wpłaciła (§ 5 instrukcji). Na to winny szczególnie uważać urzędy zbiorcze przy wspomnianych różnicach w woreczkach podjętych w Banku Polskim.

W sprawie zamykania i plombowania woreczków, tudzież w sprawie odpowiedzialności za napełnienie woreczków obowiązują nadal postanowienia § 24, pkt. 3, 4 i 5 przepisów rachunkowo - kasowych w tomie X. R. 1.

Przy odsyłaniu w nadmiarach kasowych względnie w zasiłkach woreczków z bilonem wpłaconych przez kasy i instytucje wymienione w § 1. instrukcji niniejszej, należy na odwrotnej stronie chorągiewki każdego woreczka umieścić wyraźny odcisk datownika urzędu pocztowego wysyłającego.

29.

Formowanie i odsyłanie nadmiarów kasowych.

Formowanie i odsyłanie nadmiarów kasowych jest unormowane przepisami rachunkowo - kasowymi dla urzędów pocztowych Część I. X. R. 1.

Gotówkę stanowiącą nadmiar kasowy należy odsyłać najbliższym połączeniem komunikacyjnym, mając na względzie jak najszybsze przesłanie tej gotówki do miejsca przeznaczenia, to jest do okręgowego urzędu zbiorczego (Odziału Banku Polskiego). Szybkie przesłanie gotówki zmniejsza wydatnie wysokość odsetek płaconych P. K. O.

Dla odróżnienia rodzaju nadmiaru kasowego należy na opakowaniu przesyłki podawać rodzaj obrotu słowami „pocztowy" lub „P. K. O."

W celu ujednostajnienia w placówkach pocztowych postępowania z odsyłkami nadmiarów kasowych przesyłanych w skrzynkach blaszanych Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządziło pismem z dnia 20. I. 1938 r. Nr. AK. 160, co następuje:

1) Sznurek do plomb przy skrzynkach blaszanych najnowszego typu, winien być przeprowadzony przez rygiel i skobel skrzynki tylko jeden raz bez zawiązywania węzła (sznurek między skobelkiem i plombą nie może być przewiązany), po czym wpuszczony do plomby i zawiązany silnie na jeden węzeł tj. dwa razy skrzyżowany. Następnie plombę należy ściągnąć tak silnie, by cały węzeł znajdował się wewnątrz plomby — po czym dopiero należy plombę zacisnąć plombownicą w ten sposób, by odcisk na plombie był zupełnie wyraźny i cały węzeł znajdował się wewnątrz zaciśniętej plomby.

Końce sznurka należy odciąć przy samej plombie. Sznurek, na którym plomba zwisa, winien posiadać od uszka do plomby długość około 2 cm, tak, by plomba wolno zwisała w pewnej długości od uszka skrzynki i by przez otwory w ryglu i skobelku, bądź w jedną, bądź

w drugą stronę, można łatwo zbadać ponad wszelką wątpliwość, czy sznurek ten jest jednolity i nie zawiera na całej długości na zewnątrz żadnych węzłów.

Sznurek używany do plombowania powinien być mocny, skręcony, nieużywany i bez węzłów (t. zw. roletowy).

Duplikaty wszelkich kluczy urzędowych od skarbców, schowków, skrzyń i t. p. mają być stosownie do postanowień § 6 przepisów X. R. 1 przechowywane w kopercie zapieczętowanej w prywatnym mieszkaniu tych urzędników, którzy stale posiadają oryginały kluczy. Urzędnicy ci winni codziennie upewniać się, że koperta z kluczami nie jest naruszona.

Duplikatów tych nie wolno zatem przechowywać w urzędzie, w szufladach biurek, szafach i t. d.

3) Wszystkie placówki pocztowe od urzędu nadawczego poczynając aż do urzędu oddawczego nie wyłączając ambulansów, winny zwracać szczególną uwagę na sposób zamknięcia skrzynek plombami przez urzędy wysyłające nadmiary lub zasiłki kasowe, przy czym należy badać, czy odciski na plombach wytłoczone są z obu stron wyraźnie i czytelnie i czy plomby są należycie zawieszone i bez śladów naruszenia.

4) Plombownice należy przechowywać stale t. j. przed użyciem i bezpośrednio po użyciu w urzędzie pod zamknięciem, w ten sposób, by uniemożliwić komukolwiek do nich dostęp (§ 20, pkt. 9 przepisów II. P. 8.). Nie wolno pozostawiać ich ani na chwilę na otwartym miejscu n. p. na stole spedycyjnym.

5) Waga skrzynki winna być przez Urząd Oddawczy natychmiast po nadejściu bezwzględnie sprawdzona, a również przez urzędy przekartowawcze,

6) Zalegających czasowo nadmiarów, wzgl. zasiłków kasowych nie należy ani na chwilę pozostawiać na otwartym miejscu, lecz aż do dalszej odprawy przechowywać je pod wspólnym zamknięciem w schowku (skrzynki, skarbcu) na ten cel przeznaczonym.

7) W urzędach oddawczych jakoteż w Oddziałach Banku Polskiego, każda skrzynka winna być w stałej obecności powołanych do tego pracowników pocztowych z osobna otwieraną a plomby mogą być usuwane dopiero po stwierdzeniu i uznaniu zgodności zawartości skrzynki, w przeciwnym wypadku t. j. w razie niezgodności, plomby winny być zachowane i dołączone do protokołów w kopercie opieczętowanej.

8) W każdym urzędzie (agencji) winien się znajdować tylko jeden duplikat klucza od skrzynki. O ile w której placówce znajdzie się więcej duplikatów, należy wszystkie zbędne odesłać natychmiast do Okręgowej Składnicy Materiałów Pocztowych (albowiem zamki wszystkich są jednakowe).

Do niniejszego zarządzenia należy się ściśle stosować pod osobistą materialną i dyscyplinarną odpowiedzialnością.

Zarządzenie to obowiązuje również personel konwojujący odsyłki nadmiarów do Oddziałów Banku Polskiego.

Jednocześnie nadmienia się, że powyższe zarządzenie dotyczy wyłącznie zamknięcia skrzynek najnowszego typu.

Nadmiary kasowe złożone z banknotów można przesyłać albo w listach wartościowych albo też w workach lub woreczkach bilonowych.

W myśl powołanych przepisów urzędy i agencje poczt. posiadające skrzynki blaszane nowego typu winny przesyłać banknoty wraz z bilonem w tychże skrzynkach, zaś pozostałe w listach wartościowych lub workownikach.

Kwestię opakowania listów wartościowych i workowników zawierających banknoty normują przepisy §§ 101, 117 i 118 ordynacji pocztowej (II. P. 3.).

Urzędy zbiorcze winny przede wszystkim czuwać nad tym, aby nadmiary banknotowe otrzymywane z przydzielonych im placówek pocztowych były opakowane w sposób przepisany.

30.

Wymiana banknotów i monet srebrnych na drobne monety.

Zdarzają się bardzo częste wypadki, że zgłaszającym się interesantom z prośbą o wymianę banknotów lub monet srebrnych, na drobną monetę — Urzędy i agencje pocztowe prośby tej nie uwzględniają. Dzieje się to bądź z powodu braku w urzędzie (agencji) drobnego bilonu, bądź z powodu niechęci.

Wbrew zarządzeniu Ministerstwa P. i T,

zawartym w okólniku Ministerstwa (Dz. Urz. Nr. 4 z 1932 r. str. 110), urzędy i agencje nie zaopatrują się w dostateczną ilość drobnej monety wszystkich sort a tym samym stwarzają stan anormalny w obiegu drobnej monety — uniemożliwiając rozprowadzenie bilonu w jaknajszerszym zakresie.

Przypomina się przeto treść wyżej cytowanego zarządzenia: Interesantom zgłaszającym się o wymianę banknotów lub monet srebrnych na drobną monetę, należy iść na rękę i prośby ich uwzględniać.

31.

Zamawianie i wysyłanie zasiłków kasowych.

Zasiłki kasowe należy wczas zamawiać i realizować bez zwłoki.

Szczególną uwagę należy zwrócić na dnie terminowych wypłat a mianowicie 1-go i 2-go każdego miesiąca, ponieważ w tych dniach dokonuje się stałych wypłat poborów nauczycielstwu, policji państwowej, rent emerytalnych, inwalidzkich i t. d.

Urzędy udzielające zasiłki kasowe, winny zamówienia zasiłków realizować bezzwłocznie tak, iżby wypłaty mogły być dokonywane w terminie. O ile zamówienia zasiłków nadchodzą zapóźno, należy zainteresowane opieszałe placówki wezwać bezpośrednio do nadsyłania zamówień w takim czasie, ażeby urząd zasilający mógł w terminie zasiłek sporządzić i wysłać.

32.

Zatrzymywanie gotówki na wypłaty zapowiedziane przez klientów.

Ministerstwo P. i T. pismem z dnia 18. X. 1937 r. Nr. AK. 117 zarządza co następuje:

W dążności do zapewnienia klientom P. P. T. T. możliwie najszybszej wypłaty przekazów nadchodzących pod ich adresem, Ministerstwo Poczt i Telegrafów — zezwoliło, by urzędy i agencje poczt. traktowały pisemne zapowiedzi wypłaty zgłaszane przez prywatnych klientów na równi z dokumentami wypłaty i zatrzymywały na tej podstawie potrzebną gotówkę, względnie zamawiały zasiłek kasowy w odpowiedniej wysokości.

Zatrzymywanie gotówki jest dozwolone tylko w dniu poprzedzającym dzień zapowiedzianej wypłaty.

Zapowiedzi wypłaty winny być przyjmowane jedynie od poważnych klientów; jak: fabryk, banków, spółdzielni, względnie innych instytucyj, przemysł.-handlowych, przy czym klienci tacy winni być uprzedzeni, że gdyby zapowiedzi ich okazały się błędne — udogodnienie zostanie bezwzględnie cofnięte.

Udogodnienia te należy stosować indywidualnie w poszczególnych zapowiedzianych wypadkach, z pełnym zrozumieniem celu i z taką ostrożnością, aby uniknąć bezwarunkowo gromadzenia w kasach niepotrzebnej gotówki ponad unormowany zapas kasowy.

33.

Zliczanie bilonu w rolkach przy przyjmowaniu gotówki.

Urzędnicy kasowi w niektórych urzędach pocztowych nie przeliczają szczegółowo przyjętej od stron prywatnych gotówki bilonowej w rulonach, lecz na przyjętą w ten sposób przy wpłacie gotówkę, w bilonie wydają potwierdzenia dla wpłacającego na sumę uwidocznioną na dokumencie.

Przy późniejszym przeliczaniu gotówki, nadanej w rulonach, okazują się bądź to braki gotówkowe, bądź to ujawniają się fałszywe lub uszkodzone monety. Powyższy sposób załatwiania wpłat niezgodny jest z istniejącymi przepisami i powoduje cały szereg innych niekorzystnych konsekwencji dla instytucji pocztowej.

Urzędy i agencje pocztowe winny przy przyjmowaniu od stron gotówki, przeliczyć bilon w rolkach lub woreczkach, stosownie do § 22 p. 1 przepisów rachunkowo-kasowych dla urzędów poczt. X. R. 1.

34.

Zniesienie zapasów kasowych w urzędach pocztowych.

Zarządzeniem z dnia 7. czerwca 1935 r. Nr. AK. 114 Pan Minister Poczt i Telegrafów zniósł zapasy kasowe w gotówce dla obrotów pocztowych we wszystkich urzędach i agencjach pocztowych, z wyjątkiem urzędów zasilających nie znajdujących się w siedzibie Oddziału Banku Polskiego.

Urzędy zasilające w siedzibie Oddziału Banku Polskiego mogące w każdej chwili pobrać zasiłek pieniężny z Oddziału Banku Polskiego winny obywać się bez zapasów kasowych.

Dyrekcja w drodze wyjątku będzie wyznaczała dla wypłat pocztowych zapasy kasowe dla urzędów i agencyj znajdujących się w miejscowościach uznanych za uzdrowiskowe, lub letniskowe i to tylko na okres trwania sezonu.

Wszystkie inne urzędy pocztowe mogą zatrzymywać pozostałości gotówki na dzień następny, tylko wówczas, gdy zapowiedziano pisemnie jakąś wypłatę lub gdy w urzędzie znajdują się już dokumenty kasowe, przeznaczone do wypłaty na dzień następny i to tylko w takiej wysokości, jaka rzeczywiście będzie wypłacona w następnym dniu, przy czym przy wypośrodkowaniu wysokości tej sumy uwzględnić należy spodziewane wpływy własne, w następnym dniu, oraz możliwości pobrania dotacyj z obrotów P. K. O.

W wypadku, gdyby urząd (agencja) nie posiadał dowodów kasowych pozostałych do wypłaty w dniu następnym, lub gdyby wiedział, iż odbiorca nie zgłosi się po wypłatę w dniu następnym, albo też, gdyby wypłata mogła być dokonana z osiągniętych w dniu następnym wpływów własnych, powinien całą posiadaną gotówkę z obrotów pocztowych odesłać jako nadmiar kasowy, w urzędzie pozostanie wówczas na rachunku pocztowym jedynie drobna reszta gotówkowa.

Zarządzenie to nie dotyczy zapasów kasowych z obrotów P. K. O. Zapasy te pozostają nadal i urząd pocztowy w razie potrzeby i możności powinien się nimi posługiwać przy wypłatach, dotyczących obrotu pocztowego.

Kontrola zapasów kasowych z obrotów pocztowych urzędów zasilających, jakoteż pozostałości gotówki we wszystkich innych urzędach i agencjach pocztowych pozostaje bez zmian.

W związku z tym należy określać na ogólnym rachunku miesięcznym w prawym górnym rogu na I-szej stronie wyrazy „dozwolony zapas kasowy“ wpisując w to miejsce: „średnia pozostałość gotówki“ w ten sposób, iż nad kreskowaną linią uwidocznić należy średnią dzienną pozostałość gotówki z obrotów pocztowych,pod linią zaś średnią dzienną pozostałość gotówki z obrotów P. K. O.

Nadto w ogólnym rachunku miesięcznym, w przeglądach obrotu i w sprawozdaniach kasowych zmienić należy odręcznie napisy w kolumnach przeznaczonych do wykazywania początkowych i końcowych zapasów kasowych następująco. w rozchodach na „Pozostałość gotówki z końcem dnia“ w przychodach zaś „Pozostałość gotówki z dnia poprzedniego“.

Zmiana ta nie dotyczy rachunku miesięcznego z obrotów P. K. O.

Gromadzenie gotówki na nie terminowe wypłaty na 1-go każdego miesiąca należy unikać, ponieważ cały szereg napadów ma miejsce właśnie z 30-go na 1-szy.

Obrót oszczędnościowy i czekowy P. K. O.

35.

Wpłaty i wypłaty z książeczek oszczędnościowych P. K. O.

Przy przyjmowaniu wkładek i dokonywaniu wypłat z książeczek oszczędnościowych, placówki pocztowe przyjmują bardzo często dowody wpłat wzgl. wypłat wypełnione nieczytelnie, a nawet z przekreślanymi lub przerabianymi wpisami kwot, co uskutecznia się najczęściej bez wiedzy klienta.

Zdarza się też niejednokrotnie, że kwoty wypisane na dowodach wpłat i wypłat nie zgadzają się z kwotami zaliczonymi w odnośnych wykazach dziennych wkładek, wzgl. zwrotów, lub z odnośnymi wpisami w książeczce oszczędnościowej. Świadczy to także o tym, że wpisanie do dziennych wykazów kwot przyjętych wzgl. wypłaconych odbywa się niejednokrotnie dopiero po odejściu klienta albo po skończonym urzędowaniu. Tego rodzaju manipulacja jest niedozwolona, albowiem wszelkie wpłaty i wypłaty wobrotach P. K. O. winny być zarachowane natychmiast t. j. przed wydaniem klientowi książeczki oszczędnościowej, a więc przed odejściem klienta od okienka.

Wskutek popełniania przez pracowników pocztowych nawet największych urzędów wspomnianych pomyłek i niewłaściwości, Pocztowa Kasa Oszczędności narażona jest na prowadzenie rozległej korespondencji z placówkami pocztowymi, Dyrekcją i klientami, ściągając dla ustalenia stanu rzeczy od klientów ich książeczki oszczędnościowe. W konsekwencji P. K. O. zmuszona jest wystawiać arkusze usterkowe na dopłaty lub należności.

Zachodzą coraz częściej wypadki, iż pracownicy poczt., przy uskutecznianiu wypłat z książeczek oszczędnościowych P. K. O. uznają za ludzi „osobiście i znanych“ osoby, które znają jedynie z widzenia, wskutek dość czę-

stego załatwiania przez nich spraw w danym urzędzie pocztowym. W następstwie tego nie legitymują pracownicy pocztowi tych osób przy pobieraniu przez nie gotówki z książeczek oszczędnościowych P. K. O., ani nie odnotowują na odwrotnej stronie „dowodów wypowiedzeń" znamion ich legitymacji.

Ten stan rzeczy, sprzeczny zresztą z „Instrukcją o obrocie oszczędnościowym i czekowym P. K. O. dla Urzędów poczt." ułatwia w dużym stopniu nadużycia zawodowym fałszerzom książeczek wkładkowych P. K. O. utrudnia wielce ich ujęcie a pracowników pocztowych naraża na ponoszenie odpowiedzialności służbowej i materialnej.

W celu uniknięcia opisanego stanu rzeczy, zarządza się co następuje:

1) przyjmowanie wpłat i uskutecznianie wpłat z książeczek oszczędnościowych ma się odbywać ze szczególną dokładnością,
2) dowodów wpłat i wypłat nieczytelnie wypełnionych, skreślonych lub poprawianych nie należy przyjmować,
3) kwoty wpłacane wzgl. wypłacane muszą być natychmiast, to jest w obecności klienta zarachowane w wykazach dziennych P. K. O.,
4) w wypadkach koniecznego dokonania pewnych poprawek, wpisów na dowodach wpłat i wypłat, należy umieścić odpowiednie wyjaśnienie potwierdzone osobnym podpisem klienta. Bez wiedzy i zgody klienta nie wolno uskuteczniać żadnych skreślań ani poprawek,
5) osoby niepiśmienne należy informować zawsze ustnie, jaki wyprowadzono ostatni stan oszczędnościowy w książeczce oszczędnościowej.
6) podejmujących wypłaty, jeżeli nie są osobiście znani urzędnikowi wypłacającemu, należy wylegitymować i znamiona legitymacji odnotować na odwrotnej stronie dowodu wypłaty.

36.

Zagubienie, zniszczenie, kradzież i fałszerstwa książeczek oszczędnościowych P. K. O.

W celu unormowania trybu postępowania przy załatwianiu przez urzędy pocztowe zgłoszeń właścicieli książeczek oszczędnościowych P. K. O. o zgubieniu, wzgl. skradzeniu, lub zniszczeniu książeczki, zarządza się:

1) W wypadkach zgłoszenia zagubienia książeczki oszczędnościowej P. K. O. mają urzędy (agencje) pocztowe zastosować się ściśle i wyłącznie do Instrukcji o obrocie oszczędnościowym i czekowym dla urzędów pocztowych jako zbiornic P. K. O., która w rozdz. VII, p. 1. i 2. zawiera postanowienia wyraźnie regulujące sprawę zgubienia i amortyzacji książeczek oszczędnościowych.

W myśl powyższych postanowień należy zgłoszenie o zgubieniu (skradzeniu wzgl. zniszczeniu) książeczki oszczędnościowej przyjąć od właściciela książeczki na właściwym druku Nr. 26 „zawiadomienie o zaginięciu książeczki", które następnie ma być przysłane do Centrali Pocztowej Kasy Oszczędności w Warszawie drogą pocztową.

2) Zgłaszania przez urzędy pocztowe faktu zgubienia, skradzenia lub zniszczenia książeczek oszczędnościowych przełożonym Dyrekcjom Okręgu Poczt i Telegrafów, jak również zawiadamianie o tym telefonicznie lub telegraficznie innych Dyrekcyj, należy zaniechać, ponieważ nie jest to przewidziane wspomnianą instrukcją.

Wydawanie oszczegawczych okólników telegraficznych również należy zaniechać.

Wyjątek stanowią wypadki, w których pocztowa placówka lub Pocztowa Kasa Oszczędności skonstatowała fakt **fałszerstwa** książeczki i fakt ten podała do wiadomości Dyrekcji Okr. P. i T. celem zastrzeżenia sfałszowanej książeczki komunikatem Dyrekcji w jej okręgu.

Wobec powyższego urzędy i agencje pocztowe będą otrzymywały drogą **telegraficzną** zarządzenia tylko w takich wypadkach gdy — P. K. O. doniesie Dyrekcji o **sfałszowaniu książeczki** i zastrzeże wypłaty z danej książeczk.i

Różne.

37.

Obroty kasowe dokonywane za pośrednictwem P. K. O. kas Urzędów skarbowych i Banku Polskiego.

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Poczt i Telegrafów wydało następujące zarządzenie:

1) „Jeżeli władza (urząd, instytucja) znajduje się w siedzibie kasy Urzędu Skarbowego

lub Oddziału Banku Polskiego i ma uskutecznić wpłatę na rachunek Skarbu Państwa, winna **zasadniczo uczynić to drogą bezpośrednią w Kasie Urzędu Skarbowego.** Jeżeli wpłaty tej nie może dokonać bezpośrednio w Kasie Urzędu Skarbowego, lecz wpłaca na jej konto czekowe w P. K. O. w Urzędzie poczt. jako zbiornicy P. K. O. pobraną przez Urząd poczt. opłatę pokrywa nadająca Władza z własnych funduszów".

Zarządzenie powyższe odnosi się również do Urzędów i agencji i Władz pocztowych, **o ile te znajdują się w siedzibie Kasy Urzędu Skarbowego** lub Oddziału Banku Polskiego. Wpłaty na rachunek Skarbu Państwa należności jak opłat celnych, stemplowych, podatku dochodowego i wszelkie inne powinny być dokonywane przez nie bezpośrednio w Kasach urzędów Skarbowych.

2) „Zebrane przez urzędy państwowe jako specjalnych poborców należności Skarbu Państwa poza siedzibą kas Urzędów Skarbowych, winni wpłacać poborcy na konto czekowe właściwych kas w kwocie netto t. j. po potrąceniu opłaty P. K. O., pobranej przez urząd pocztowy. Postanowienie niniejsze nie obejmuje osób i instytucji pobierających należności Skarbu Państwa za wynagrodzeniem".

Analogicznie mają też postępować Urzędy i agencje poczt. znajdujące się **poza siedzibą kas** Urzędów Skarbowych. Należytości na rzecz Skarbu Państwa mają wpłacać te urzędy na konto czekowe właściwych Urzędów Skarbowych w kwocie netto t. j. po potrąceniu opłaty P. K. O.

Przykłady: 1) urząd pocztowy ma przekazać na konto urzędu skarbowego zł. 53.70— tytułem podatku dochodowego, potrąconego pracownikom z list płacy, z sumy tej potrąci 20 gr. tytułem opłaty na rzecz P. K. O. i resztę czyli zł. 53.50— wpłaci na konto Urzędu Skarbowego, podając na odwrotnej stronie dowodu wpłaty podane obliczenie.

Opłaty na rzecz Funduszu Pracy, potrącane z wynagrodzeń pracowników przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" należy przekazywać do P. K. O. na właściwe konta czekowe, jednakże przekazywane kwoty **nie mogą być mniejsze niż jeden złoty,** w przeciwnym razie należy je zaliczać do sum przechodnich, poczym przynajmniej raz na kwartał, przekazywać do P. K. O. na właściwe konta.

38.

Odpowiedzialność „P. P. T. T." za wpłaty i wypłaty na rachunek P. K. O.

W myśl art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1937 r. o odpowiedzialności Zarządu Poczt. za przesyłki pocztowe, telegramy i rozmowy telefoniczne w obrocie wewnętrznym (Dz. U. R. P. Nr. 78 poz. 679), zmienionego częściowo ustawą z dnia 5. listopada 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 103 poz. 788 oraz Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 34/27 i 22/31 przy wpłatach na rachunek P. K. O. przedsiębiorstwo „P. P. T. T." odpowiada za kwoty wpłacone tylko do wysokości kwot wpłaconych a przy wypłatach na rachunek P. K. O. — za prawidłowość tych wpłat. natomiast w myśl art. 10 p. 9-ty Poczta nie ponosi odpowiedzialności za pośrednie szkody.

Okazuje się jednak, że w wypadkach niezarachowania lub nieprawidłowego zarachowania przez urzędy pocztowe wpłat lub wypłat na rachunek P. K. O., Pocztowa Kasa Oszczędności obciąża odnośne urzędy pocztowe nie tylko odsetkami od tych sum za czas od dnia faktycznej wpłaty lub wypłaty, do dnia wyrownania obciążenia.

Wobec tego, że odsetki stanowią szkodę pośrednią, za którą Poczta, nieodpowiada, Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów otrzymawszy z P. K. O. arkusze usterkowe na dopłatę obejmujące zwrot również odsetek od niezarachowanych sum wpłaconych lub niewłaściwie wypłaconych względnie niewypłaconych z obrotów P. K. O. nie będzie uwzględniała tych dopłat odsetkowych jako prawnie nieuzasadnionych i obciąży nimi z powrotem rachunek P. K. O.

39.

Opłaty reklamacyjne w obrocie czekowym P. K. O.

W sprawie pobierania opłat za reklamacje, dotyczące wypłat i wpłat w obrocie czekowym P. K. O. wyjaśnia się, że wszelkie pisma Pocztowej Kasy Oszczędności, przesyłane do urzędów i agencyj pocztowych jako zbiornic dotyczące usterek z obrotu czekowego, **nie podlegają opłacie reklamacyjnej.**

Natomiast reklamacje klientów P. K. O., dotyczące wpłat na konta czekowe, lub wypłat przekazów czekowych, wnoszone do urzędów

pocztowych, bezpośrednio lub za pośrednictwem P. K. O., podlegają normalnej opłacie reklamacyjnej, ustalonej w taryfie pocztowej dla reklamacyj przesyłek pocztowych.

Jeżeli reklamacja dotyczy przekazu czekowego za zwrotnym poświadczeniem wypłaty, opłaty reklamacyjnej pobierać nie należy.

Opłata reklamacyjna winna być uiszczona znaczkami pocztowymi na reklamacji.

Wypadku jeżeli okaże się, że reklamacja spowodowana była z winy poczty to zgodnie z postanowieniem zawartym w § 369 ordynacji pocztowej (II. P. 3) opłatę reklamacyjną należy reklamantowi zwrócić.

40.

Pobieranie dotacyj z obrotów P. K. O. na wypłaty pocztowe.

Potrzeba pobrania dotacyj z obrotów P. K. O. na wypłaty pocztowe, oraz rachunkowe ich przeprowadzenie może mieć miejsce jedynie w tym dniu, w którym dokonano wypłat pocztowych w sumie przewyższającej wpływy tego dnia z obrotów pocztowych wraz z ewent. zapasem kasowym.

Pobieranie dotacyj z obrotów P. K. O. na wypłaty pocztowe mające nastąpić dopiero w dniu następnym jest niedozwolone.

Również niedopuszczalne jest pobieranie dotacyj z obrotów P. K. O. dla sformowania pełnych woreczków do odsyłek do okręgowych urzędów zbiorczych.

Nadmiary gotówkowe z obrotów pocztowych należy odesłać w takiej wysokości, w jakiej posiada je Urząd wzgl. agencja.

41.

Pobieranie opłat przy wpłatach na konta czekowe P. K. O.

W sprawie zarządzenia Ministerstwa P. i T. Nr. AK. 151 z dnia 10. lutego 1936 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 3 poz. 8 z 1936 r.) wyjaśnia się, co następuje:

Kwoty z pobrań lub zleceń mogą być przekazywane nadawcom przez inkasujące urzędy (agencje) poczt. na konta czekowe P. K. O. albo też przesyłane przekazem (zleceniowym pobraniowym).

Sposób przekazywania nadawcom wspomnianych kwot zależy od tego, czy do przesyłki (zlecenie, pobranie) nadawca dołączy blankiet nadawczy P. K. O. czy też przekaz.

ad a) Jeżeli zatem do przesyłki dołączy nadawca blankiet nadawczy P. K. O. wówczas urząd inkasujący przekazuje kwotę pobraniową (zleceniową) na konto P. K. O. Przy takich wpłatach należy pobierać wzgl. potrącać opłaty na rzecz P. K. O. oraz opłaty za przekazanie kwoty przekazem według każdocześnie obowiązującej taryfy pocztowej.

ad b) Kwoty z nadeszłych przekazów pobraniowych i zleceniowych mogą być przez urzędy oddawcze wypłacane adresatom (nadawcom pobrań i zleceń) lub też na żądanie ich przekazywane na konta czekowe P. K. O. (przelew). Przy tych wpłatach należy pobierać wzgl. potrącać tylko opłaty na rzecz P. K. O.

Od kwot pochodzących ze zleceń pocztowych nadanych bezpośrednio przez Pocztową Kasę Oszczędności względnie jej Oddziały należy pobierać tylko opłaty na rzecz P. K. O. zgodnie z postanowieniami punktu 3. ust. 2 zarządzenia Ministerstwa P. i T. Nr .AK. 151 z dnia 11. czerwca 1934 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 13 poz. 64 z 1934 r.).

42.

Udział Pocztowej Kasy Oszczędności w stratach gotówkowych.

W wypadku utraty gotówki w urzędzie (agencji) poczt. wskutek siły wyższej lub wypadku losowego, należy przedewszystkiem ustalić, czy strata dotyczy wpływów z obrotu pocztowego, czy P. K. O. Przez „wypadek losowy" należy rozumieć zdarzenie niezawinione przez organa państw. przeds. „Polska Poczta, Telegraf i Telefon".

Jeżeli nastąpiła utrata części sumy składającej się z pieniędzy Zarządu Pocztowego i Pocztowej Kasy Oszczędności, powstałą szkodę rozkłada się w tym stosunku w jakim pozostawały do siebie kwoty, będące własnością Poczty i P. K. O. Np. jeśli ogólna suma gotówki wynosiła 150 zł. z czego Zarząd Pocztowy był właścicielem 50 zł. a P. K. O. 100 zł., zaś szkoda wynosi 15 zł. straty obu instytucyj wynoszą 5 i 10 zł. gdyż 5 do 10 pozostaje w takim stosunku do siebie jak 50 do 100. Po obliczeniu oddzielnie strat poniesionych przez Zarząd Pocztowy a P. K. O. Urząd (agencja) winien (winna) zarachować je w sposób następujący:

1) strata gotówki pocztowej winna być zarachowana w ogólnym rachunku miesięcznym na rozchód przechodni do poz. A/3b jako „brak kasowy".

2) strata gotówki P. K. O. winna być zarachowana w rachunku miesięcznym P. K. O. na rozchód w kolumnie przeznaczonej na „dotacje udzielone na wypłaty pocztowe" lecz ponad sumą właściwych dotacyj z dopiskiem z boku „brak kasowy" patrz załącznik".

Załącznikiem tym będzie odpis sporządzonego przez organa policyjne protokołu, stwierdzającego okoliczność, wśród jakich powstał brak kasowy, a w szczególności, że nie powstał on z winy organów Pocztowych. Pod tym protokołem pocztowe organa rewizyjne lub naczelnik urzędu stwierdza, ile wyniósł ogółem brak kasowy i ile z niego przypada na Zarząd Pocztowy a ile na P. K. O. Oryginał protokołu oraz obliczenie braku kasowego, podpisane: (protokół przez organa policyjne, obliczenie przez organa pocztowe) i zaopatrzone w odciski pieczęci należy załączyć do sprawozdania do Dyrekcji. W sprawozdaniu tym organ, prowadzący dochodzenia poda sposób zarachowania utraconych sum.

W wypadku odzyskania sum zarachowuje się je na przychód odpowiednio do zarachowania braków kasowych w rozchodzie, a mianowicie: spłata braku kasowego z obrotów pocztowych do poz. A 3b. wpływów przechodnich a zwrot utraconej gotówki P. K. O. w rachunku miesięcznym P. K. O. w osobnej kolumnie lub ponad sumą dotacyj, otrzymanych z wpływów pocztowych z dopiskiem „spłata braku kasowego w urzędzie pocztowym . . . . . . z dnia . . . . dokonana przez . . , , , , , "

W razie odzyskania tylko części braku kasowego, dzieli się uzyskaną gotówkę w tym stosunku w jakim był podzielony brak kasowy między Zarząd Pocztowy i P K. O. przy zarachowaniu go na rozchód.

W razie niemożności powetowania straty umorzeniu podlega tylko strata gotówki pocztowej przez przeksięgowanie jej na przychód do poz. A/3b wpływów przechodnich i na rozchód budżetowy w § 8/2. Umorzenie to przeprowadza Dyrekcja Okr. P. i T. za zgodą Ministerstwa P. i T,

43.

Udzielanie informacyj klientom P. K. O.

Stosownie do zarządzenia Ministerstwa P. i T. z dnia 6. listopada oraz z dnia 11. grudnia 1936 r. Nr. GMO. 660 mają urzędy i agencje pocztowe na wyraźne w tym kierunku żądanie udzielać osobom wpłacającym informacyj o wysokości wpłat dokonanych na konta czekowe w P. K. O. oraz podawać im daty zarachowania tych wpłat w wykazach dziennych.

Za udzielenie informacji tego rodzaju winny urzędy i agencje pobierać od uprawnionych do tego osób opłaty w wysokości przewidzianej w taryfie pocztowej, telegraficznej i telefonicznej. (poz. 93, p. 1).

Udzielenie takich informacyj osobom trzecim poza wpłacającymi jest niedopuszczalne i stanowiłoby, w myśl postanowienia art. 16 ustawy o poczcie, telegrafie i telefonie z 1924 r., (Dz. Urz. Nr. 20 z 1933 r.) naruszenie tajemnicy przesyłek pocztowych.

44.

Termin podjęcia przekazów czekowych P.K.O.

Urzędy (agencje) pocztowe w wielu wypadkach zwracają niepodjęte przekazy czekowe P. K. O. dopiero po okresie ważności t. zn. po upływie 30 dni. Postępowanie takie jest sprzeczne z postanowieniami okólnika Gen. Dyrekcji P. i T. L. 3996/V. z dnia 3. IX. 1925 r. (Dz. Urz. Gen. Dyr. P. i T. Nr. 37 z 1925 r.) w sprawie terminu podjęcia i okresu ważności przekazów czekowych P. K. O. W myśl powołanego okólnika przy przekazach czekowych obowiązuje termin 7 względnie 14-dniowy, podobnie jak przy przekazach pocztowych (II. P. 3, § 307, p. 2).

45.

Wpłaty blankietami nadawczymi P. K. O. opłacanymi z góry.

Urzędy i agencje pocztowe czynią trudności przy wypłatach uskuteczniany ch przez strony zapomocą blankietów nadawczych P. K. O. z pobraną z góry opłatą. Według zarządzenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów ogłoszonego w Dz. Urz. Nr. 19 z 1934 r., poz. 92 nie należy pobierać żadnych opłat od wpłat czekowych u-

skutecznianych blankietami nadawczymi P.K.O. koloru pomarańczowego, na których w lewym dolnym rogu jest uwidoczniona odpowiednia kwota pobranej opłaty przez P. K. O. Wpłaty do 50 zł. mają być uskuteczniane blankietami nadawczymi opiewającymi na sumę 50 zł. lub sumy wyższe. Również i na wpłaty wynoszące ponad 50 zł. mogą być przedstawiane blankiety nadawcze opiewające na sumę wyższą.

Jeżeli zaś kwota wpłacona przekracza sumę, od której P. K. O. pobrała opłatę z góry, w danym razie urząd nie może pobierać dodatkowej opłaty na rzecz P. K. O., lecz winien blankiet nadawczy zwrócić stronie z odpowiednim wyjaśnieniem.

46.

Wprowadzanie do obiegu pocztowego nowych blankietów nadawczych P. K. O.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów na skutek porozumienia się z Pocztową Kasą Oszczędności w sprawie ogłaszania w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa wprowadzania do obiegu pocztowego każdego nowego nakładu blankietów nadawczych P. K. O. podaje do wiadomości co następuje:

Ministerstwo Poczt i Telegrafów zaprzestaje dalszego ogłaszania w formie okólników umieszczanych w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa wprowadzenia do obiegu pocztowego tych nowych blankietów nadawczych, które pod względem formatu, koloru i układu nie różnią się zasadniczo od znajdujących się w użyciu blankietów nadawczych P. K. O. W danej sprawie obowiązywać będą odtąd następujące zasady:

1) wszystkie blankiety nadawcze wydawane przez Pocztową Kasę Oszczędności są ważne w obrocie pocztowym dla przyjmowania wpłat przez urzędy i agencje pocztowe,

2) urzędy pocztowe odpowiadają za przyjętą wpłatę i zapisanie jej do wykazu dziennego,

3) urzędy pocztowe sprawdzają zwykłe blankiety nadawcze tylko co do zgodności sumy, numeru i ewent. nazwy konta na wszystkich trzech odcinkach oraz wysokości opłaty manipulacyjnej P. K. O.,

4) nowe typy blankietów nadawczych a w szczególności blankietów, któreby przy zachowaniu istniejących przepisów o opłatach manipulacyjnych inaczej regulowały sprawę tych opłat, oraz blankiety nadawcze odbiegające od będących już w użyciu wzorów, będą uprzednio każdorazowo potwierdzane przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów.

47.

Wypłaty przekazów czekowych P. K. O.

Przekazy czekowe P. K. O. opiewające na kwoty od 200 zł. wzwyż jakoteż zaopatrzone klauzulą: „wypłata do rąk własnych adresata“ muszą być wypłacane do rąk własnych adresatów.

Często zachodzą wypadki niewłaściwej wypłaty przekazów czekowych P. K. O. do rąk nieuprawnionych osób — nieraz nawet po śmierci adresata przekazu — z tego powodu, iż urzędy i agencje pocztowe wszystkie przekazy traktują równomiernie bez względu na to, na jaką kwotę przekaz opiewa i bez względu na to, czy i jakie zastrzeżenia poczynił nadawca co do sposobu wypłaty.

Zwraca się zatem uwagę, że przekazy pocztowe opiewające na kwoty od 200 zł. wzwyż mogą być wypłacone tylko do rąk adresata względnie pełnomocnika. Natomiast przekazy czekowe opatrzone na stronie adresowej lub odwrotnej napisem „do rąk własnych“ lub innym równoznacznym zastrzeżeniem bez względu na wysokość kwoty muszą być wypłacane do rąk własnych adresata z wykluczeniem wszelkiego zastępstwa lub pełnomocnictwa, jak to przepisuje wyraźnie § 218 Ordynacji pocztowej, a to bez względu na to, czy adresat mieszka w miejscowym lub też zamiejscowym obszarze doręczeń urzędu pocztowego (agencji).

W tych wypadkach nie może mieć zatem zastosowania § 248 ordynacji pocztowej t. j. wypłata nie może być uskuteczniona do rąk jakiejkolwiek innej osoby, a zatem także do rąk nieidentycznego z adresatem okaziciela odnośnego recepisu oddawczego.

Wspomniane zastrzeżenie ma właśnie na celu upewnienie się, iż adresat w chwili płatności przekazu czekowego pozostaje przy życiu i że przekazaną kwotę podjął osobiście. Adresat zatem nie potrzebuje przed wypłatą starać się już o osobne potwierdzenie w tym kierunku ze strony urzędu gminnego lub parafialnego, lecz o ile wypłacającemu organowi nie jest znany osobiście, winien wylegitymować się w sposób podany w § 244 Ordynacji pocztowej. Obowią-

żek stwierdzenia zatem tożsamości osoby i podpisu adresata przy wypłacie takiego przekazu ciąży wyłącznie na wypłacającym organie pocztowym.

Jakiekolwiek zastępcze doręczenie przekazanej kwoty jest w tych wypadkach, w myśl §§ 118 i 241 Ordynacji pocztowej, stanowczo niedopuszczalne. W razie niemożliwości wypłaty do rąk własnych adresata (np. z powodu obłożnej choroby, lub podeszłej starości) należy się wstrzymać z wypłatą i odnieść się bezpośrednio do P. K. O. po dalszą dyspozycję.

Przekazy czekowe nadchodzące pod adresem komorników sądowych winny być przelewane (z wyjątkiem kwot drobnych 10—20 gr., które należy wypłacać do rąk Komorników) na konto czekowe odbiorcy w Pocztowej Kasie Oszczędności, tak samo, jak przekazy pocztowe dla komorników na podstawie złożonego pełnomocnictwa. Wypłata kwot przekazowych do rąk komorników sądowych jest niedopuszczalna.

Opłatę za doręczenie i wypłatę przekazów P. K. O. ustaloną w poz. 75 taryfy pocztowej należy pobierać przez potrącanie jej ze sumy przekazowej.

Postępowanie to nie odnosi się jednak do sum z przekazów czekowych, które komornicy przekazują z kont czekowych komorników dla siebie, pod swoim adresem, ponieważ zgodnie z wyjaśnieniem Ministerstwa Sprawiedliwości na urzędowe konta czekowe komorników w P. K. O. wpływają również należności prywatne komorników.

Słuszne jest zatem żądanie komorników, aby w wypadkach, gdy oni przekazują na własne nazwisko pewne kwoty ze swego konta urzędowego, przekazane sumy były wypłacane do rąk zainteresowanego komornika.

48.
Zaświadczenia wpłat zastępstwom Banku Polskiego.

Wobec nasuwających się wątpliwości w sprawie pobierania opłat za wydane zastępstwom Banku Polskiego zaświadczenia wpłat na konta czekowe P. K. O. Nr. 280, Ministerstwo Poczt i Telegrafów wyjaśniło pismem Nr. PW. 820/88 z dnia 16. VI. 1936 r., że zaświadczenia te należy wydawać zastępstwom Banku bezpłatnie.

49.
Nieprawidłowości w dziale ubezpieczeń na życie P. K. O.

W związku z powtarzającymi się ustawicznie nieprawidłowościami w dziale ubezpieczeń na życie P. K. O. przypomina się wszystkim urzędom i agencjom pocztowym co następuje:

1) pracownik odpowiadający za dział ubezpieczeń na życie obowiązany jest prowadzić ścisłą ewidencję wydawanych doręczycielom na rejony kwitów ubezpieczeniowych,
2) doręczyciele winni każdorazowo potwierdzać w książeczce ewidencyjnej odbiór poszczególnych kwitów,
3) po powrocie z rejonu winien doręczyciel w tym samym dniu, w którym otrzymał kwity, wpłacić do rąk odnośnego urzędnika całą zainkasowaną za kwity gotówkę i zwrócić wszystkie niezrealizowane kwity. Na wypadek niezgłoszenia się winien być przez urzędnika prowadzącego ten dział wezwany do obrachunku,
4) urzędnik prowadzący dział ubezpieczeń na życie, winien w tym samym dniu t. j. w dniu zainkasowania gotówki, zaliczyć wszystkie składki w dzienniku kasowym i ogólną sumę przekazać również tego samego dnia stosownie do obowiązujących przepisów na konto czekowe P. K. O. Dział ubezpieczeń na życie P. K. O. Nr. 17.500.
5) urzędnik kontrolny winien przeprowadzać codziennie szczegółową kontrolę tego działu służby i o wszelkich nieprawidłowościach względnie nadużyciach donosić natychmiast naczelnikowi urzędu, który ma wydać następnie wszelkie potrzebne zarządzenia.

Placówki pocztowe winny przestrzegać ściśle postanowień Instrukcji dotyczącej wykonywania czynności w dziale ubezpieczeń na życie P. K. O. zawartej w Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 5 z 1935 r.

Za należyte prowadzenie tego działu naczelnicy urzędów są osobiście odpowiedzialni

B. Obrót przekazowy.

50.
Niewłaściwa wypłata przekazów skutkiem samowolnego dosyłania.

Zdarzają się coraz częściej wypadki mylnej wypłaty przekazów skutkiem samowolne-

go ich dosłania do innej miejscowości lub samowolnej zmiany w adresie pierwotnego miejsca wypłaty np. mieszkania odbiorcy, numeru domu lub nazwy ulicy i t. p.

W myśl § 60 przepisów ruchu do ordynacji pocztowej (II. P. 4) tylko przesyłki zwykłe i polecone mogą być doręczane w miejscu dowolnym, a więc także wskazanym przez miejscowe urzędowe biura meldunkowe wzgl. biura ewidencji ludności o ile co do osoby adresata nie zachodzą żadne wątpliwości.

Inne natomiast przesyłki, a więc przekazy, paczki i przesyłki wartościowe muszą być doręczane tylko w miejscu wskazanym w adresie.

Dosłanie przekazu do innej miejscowości dopuszczalne jest w myśl § 323 ordynacji pocztowej zasadniczo tylko na pisemne albo telegraficzne — a więc nie ustne — polecenie nadawcy, lub adresata, doręczyciel nie ma zatem prawa sam zmieniać adresu przekazu. Przy zmianach adresu lub przy dosyłaniu przesyłek pocztowych i ich doręczaniu należy stosować się ściśle do przepisów zawartych w §§ 202 do 206 i 323 do 325 ordynacji pocztowej i zachować wszelkie ostrożności także w nowym miejscu przeznaczenia.

W myśl § 323 ordynacji pocztowej, niektóre przesyłki mogą być dosyłane odbiorcy wprawdzie bez jego żądania, są to jednak wypadki wyjątkowe, dopuszczalne tylko wtedy, gdy nowe miejsce zamieszkania lub pobytu adresata znane jest placówce pocztowej ponad wszelką wątpliwość.

Urząd oddawczy musi zatem w tych wypadkach najpierw: 1) ustalić, że adresat mieszkał rzeczywiście w miejscu i lokalu podanym w adresie i na krótko przed nadejściem przesyłki (przekazu) się wyprowadził, 2) na podstawie zupełnie wiarygodnych danych upewnić się ponad wszelką wątpliwość o nowym miejscu zamieszkania. Pracownik pocztowy dokonywujący zmiany adresu lub zarządzający dosłanie przesyłki bierze wówczas na siebie za to pełną odpowiedzialność i winien z tego powodu umieścić na przesyłce (przekazie) wyraźny swój podpis oraz odcisk datownika swego urzędu.

Urząd w nowym miejscu zamieszkania winien przed doręczeniem przesyłki dosłanej stwierdzić, czy adresat istotnie przybył z miejsca zamieszkania podanego przez nadawcę w pierwotnym adresie.

Dokonywanie zmian w adresach przekazów na podstawie wskazówek organów samorządowych lub policyjnych biur meldunkowych jest niecelowe, albowiem biura te nie biorą na siebie żadnej odpowiedzialności, iż osoba zamieszkała pod wskazanym przez nie adresem jest taż sama z adresatem przekazu.

Przekazy, których nie można wypłacić ponieważ nazwisko, miejsce zamieszkania lub mieszkania (numer domu, ulica) odbiorcy podano w adresie niedokładnie, niezupełnie lub mylnie, należy w myśl § 25 a ordynacji poczt., zwracać urzędowi nadawczemu.

Przekazy zagraniczne mogą być dosyłane w myśl § 22 przepisów o przekazach pocztowych w obrocie z zagranicą (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 19, poz. 82 z r. 1928) tylko na wyraźne żądanie nadawcy lub adresata.

Z przekazami pocztowymi zagranicznymi nieprawidłowymi należy postępować w myśl § 15 zaś z dosyłanymi w myśl § 22 wspomnianych przepisów.

Odnośnie doręczania przekazów czekowych P. K. O. zwraca się uwagę na postanowienia § 218 ordynacji poczt., oraz § 18, pkt. 5 przepisów I. A. 8.

W wypadkach potrzeby stwierdzenia tożsamości osoby i podpisu adresata przez władzę lub urząd państwowy wzgl. samorządowy, winny urzędy (agencje) pocztowe przed wydaniem dokumentu oddawczego same umieścić na nim napis: „Tożsamość osoby i własnoręczność podpisu adresata N. N. stwierdzam“ — albowiem sołtysi i wójtowie dopisku tego najczęściej nie umieszczeją, lub stwierdzają tylko tożsamość osoby, co P. K. O. uważa za niewystarczające i kwestionuje.

Treść niniejszego zarządzenia winni znać wszyscy doręczyciele.

51.

Przekazy pocztowe nakładu P. K. P.

Z dniem 1. lipca 1934 r. na Polskich Kolejach Państwowych oraz na kolejach pozostających w zarządzie P. K. P. wprowadzono odprawę przesyłek ekspres za przewozowymi listami ekspresowymi, drukowanymi na kartonie na wzór przekazu pocztowego.

List ekspresowy składa się z 3 części:

a) listu ekspresowego, b) przekazu pocztowego i c) odcinka dla odbiorcy.

Przekaz pocztowy służy do przekazywania nadawcy przesyłki przez kolejową stację przeznaczenia zaliczenia pobraniowego od odbiorcy.

Wymienione przekazy pocztowe na drukach nakładu Polskich Kolei Państwowych serii II. Nr. 14 e, Min. Poczt i Tel. dopuściło do użycia wyłącznie przez stacje kolejowe. Przekazy te służą również do przekazywania przez kolejowe urzędy stacyjne pobrań nadawcom przesyłek zamieszkałym na obszarze W. Miasta Gdańska i nie wymagają w myśl § 20 Instrukcji poz. 28, Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 12 z r. 1938 żadnych zezwoleń Komisji Dewizowej wzgl. zaświadczeń Banku Polskiego.

52.

Przesyłanie sum potrąconych z uposażeń członków P. P. W. przekazem służbowym.

W myśl polecenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 11. XII. 1935 r. Nr. PRP. 51/225 zarządzono otwarcie rachunków miejscowych dla Oddziałów Pocztowego Przysposobienia Wojskowego w urzędach pocztowych, w których siedzibie znajdują się odnośne jednostki organizacyjne P. P. W.

W związku z tym na zarządzenie Ministerstwa P. i T. upoważnia się urzędy i agencje pocztowe do przesyłania służbowym przekazem pocztowym sum potrąconych z uposażeń członków P. P. W. z tytułu udzielanych pożyczek, celem wypłaty na rachunek miejscowy właściwego Oddziału P. P. W.

53.

Przyjmowanie przekazów pocztowych do polskiego urzędu pocztowego Gdańsk.

Należy przyjmować bez żadnych zastrzeżeń przekazy pocztowe adresowane do urzędu pocztowego Gdańsk 1, mimo, że przekazy te zawierają ulice lub miejscowości nieobjęte spisem ulic i placów należących do okręgu doręczeń Gdańsk 1 (§ 4, II. P. 12, część II i III).

W urzędzie pocztowym Gdańsk 1, jest dopuszczalny odbiór tych przekazów, o ile adresaci posiadają skrytki lub przegródki lub jeżeli przesyłki są adresowane „poste-restante" innych zaś adresatów zawiadamia się o nadejściu przekazów.

54.

Wypłata przekazów amerykańskich.

Adresy przekazów amerykańskich podawane w listach przekazowych nadsyłanych do Urzędu wymiany Warszawa 1, nie są dość dokładne, gdyż niejednokrotnie imię adresata oznaczone jest tylko literą początkową albo też imię i nazwisko adresata, miejsca przeznaczenia przekazu lub miejsce zamieszkania adresata jest widocznie zniekształcone, przez pocztowych urzędników amerykańskich nie znających języka polskiego. Wielka odległość miejsc nadania odnośnych przekazów a następnie trudności szybkiego skomunikowania się z nadawcami celem uzupełnienia adresów, pociągałyby za sobą znaczne opóźnienia wypłaty tych przekazów nieraz ze znaczną szkodą dla adresatów.

Z uwagi na te trudności Ministerstwo Poczt i Tel. zarządziło, aby w tych wypadkach gdy uzupełnienie adresów lub ich sprostowanie może bez narażenia na szkodę Zarządu Pocztowego względnie organu doręczającego nastąpić na miejscu w drodze odpowiedniego wywiadu, urząd pocztowy Warszawa 1 przekazów takich nie kwestionował, nie zatrzymywał i nie wysyłał na razie zawiadomień do zainteresowanych urzędów wymiany, lecz zgodnie z podanym w liście przekazowej adresem, wystawiał na nie stosownie do przepisów przekazy wewnętrzne i wysyłał je do wskazanego wyraźnie lub ewentualnie domniemanego urzędu przeznaczenia. Urząd pocztowy Warszawa 1, zaznaczał będzie potrzebę zachowania ostrożności przy wypłacie takiego przekazu przez wyciśnięcie na stronie adresowej przekazu pieczątki z czerwonym napisem: „zachować ostrożność przy wypłacie".

Urząd oddawczy po otrzymaniu takiego przekazu winien w drodze odpowiedniego wywiadu stwierdzić osobę właściwego adresata i dopiero gdy nie zachodzą żadne wątpliwości co do tożsamości osoby tegoż, zarządzić wypłatę przekazu.

W razie trudności w odszukaniu adresata należy odnośny przekaz zwrócić Urzędowi Warszawa 1, z podaniem przyczyny zwrotu.

Zarządzenie niniejsze w niczym nie narusza istniejących przepisów co do odpowiedzialności majątkowej i służbowej pracowników pocztowych za należyte doręczenie i wypłatę przekazów.

55.

Zagraniczny obrót przekazowy.

Zdarza się, iż nadawcy przy wysyłaniu przekazów pocztowych do Stanów Zjednoczonych Ameryki, Kanady i Wielkiej Brytanii, umieszczają na odcinkach przekazów prywatną korespondencję, sądząc, że odcinki takie dochodzą do rąk adresatów.

Ponieważ przekazów podlegających wypłacie w Ameryce, Kanadzie i Wielkiej Brytanii nie wysyła się do tych krajów, lecz sporządza się na ich podstawie osobne wykazy, zatrzymując oryginalne przekazy w Polsce, przeto urzędy i agencje pocztowe przy przyjmowaniu przekazów mają informować w takich przypadkach nadawców, że przekazy oryginalne nie dochodzą do rąk adresatów i że wszelką korespondencję z adresatami przekazów należy przeprowadzać odrębnie.

Również nie wolno umieszczać prywatnej korespondencji na odcinkach przekazów wysyłanych do tych krajów, z którymi utrzymuje się wymianę nie bezpośrednią lecz za pośrednictwem innych krajów, które na podstawie otrzymywanych przekazów z Polski wystawiają nowe przekazy na kwoty pozostałe po odliczeniu od pierwotnych kwot przekazowych, przypadających opłat za pośrednictwo.

56.

Zrywanie znaczków pocztowych z przekazów zagranicznych.

Zachodzą wypadki, że do I. K. R. nadchodzą przekazy zagraniczne z niektórych urzędów ze śladami gwałtownego zdarcia z nich znaczków poczt. Wobec tego urzędy i agencje poczt. winny zwracać uwagę, w jakim stanie nadchodzą do nich przekazy z zagranicy i w razie zauważenia braku znaczków, bezpośrednio po nadejściu przekazów, zaznaczać fakt ten w miejscu ich zdarcia ewent. odpadnięcia, lub też na karteczce nalepionej na przekazie tak, by nie zakrywała ona znamion przekazu.

W wypadku następnego stwierdzenia braku tychże w toku czynności służbowych, winny placówki pocztowe przeprowadzać natychmiast dochodzenia, celem ustalenia winnych ewentualnego zdzierania znaczków i przesyłać do I. K. R. oraz do Dyrekcji odpowiednie wyjaśnienie.

C. Obrót rozrachunkowy.

57.

Nieformalności w pocztowym obrocie rozrachunkowym.

Urzędy pocztowe popełniają jeszcze ciągle pewne nieformalności przy wypłacie przekazów rozrachunkowych. Między innymi nie zwracają uwagi, czy przekazy rozrachunkowe adresowane do danego właściciela rozrachunku są dopisywane do jego rozrachunku. Celem usunięcia tych niedokładności Urzędy wypłacające przekazy rozrachunkowe mają przy sortowaniu nadesłanych przekazów przestrzegać z największą starannością, by tylko przekazy rozrachunkowe adresowane do danego właściciela rozrachunku były dopisywane do jego rozrachunku.

Izba Kontroli Rachunkowej P. i T. bowiem stwierdziła wypadki, że przekazy rozrachunkowe wpływały nie do tych urzędów pocztowych do których były adresowane, a urzędy te dopisywały mimo to kwoty z tych przekazów na rozrachunki pocztowe innych właścicieli mających w tych urzędach otwarte rozrachunki.

Tego rodzaju nieprawidłowości są niedopuszczalne.

Niemniej także przy otwieraniu rozrachunków wydawcom czasopism lub wydawnictw periodycznych a także po otwarciu rozrachunku, powinny urzędy rozrachunkowe dokładnie badać (drogą wywiadu), czy zgłaszający otwarcie rozrachunku lub też właściciel rozrachunku jest istotnie wydawcą czasopisma lub innego wydawnictwa periodycznego, a w danym razie, czy rozrachunek nie służy do przesyłania gotówki z innych tytułów niż prenumerata lub należność wydawcy za zgłoszenia.

58.

Przekazy rozrachunkowe nakładu wydawcy.

Polski Związek Wydawców Dzienników i czasopism uzyskał prawo drukowania własnym nakładem przekazów rozrachunkowych, które następnie umieszcza bądź w tekście czasopisma, bądź też do tych wydawnictw osobno dołącza.

Przekazy te jednak muszą odpowiadać wzorcowi przekazu nakładu urzędowego, a mogą się różnić od niego wielkością czcionek.

Wydawcy obowiązani są zamieszczać na

blankietach takich przekazów rozrachunkowych swoje adresy, numer rozrachunku, oraz nazwę urzędu pocztowego, w którym rozrachunek jest otwarty. Kolor przekazu rozrarunkowego jest obojętny. Przekazy takie należy przyjmować bez zastrzeżeń.

Urzędy i agencje pocztowe przesyłają niejednokrotnie przekazy rozrachunkowe w listach poleconych lub zwykłych (koperta druk Nr. 692). Postępowanie to jest sprzeczne z przepisami § 3, ust. 2 Regulaminu pocztowego obrotu rozrachunkowego Nr. PRP. 16/421 z dnia 17. XII. 1935 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 29, poz. 80 z 1935 r.).

Powołane przepisy wyraźnie postanawiają, iż przekazy rozrachunkowe przesyła się do urzędów oddawczych wraz z przekazami pocztowymi, dołączając je do wiązanki przekazów pocztowych (luzem — bez koperty).

D. Obrót zleceniowy.

59.

Inkasowanie weksli przeznaczonych do protestu przez listonoszy wiejskich.

Zarządzeniem z dnia 11. marca 1938 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 5 z 1937 r. poz. 5) poleciło Ministerstwo inkasować weksle przeznaczone do protestu w obszarze listonosza wiejskiego, do wysokości kwoty, ustalonej dla poszczególnych urzędów (agencyj).

Ponieważ jednak inkasowanie weksli, przeznaczonych do protestu i dokonywaniu protestu w razie niezapłacenia kwoty wekslowej wymaga codziennych chodów doręczycielskich listonosza wiejskiego ze względu na różne terminy płatności weksli, a w niektórych urzędach (agencjach) obszary listonosza wiejskiego obsługiwane są na razie co drugi, a nawet co trzeci dzień w tygodniu, przeto zarządza się co następuje:

Nadchodzące do urzędów (agencyj) w listach zleceniowych weksle, przeznaczone do protestu dla dłużników zamieszkałych w obszarze listonosza wiejskiego, należy inkasować przez listonosza wiejskiego, o ile jego chód doręczycielski do danej miejscowości przypada w terminie wymagalności zapłaty odnośnych weksli.

O ile zaś termin wymagalności zapłaty weksli przypada w dnie, w których listonosz nie pełni służby w pewnych miejscowościach, na tenczas urząd (agencja) ma takie weksle przedstawiać do zapłaty dłużnikom w obszarze listonosza wiejskiego przez własnych pracowników fizycznych (posłańców).

Gdyby jednakowoż składy osobowe urzędów i czynności posłańców agencji utrudniały tego rodzaju zastępstwo listonosza wiejskiego, upoważnia się urząd (agencję) do przyjęcia siły zastępczej na czas nieobecności pracownika fizycznego (posłańca) w celu użycia jej do służby lokalnej w urzędzie (agencji), jednakowoż również z wyłączeniem oddawania sile tej (zastępczej) inkasa weksli, przeznaczonych do protestu w miejscowych rejonach.

Odpowiednie siły zastępcze na czas nieobecności pracownika fizycznego (posłańca), któremu polecono inkaso weksli przeznaczonych do protestu w obszarze listonosza wiejskiego, winny urzędy (agencje) zapewnić sobie z pośród miejscowej ludności. Wynagrodzenie dla doraźnie najętych sił zastępczych asygnować będzie Dyrekcja po 40 gr. za godzinę każdomiesięcznie z dołu po nadesłaniu przez urząd (agencje) odpowiedniego wykazu za pośrednictwem obwodu najdalej w terminie do 25 każdego miesiąca.

Zaznacza się zarazem, że w pewnych wypadkach, gdy wynajęcie omawianych sił zastępczych natrafiałoby na trudności, mogą pracownicy fizyczni urzędu i posłańcy agencji inkasować weksle przeznaczone do protestu w obszarze listonosza wiejskiego poza swoimi czynnościami służbowymi za wynagrodzeniem analogicznie jak dla sił zastępczych.

60.

Inkasowanie należności na podstawie zleceń inkasowych.

Duży procent zleceń inkasowych zwracany jest zleceniodawcom bez zainkasowania kwot zleceniowych, skutkiem czego rodzą się stąd zarzuty, że urzędy (agencje) pocztowo-telekomunikacyjne sprawą inkasowania sum dłużnych ze zleceń inkasowych mało się interesują i nie dokładają żadnych starań w kierunku należytego obsłużenia klientów.

W szczególności pracownicy inkasujący sumy dłużne ze zleceń inkasowych nie starają się zetknąć bezpośrednio z dłużnikami, nie nakłaniają ich w sposób oględny i uprzejmy do uiszczenia sum dłużnych lecz ograniczają się tylko do formalnego przedstawienia zleceń do

zapłaty. Ten sposób załatwiania zleceń inkasowych powoduje zmniejszenie się dochodów państwowego przedsiębiorstwa „P. P. T. T.“, gdyż zleceniodawcy rezygnują ostatecznie z pośrednictwa poczty przy ściąganiu swoich należności.

W związku z tym należy zaznajomić się dokładnie z przepisami Regulaminu o zleceniach pocztowych w obrocie wewnętrznym, dział II. (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 4, poz. 9 z 1936 r.).

Wpływają także zażalenia, iż urzędy pocztowe niewyraźnie wypisują na przekazach zleceniowych imiona i nazwiska dłużników, wpłacających kwoty zleceń inkasowych. Niedomagania te uniemożliwiają zleceniodawcom księgowanie przekazanych im pieniędzy, zmuszając ich do prowadzenia korespondencji z urzędami pocztowymi oraz z dłużnikami. Korespondencja wywołana niestarannością urzędów pocztowych podwyższa koszta zleceniodawców, związane z inkasem za pośrednictwem poczty a w konsekwencji zniechęca do korzystania z jej usług.

W zrozumieniu więc znaczenia, jakie dla pocztowego obrotu zleceniowego, posiada należyte informowanie nadawców zleceń inkasowych o dłużnikach, którzy dokonali wypłaty, powinny urzędy pocztowe dokładnie i czytelnie wypisywać na odcinkach przekazów zleceniowych lub na dowodach wpłaty na konto czekowe P. K. O. imiona i nazwiska dłużników, od których zainkasowano przekazywane pieniądze. W wypadkach gdy zleceniodawca podał na zleceniu inkasowym numer zarachowania w swoich księgach oddanej do inkasa należności, należy również na odcinku przekazu zleceniowego lub dowodzie wpłaty na konto czekowe P. K. O. obok imienia i nazwiska dłużnika podać ów numer zarachowania należnej od niego kwoty.

Kwoty zainkasowane ze zleceń inkasowych w razie braku odpowiedniego zarządzenia ze strony zleceniodawcy, mają urzędy odsyłać przekazami zleceniowymi a nie wpłacać na konta czekowe P. K. O.

61.
Protestowanie weksli, na których brak jest podpisu trasata.

W myśl postanowień art. 21 prawa wekslowego, prawo do przedstawienia weksla trasatowi do przyjęcia przysługuje posiadaczowi weksla albo nawet każdemu, kto go ma w ręku.

Jeżeli więc wystawca lub indosant nie zamieścił na wekslu zastrzeżenia przewidzianego w art. 22 prawa wekslowego, nieprzedstawienie weksla do przyjęcia nie może być przeszkodą do sporządzenia przez urząd pocztowy protestu z powodu niezapłacenia.

Wobec tego wyjaśnia się urzędom i agencjom pocztowym, iż weksle trasowane, na których brak jest podpisu trasata, z przeznaczeniem do protestu, jeżeli nie zachodzą wypadki, przewidziane w art. 22 prawa wekslowego (zamieszczonego w Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 29 z 1936 r. poz. 57) należy przedstawiać dłużnikom do zapłacenia a w razie niezapłacenia należy dokonywać protestu.

62.
Usterki przy realizowaniu zleceń inkasowych P. K. O.

Liczne placówki pocztowe a nawet większe urzędy z niewiadomych powodów nieraz nie potrącają zupełnie opłaty przekazowej od zainkasowanych kwot ze zleceń inkasowych Pocztowej Kasy Oszczędności ponad 50 zł. a przez to powodują stratę Zarządu pocztowego i niepotrzebną korespondencję z Pocztową Kasą Oszczędności, która niepotrącone przez placówki pocztowe należności za przekazanie kwot ze zleceń inkasowych zmuszoną jest następnie zwracać sumarycznie Zarządowi pocztowemu na jego żądanie.

W związku z tym przypomina się urzędom i agencjom postanowienia obowiązującej taryfy pocztowej, która w poz. 82, pkt. 2 przewiduje pobieranie normalnych opłat za przekazanie kwot zainkasowanych ponad 50 zł. Wysokość tych opłat podana jest w taryfie szczegółowo pod poz. 61 zależnie od wysokości przekazanej kwoty.

63.
Wydawanie przez urzędy pocztowe weksli dłużnikowi oskarżonemu w postępowaniu sądowym.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów na zasadzie opinii Ministerstwa Sprawiedliwości postanowiło co następuje:

Dokumenty wierzytelnościowe nadeszłe do urzędu pocztowego w listach zleceniowych

względnie zlecenia inkasowe, o ile dłużnikiem jest osoba, przeciwko której prowadzone jest dochodzenie lub postępowanie karno - sądowe, należy wydawać Sądowi lub prokuratorowi tylko wtenczas, jeżeli Sąd wyraźnie w swym postanowieniu tego zażąda.

W przeciwnym razie należy wydawać Sądowi wzgl. prokuratowi tylko przesyłki pocztowe adresowane do oskarżonego (podejrzanego) ponieważ zarówno art. 158 k. p. k. jak i postanowienia pkt. 2 § 220 ordynacji pocztowej, nie mogą być z uwagi na ich brzmienie rozciągnięte na zlecenia pocztowe, adresowane do placówek p. t. a nie imiennie do dłużników.

64.

Zmiana częściowa instrukcji w sprawie inkasowania i protestowania weksli Oddziałów Banku Polskiego.

Paragraf 11, ustęp 1 instrukcji w sprawie inkasowania i protestowania weksli i innych dokumentów inkasowych Oddziałów Banku Polskiego Nr. PW. 120/31 z dnia 20 września 1934 r. otrzymuje następujące brzmienie:

„Weksle Oddziałów Banku Polskiego, przeznaczone do protestu, bez względu na wysokość sumy, należy w pierwszym dniu płatności przedstawiać do zapłaty, a w razie niezapłacenia dokonać protestu w pierwszym dniu powszednim następującym po dniu płatności. W tym samym dniu, nie wcześniej jednak jak po 12-tej godzinie, należy sporządzić protest z powodu niezapłacenia.“

E. Różne.

65.

Fundusz Drogowy — potwierdzenia wpłat.

Ministerstwo P. i T. zarządzeniem z dnia 9 sierpnia 1933 r. Nr. AK. 111 poleciło, aby urzędy i agencje pocztowe potwierdzały na wręczanych im kartach kontroli opłat Państwowego Funduszu Drogowego względnie w dodatkowej karcie opłat zaległych należności uiszczane wpłaty na rzecz Państw. Funduszu Drogowego od pojazdów mechanicznych. Potwierdzenie tych wpłat winno być dokonane równocześnie z uskutecznieniem wpłaty należności zapomocą specjalnego blankietu nadawczego P. K. O.

Wyjaśnia się, że urzędy (agencje) pocztowe obowiązane są przyjąć każdą sumę, jaką płatnik Państw. Funduszu Drogowego chce wpłacić, gdyż nie mają podstawy do odmówienia przyjęcia wpłaty.

Właściwym pokwitowaniem zapłaty jest odcinek blankietu nadawczego P. K. O. „potwierdzenie dla wpłacającego“.

Odciśnięcie datownika na karcie kontroli jest tylko stwierdzeniem dla organów kontroli drogowej ważności dowodu rejestracyjnego na ten okres, za który należność została uiszczona.

Wobec tego zarządza się, aby:

1) urzędy pocztowe tylko wtedy odciskały dzienną pieczęć pocztową na karcie kontroli opłat, gdy wysokość wpłacanej kwoty odpowiada wysokości wymiaru miesięcznego lub kwartalnego,
2) odciśnięcie datownika dokonywane było tylko w kolejnej rubryce karty kontroli opłat,
3) w wypadku gdy wpłacana suma nie odpowiada powyższym warunkom, urzędy pocztowe wydawały jedynie potwierdzenie dla wpłacającego z blankietu nadawczego P. K. O.

Od pewnego czasu nadchodzą tu zażalenia Urzędów Wojewódzkich na placówki pocztowe, które wadliwie potwierdzają „Dowody rejestracyjne“ przy przyjmowaniu opłat na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego.

Popełniane usterki polegają przeważnie na tym, że gdy właściciel pojazdu uiszcza w placówce pocztowej opłatę na rzecz Państw. Funduszu Drogowego, w danym miesiącu, urzędnik wyciska datownik odrazu w trzech rubrykach karty kontroli w ten sposób, jakgdyby opłatę uiszczono za cały kwartał, a nie za dany tylko miesiąc.

Nadto nie baczy się na to, czy opłaty za poprzednie miesiące uiszczono, czy też rubryki miesięcy pozostały wolne. W myśl ustępów 12 i 13 „Pouczenia“ na karcie kontrolnej opłat urzędnik pocztowy przyjmujący wpłatę ma odcisnąć datownik i umieścić swój podpis w kolejnej wolnej jednej rubryce karty kontroli opłat przy opłacie miesięcznej a w kolejnych trzech rubrykach tylko przy uiszczeniu opłaty kwartalnej.

Innego rodzaju pomyłki pracowników przyjmujących wpłaty polegają na tym, że po przyjęciu opłaty za dany miesiąc, urzędnik wyciska datownik w niewłaściwej rubryce.

Opisane niewłaściwości wykorzystuje często właściciel pojazdu i przez okres następnych miesięcy uchyla się od opłat.

Niestosowanie się placówek pocztowych do obowiązujących w tej mierze przepisów wprowadza również w błąd organa kontroli ruchu drogowego. Ponieważ wypadki te powtarzają się, przeto z winy organów pocztowych Państwowy Fundusz Drogowy narażony jest na znaczne straty.

66.

Kursy przeliczeń walut.

Dyrekcja Okręgu podając placówkom kursy przeliczenia dla przekazów pocztowych ogłasza same tylko nazwy walut i ich nowy kurs bez podawania nazw krajów, w których waluty te obowiązują.

Urzędy i agencje pocztowe na podstawie otrzymanych zawiadomień obowiązane są bezzwłocznie uzupełnić odpowiednio tabelę przeliczeń przekazów zagranicznych, zmieniając kurs przeliczeń wszystkich tych krajów, do których wystawia się przekazy w danej walucie, t. j. dla której ustalono nowy kurs.

W wypadku np. ogłoszenia nowego kursu dolara amer. i funta szterlinga, kurs dolara i funta szterlinga ustalony przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów należy stosować nie tylko przy przyjmowaniu przekazów do Ameryki i Wielkiej Brytanii, lecz także do tych wszystkich krajów, w wymianie z którymi przyjęto walutę amerykańską lub angielską, a więc do Bułgarii, Chili, Chin, Islandii, Portugalii, Egiptu, Palestyny i t. p.

Urzędy i agencje mają obowiązek zwracania szczególnej uwagi na kursy przeliczenia, nadchodzących do Polski zagranicznych przekazów pocztowych, które niejednokrotnie wystawione są z rażącymi błędami. Podane na przekazach z zagranicy kwoty w walucie polskiej nie odpowiadają bowiem nieraz kwotom wpłaconym przez nadawców i przypuszczalnemu kursowi przeliczenia, t. j. kursowi obowiązującemu w danym kraju w chwili nadania, lub też podane są w walucie innej np. w koronach czeskich. — W myśl obowiązujących przepisów Dz. Urz. Nr. 19 z 1928 r. przekazów takich nie wolno urzędom pocztowym wypłacać, lecz są one obowiązane przesłać je z powrotem do urzędów nadania w celu usunięcia omyłki.

Stosunek złotego do walut obcych zagranicą, jak wiadomo, często nie pokrywa się z kursem tych walut w Polsce, lecz wykazuje pewne różnice i kwota podana na przekazie w złotych nie będzie odpowiadała ściśle kursowi odnośnej waluty obcej w Polsce.

Ponieważ kursy stosowane zagranicą nie są podawane do wiadomości urzędów pocztowych, należałoby przy sprawdzaniu dokładności przerachowania nadchodzących przekazów brać za podstawę kurs stosowany w Polsce, wypośrodkowując z niego w przybliżeniu kurs przeliczenia w odwrotnym kierunku, t. j. przy przyjmowaniu przekazów zagranicą do Polski.

N. p. 100 fr. fr. = 35 zł.

$$\text{czyli } 1 \text{ zł.} = \frac{100}{35} \text{ fr. fr.}$$

$$100 \text{ zł} = \frac{100.100}{35} \text{ fr. fr.} = 285 \text{ fr. fr.}$$

We Francji obowiązuje przypuszczalnie wtedy kurs 100 zł. = 280 fr. fr. lub 290 fr. fr.

Zatem przekazy nadchodzące z Francji, a przeliczone po kursie 100 zł. = 280 fr. fr. lub 290 fr. fr. kiedy w Polsce obowiązuje równocześnie kurs 100 fr. fr. = 35 zł. czyli 100 zł. = 285 fr. fr., urzędy winny realizować.

Zwrócićby jednak należało już przekaz, gdyby okazało się, że urząd nadania dokonał przeliczenia po kursie np. 100 = 150 fr. fr. lub 200 fr. fr. a w Polsce stosowano wówczas kurs przy przyjmowaniu przekazów do Francji 100 fr. fr. = 35 zł. czyli 100 zł. = 285 fr. fr.

Mniejsze odchylenia w kursach stosowanych przy przyjmowaniu przekazów między dwoma krajami, muszą zachodzić, ponieważ notowania giełdowe w Polsce i zagranicą, powodowane różnymi tendencjami, zebrań giełdowych (podaż, popyt) nie są co do równowartości jednakowe.

Ponadto Zarządy krajów nadania, ustalające same kursy według jakich mają płacić nadawcy — w celu zabezpieczenia się przed możliwymi stratami, mogącymi wyniknąć z wymiany przekazów pocztowych, stosują miernik nieco wyższy od kursu giełdowego.

67.

Legitymowanie uczniów przy wydawaniu przesyłek pocztowych i pieniędzy.

Przy odbiorze przesyłek pocztowych legitymują się studenci Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie indeksami. Ten sposób nie odpowiada jednak postanowieniom § 241, pkt. 1. Ordynacji pocztowej (II. P. 3) traktującym o dokumentach legitymacyjnych, albowiem indeksy nie posiadają ani liczby ewidencyjnej, ani też oryginalnych podpisów Rektora lub jego zastępcy, wobec czego nie są one dokumentami legitymacyjnymi w rozumieniu wyżej powołanych przepisów. Z tych względów winny urzędy (agencje) wydawać przesyłki pocztowe i pieniądze studentom tak U. J. jak i innych uczelni tylko na podstawie dowodów osobistych wystawionych przez władze i urzędy państwowe i samorządowe, lub na podstawie legitymacji szkolnych, wydanych uczniom dla ulg kolejowych. Odnośnie tych legitymacyj przytacza się poniżej wyciąg z okólnika Ministra Wyznań Rel. i Oświecenia Publ. z dnia 6 września 1935 r. (I. Praw. 2540/115/35) o legitymacjach szkolnych i ulgach kolejowych dla młodzieży szkolnej, a mianowicie:

„Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustaliło z ważnością od początku roku szkolnego 1935/36 nowy typ legitymacji szkolnej (uczniowskiej, studenckiej) dla uczącej się młodzieży.

I. Legitymacja szkolna służy do stwierdzenia tożsamości ucznia. Legitymacja szkolna, jest drukiem o charakterze dokumentu urzędowego sporządzonym na kartonie wymiaru 74 × 105 mm, o tle wzorzystym z godłem państwowym z wyciśniętą suchą pieczęcią Ministerstwa W. R. i O. P. oraz z odpowiednim nadrukiem.

II. Legitymacja szkolna uprawnia równocześnie na zasadzie zarządzenia Ministerstwa Komunikacji do ulg kolejowych.

III. Ulgi kolejowe przysługują za zgodą Ministerstwa Komunikacji uczniom następujących grup szkół, zakładów i kursów:

a) szkół państwowych wszelkich typów, publicznych szkół powszechnych oraz tych szkół prywatnych, które posiadają prawa szkół państwowych lub publicznych, albo zrównanych w zakresie ulg kolejowych ze szkołami państwowymi lub publicznymi.

b) publicznych szkół dokształcających, zawodowych oraz prywatnych szkół dokształcających zawodowych, posiadających prawa szkół publicznych,

c) szkół i kursów niepaństwowych, którym zostało indywidualnie przyznane przez Ministerstwo W. R. i O. P. w porozumieniu z Ministerstwem Komunikacji prawo do ograniczonych ulg kolejowych.

IV. W związku z powyższym (pod III) rozgrupowaniem szkół rozróżnia się trzy rodzaje legitymacyj:

wzór a) — barwy żółtej,
wzór b) — „ „
wzór c) — „ niebieskiej.

V. Legitymacje szkolne wystawiają swym uczniom (słuchaczom) zarządy (kierownicy, dyrektorowie, przełożone i t. p.) szkół, zakładów, kursów na blankietach odpowiedniego wzoru w następujący sposób:

1) na stronie pierwszej wpisują w miejscach na to przeznaczonych Nr. legitymacji ucznia (słuchacza), rok szkolny (na wzorze a), lub rok kalendarzowy (na wzorach b) i c), imię i nazwisko ucznia (słuchacza) w pierwszym przypadku, miejsce jego zamieszkania, oraz stację kolejową miejsca zamieszkania, odbijają podłużną pieczątkę z urzędową nazwą szkoły (zakładu, kursu), umieszczają obok wytłoczonej suchej pieczęci Ministerstwa W. R. i O. P. w miejscu oznaczonym „podpis władzy szkolnej" podpis własnoręczny, stwierdzający prawdziwość powyższych danych i zastosowanie blankietu odpowiedniego wzoru, jedynie w szkołach akademickich podpis umieszcza „za Rektora" urzędnik Sekretariatu szkoły, uprawniony przez Rektora,

2) na stronie drugiej naklejają w sposób możliwie trwały, w miejscu na to przeznaczonym fotografię ucznia (słuchacza) potwierdzają tożsamość osoby odciskiem na fotografii pieczęci urzędowej szkoły (rozporz. Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 2. listopada 1931 r. Dz. Urz. Nr. 11, poz. 127) w ten sposób, aby część tej pieczęci odbiła się również na legitymacji oraz stwierdzają ważność legitymacji ponownym odciskiem tejże pieczęci urzędowej w odpowiedniej rubryce. Przy wydawaniu nowej legitymacji należy żądać zwrotu legitymacji z poprzedniego okresu.

VI. Legitymacje wzoru a) służą na jeden rok szkolny, ważność ich stwierdza się dwu-

krotnie, a mianowicie przy wystawianiu ich i z początkiem drugiego półrocza szkolnego przez wpisanie daty i odciśnięcie pieczęci szkolnej w przeznaczonych na to rubrykach. Termin ważności legitymacji upływa z dniem 30. września.

Legitymacje wzoru b) służą tylko na okres najwyżej 6 miesięcy, a ważność ich stwierdza się przy wystawianiu i co miesiąc w ostatnim tygodniu każdego upływającego miesiąca przez odciśnięcie pieczęci szkolnej w przeznaczonych na to rubrykach. Szkoła może stwierdzić ważność legitymacji lub wystawić legitymację również na okres feryj.

Legitymacje wzoru c) służą najwyżej na okres 6 miesięcy lub na przeciąg krótszy, przyczym ważność legitymacji stwierdza się przy wystawianiu i co miesiąc w ostatnim tygodniu każdego upływającego miesiąca przez odciśnięcie pieczęci szkolnej (kursu), w przeznaczonych na to rubrykach. Ważność legitymacji wygasa w ostatnim dniu miesiąca, w którym uprawniony uczęszczał rzeczywiście na kurs i nie może być przedłużona na okres czasu, podczas którego kurs się nie odbywa (np. ferie).

Do wytycznych powyższych należy się ściśle stosować przy sprawdzaniu ważności legitymacji.

68.

Losy Polskiej Państwowej Loterii Klasowej (Polskiego Monopolu Loteryjnego) nie mogą być przesyłane w listach zleceniowych.

Stwierdzono, że Kolektury Loterii Klasowej Polskiego Monopolu Loteryjnego wysyłają do urzędów i agencyj pocztowych losy w listach zleceniowych ze spisami dołączonymi do każdego wykazu, dotyczącego odnośnego losu, bez żadnego rachunku.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 11. stycznia 1935 r. Nr. PW. 121/1 wyjaśnia się, że z dokumentu wierzytelnościowego wynika zobowiązanie wymienionego w nim dłużnika do świadczenia określonego w tym dokumencie, na żądanie jego okaziciela.

Ponieważ z losu Polskiego Monopolu Loteryjnego zobowiązanie takie nie wynika, przeto nie można go uważać za dokument wierzytelnościowy w rozumieniu § 146 ordynacji pocztowej, a zatem los nie może być przesyłany w listach zleceniowych.

69.

Przestrzeganie tajemnicy pocztowej przez pracowników pocztowych.

Pracownicy pocztowi bądź w sprawach cywilnych bądź w postępowaniu administracyjnym w Starostwach grodzkich lub powiatowych udzielają nieraz wyjaśnień w sprawach doręczonych lub nadanych przesyłek pocztowych. Zaszedł wypadek, iż jeden niższy pracownik urzędu pocztowego tut. Okręgu, wezwany przez Starostę powiatowego zeznał, jak często i jaką kwotę doręcza pewnemu adresatowi.

Przez ten czyn dopuścił się naruszenia tajemnicy pocztowej, a adresata naraził na proces sądowy.

Przypomina się urzędom i agencjom pocztowym, iż tajemnica korespondencji i innych przesyłek pocztowych jako nienaruszalna zagwarantowana jest: 1) art. 68, pkt. 2 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23. IV. 1935 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 9, poz. 27 z roku 1935), 2) art. 17 ustawy o „Poczcie, Telegrafie i Telefonie“ z dnia 3. VI. 1924 r., (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 181 z r. 1933 oraz Dz. U. Min. P. i T. Nr. 20, poz. 84, z r. 1933) w §§ 9 i 10 „Ordynacji Pocztowej“ — II P. 3.

Udzielenie osobom trzecim, fizycznym lub prawnym jakichkolwiek wiadomości o przesyłkach, jakoteż wpłatach i wypłatach pocztowych, P. K. O. może zatem w myśl ustaw nastąpić tylko w wypadkach wyjątkowych prawem wyraźnie przewidzianych.

Dotychczas obowiązujące przepisy prawne wyjątek taki ustaliły w art. 158 do 161, kodeksu postęp. karnego jedynie na rzecz Sądu Karnego (sędziego śledczego i prokuratora).

Jednak i w tych wypadkach potrzebne jest zezwolenie przełożonej władzy t. j. zwolnienie od tajemnicy urzędowej.

Stosownie do powołanych przepisów prawnych paragrafy 9 i 10 „Ordynacji Pocztowej“ (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 392 z r. 1931) postanawiają, że wyjaśnień i informacyj w sprawach przesyłek (wpłaty, i wypłaty) poczto-

wych mogą od Władz i urzędów pocztowych żądać jedynie tylko nadawcy i adresaci oraz ich prawni zastępcy po udowodnieniu swych uprawnień.

Inne osoby fizyczne i prawne, a więc również władze i urzędy państwowe i samorządodowe — uprawnienia tego nie posiadają.

Zasada niedopuszczalności słuchania funkcjonariuszy państwowych w charakterze świadków co do okoliczności, na które rozciąga się obowiązek zachowania tajemnicy urzędowej obowiązuje zarówno w postępowaniu karnym (art. 103 kpk) oraz cywilno - sądowym jak i w postępowaniu administracyjnym (art. 59, lit. a) rozporządzenia Prez. Rzp. z dnia 23. III. 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341 z r. 1928).

70.

Termin przechowywania ksiąg przekazowych i przekazów wypłaconych.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządzeniem z dnia 26 marca 1938 r. Nr. PW. 820/12 zmieniło termin przechowywania ksiąg przekazowych i wypłaconych przekazów pocztowych z trzech lat na okres dwuletni.

Dokumenty te po upływie 2-letniego okresu ich przechowywania będą przez Izbę Kontroli Rachunkowej Poczty i Telekomunikacji w Bydgoszczy niszczone.

71.

Wznowienie kontroli listonoszów za pomocą pism wywiadowczych.

Wobec nadużyć ze strony doręczycieli pocztowych, którzy fałszując podpisy uprawnionych odbiorców, przetrzymują lub przywłaszczają sobie kwoty przeznaczone do wypłaty, oraz przesyłki wartościowe, Ministerstwo P. i T. zarządzeniem Nr. PW. 110/3 z dnia 17 maja 1938 r. przywróciło moc obowiązującą swego zarządzenia z dnia 23 maja 1927 r. Nr. 1580/V. o kontroli listonoszów zapomocą specjalnych pism wywiadowczych na czas nieokreślony.

W związku z tym postanawia się co następuje:

1) doręczyciele przekazów pocztowych i czekowych oraz przesyłek wartościowych mają przestrzegać przy doręczaniu, by podpisy adresatów, potwierdzających odbiór pieniędzy wzgl. przesyłek wartościowych, zawierały wypisane atramentem lub ołówkiem chemicznym w zasadzie pełne imiona i nazwiska odbiorców, nie skróty lub szyfry.
2) Potwierdzenia odbioru kwot oraz zarejestrowanych przesyłek pocztowych muszą co do formy odpowiadać ściśle postanowieniom §§ 26 i 29 przepisów służbowych dla doręczycieli I. A. 8.
3) Naczelnicy urzędów (agencyj) pocztowych względnie wyznaczeni do tego przez naczelnika urzędu pracownicy mają szczegółowo badać podpisy odbiorców na dowodach odbioru, w razie zaś wadliwości potwierdzenia lub wątpliwości zarządzić natychmiast uzupełnienie potwierdzenia.
4) Przekazy czekowe zaopatrzone klauzulą „wypłata do rąk własnych“ muszą być wypłacone samemu adresatowi, który musi osobiście potwierdzić odbiór kwoty w obecności organu wypłacającego. Jakiekolwiek zastępstwo jest niedozwolone.
5) Urzędy (agencje) pocztowe mają prowadzić stale wyrywkowe badania, czy wydane na rejon przekazy z pieniądzmi oraz przesyłki wartościowe doręczone zostały adresatom należycie i w swoim czasie. W tym celu Naczelnik urzędu (Kierownik agencji) względnie wyznaczony do tej czynności pracownik, winien z liczby doręczonych w danym dniu przekazów lub też przesyłek wartościowych wynotować dowolną ilość adresatów szczególnie takich, których podpisy są mu nieznane lub budzą podejrzenie i nie póżniej jak dnia następnego po doręczeniu wysłać do nich w zamkniętej kopercie pisma o kontroli regularności doręczeń.

W wypadku zaś otrzymania odpowiedzi ujemnej kierownictwo urzędu (agencji) winno natychmiast przeprowadzić dochodzenia i w razie stwierdzenia nadużycia niezwłocznie zarządzić środki zapobiegawcze i o tym zaraz donieść Dyrekcji Okręgu.

O ile odbiorcy przesyłek będą w pismach tych w odpowiedzi podawać uwagi względnie życzenia dotyczące służby doręczeń, winny je urzędy (agencje) w miarę możności uwzględniać.

PP. Naczelnicy urzędów (Kierownicy agencyj) zechcą zapoznać się jak najdokładniej z powołanymi w niniejszym zarządzeniu przepisami i przestrzegać je w całej rozciągłości.

WZÓR

Urząd (agencja) p. t. Wymiar: 148 x 210.

....

Nr ....

KONTROLA REGULARNOŚCI DORĘCZEŃ

...., dnia .... 193 ....

WPan ....

....

Urząd (agencja) uprasza o możliwe dokładne podanie dnia i godziny doręczenia następujących przesyłek;

Lp.	Urząd pocztowy		Rodzaj przesyłki	Wartość kwota	Dzień i miesiąc doręczenia	Godzina doręczenia	Podpis odbiorcy przesyłki i jego uwagi, dotyczące regularności doręczeń
	Nazwa	Numer					
1	2	3	4	5	6	7	9

UWAGI: 1. Po wypełnieniu niniejszego pisma zechce je Sz. P. złożyć i bez uiszczenia opłaty wrzucić do skrzynki pocztowej lub oddać w urzędzie (agencji) pt.

2 O niedoręczeniu przesyłki zechce Sz. P. zakomunikować urzędowi pocztowemu osobiście lub telefonicznie.

III. Sprawy komunikacji.

72.

Przewóz poczty na gościncach, zaprzęgami konnymi.

Dla prawidłowego wykonywania przewozu poczty przez przedsiębiorców prywatnych, wymagane jest, by przedsiębiorcy zgodnie z przyjętymi na siebie w umowie obowiązkami dostarczali należycie przystosowanych dla celów pocztowych wozów, oraz odpowiednich woźniców i koni. W związku z tym poucza się urzędy i agencje jak następuje:

1) konie używane do przewozu poczty muszą być zdrowe i silne, zdolne do szybkiego biegu w razie niebezpieczeństwa,

2) wóz ma być w dobrym stanie zaopatrzony w brezent (płachtę nieprzemakalną) i skrzynię przytwierdzoną na stałe do podwozia. Skrzynia ma być wykonana z desek z twardego drzewa grubych przynajmniej na 1 cal, dobrze spojona i wybita wewnątrz mocną blachą grubą conajmniej na 1 mm a na zewnątrz okutą. Skoble i skoblice, mają być wykonane z żelaza grubego conajmniej na 5 mm. i przymocowane od wewnątrz śrubami z nakrętkami (kontrmutrami). Skrzynia ma posiadać dwa zamknięcia t. j. jeden zamek wewnętrzny i jedną kłódkę. Zamki winny być systemu Wertheima, możliwie najlepszej jakości,

3) do przewozu poczty winien być używany woźnica, który ma ukończony conajmniej 21 rok życia, nieposzlakowany, trzeźwy, godny zaufania, umiejący dobrze powozić, czytać i pisać oraz na tyle silny i przytomny, aby w razie nagłego napadu mógł stawić skuteczny opór napastnikom.

Wszystkie urzędy i agencje tut. okręgu mają poddawać rewizji stan zaprzęgów używanych do przewozu poczty przynajmniej co 3 miesiące celem stwierdzenia czy odpowiadają one wymogom wyżej przytoczonym.

Braki mają być usunięte do dni 14-tu w porozumieniu z właściwym przedsiębiorcą. Nazwiska opornych przedsiębiorców należy podawać do wiadomości Dyrekcji, celem rozwiązania z nimi umowy o przewóz poczty.

73.

Statystyka ładunku pocztowego przewożonego autobusami.

W związku z zarządzeniem Ministerstwa Poczt i Telegrafów o przewozie poczty autobusami (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 11 z 1935 r. poz. 32, p. „D") Dyrekcja Okręgu P. i T. zwraca uwagę, że każda placówka pt. włączona w kurs autobusowy obowiązana jest prowadzić w okresach od 1 do 15 czerwca i od 1 do 15 grudnia każdego roku dokładną statystykę ładunku pocztowego, przewożonego autobusami (przedsiębiorców prywatnych lub P. K. P.) na odcinku łączącym dwie kolejno po sobie następujące placówki pocztowe w kierunku obiegu kursu. Statystyka ta dotyczy wyłącznie wagi ładunku pocztowego a) wysyłanego i b) nadeszłego kursem autobusowym.

W powyższych okresach statystyki należy przeto codziennie a) wysyłany i b) otrzymywany ładunek pocztowy zważyć przed załadowaniem względnie po wyładowaniu i wagę wpisać do wykazów osobnych dla każdego kursu i dla każdego kierunku kursu.

Wykazy należy prowadzić na papierze znormalizowanego formatu według podanego w załączniku wzoru Nr. 1. Wykazy zesumowane w kg. podpisane i zaopatrzone w odciski pieczęci urzędowej, należy zaraz po ukończeniu statystyki przesłać urzędom (agencjom) zarządzającym danymi kursami autobusowymi. Urzędy (agencje) zarządzające kursami autobusowymi obowiązane są wykonywać nadzór nad prawidłowym obiegiem kursu i zabezpieczeniem ładunku pocztowego w czasie transportu. Ponadto placówki zarządzające kursem autobusowym winny na podstawie wykazów własnych i wykazów nadesłanych ustalać przeciętną wagę jednorazowo przewiezionego ładunku na poszczególnych odcinkach każdego kursu i przedstawiać Dyrekcji Okręgu P. i T. wyniki na osobnych zestawieniach wzór Nr. 2) wraz ze wszystkimi oryginalnymi zapiskami najpóźniej do dnia 25 czerwca i 25 grudnia każdego roku. Przeciętny ciężar ładunku każdego kursu autobusowego oblicza się dzieląc ogólną sumę wagi ładunku przewiezionego na poszczególnych odcinkach w okresie statystyki przez liczbę dni, w których istotnie przewóz był wykonany.

Paczki przestrzenne, których suma wymiarów długości, szerokości i wysokości, prze-

kracza 240 cm. nie mają być zaliczane w okresie statystyki do wagi ładunku przewożonego autobusami, gdyż paczki te podlegają innym zasadom opłaty taryfowej za przewóz (zob. Dziennik Taryf Min. P. i T. Nr. 6 z 1935 r. „Jednostki opłat za przewóz poczty autobusami".

Placówki ważące ładunek pocztowy w okresach statystyki wydają przedsiębiorcy lub wskazanej przez niego osobie (np. kierowcy) osobne zaświadczenie stwierdzające ustalony ciężar każdorazowo wysyłanego ładunku pocztowego.

Przedsiębiorca może być przy ważeniu ładunku.

Przy zaprowadzeniu nowego przewozu poczty autobusami pierwszą statystykę ładunku należy przeprowadzać przez okres 15 dni począwszy od dnia rozpoczęcia przewozu. Statystykę tę należy prowadzić na tych samych zasadach, jak wyżej wymienioną statystykę okresową.

Wyniki tej statystyki będą podstawą do ustalenia wysokości wynagrodzenia do czasu najbliższej statystyki okresowej, która może pierwotne ustalone wynagrodzenie zwiększyć lub zmniejszyć.

Okresy prowadzenia statystyki wagi ładunku pocztowego przewożonego autobusami przedsiębiorców prywatnych oraz autobusami P. K. P. jakoteż terminy nadsyłania wykazów tej statystyki Dyrekcji winny być bezwzględnie przestrzegane.

Wszystkie placówki pt. bez względu na to, czy obecnie korzystają z połączeń autobusowych czy też nie winny przeto odnotować te terminy w swoich terminarzach, z tym jednak, że próżnych wykazów przedstawiać nie należy.

Urząd (agencja) p. t. **Wzór Nr 1**
Na Nr PKm. 12.

WYKAZ STATYSTYCZNY

ładunku pocztowego, przewożonego autobusem na linii z ....

do .... za czas od .... do 15 .... 193.... r.

Kurs Nr ....

Dzień	Załadowano o godzinie				Wyładowano o godz.				Uwagi
	Odsyłki L.		Odsyłki Z. worki i paczki		Odsyłki L.		Odsyłki Z. worki i paczki		
	ilość	ciężar kg	ilość	ciężar kg	ilość	ciężar kg	ilość	kg ciężar	
1									
2									
3 i t. d.									
Razem									

Zestawił: Odcisk pieczęci służbowej: Za zgodność:

Urząd p. t.
Na Nr PKm. 12.

Wzór Nr 2

Wypełniają tylko urzędy nadzorujące kurs autubusowy.

ZESTAWIENIE

przeciętnego ładunku pocztowego, przewożonego na przestrzeni Pilica—Ogrodziec—Zawiercie o godz.*) 15–16-20.

Odcinek	Przeznaczenie odsyłek	Waga przewożonego ładunku w kg.		Ilość km.	za 1 km. przewozu	Opłata dzienna w groszach Za całą drogę przewozu	Uwagi
		Z całego okr. linii przezn.	przeciętna za 1 dzień			zł. gr.	
Pilica—Ogrodziec*)	Ogrodziec i Zawiercie						
Ogrodziec—Zawiercie*)	Zawiercie						
				Razem			

*) Dane należy rozumieć przykładowo.

Zestawił:

Za zgodność:

Odcisk pieczęci służbowej:

....

....

Naczelnik Urzędu:

74.

Postępowanie z paczkami w czasie ich przechowywania, transportu i wymiany.

Celem uniknięcia uszkodzeń paczek oraz zepsucia się zawartości paczek żywnościowych na skutek zaniedbań ze strony służby pocztowej w czasie przechowywania paczek w magazynach, następnie przewozu tych paczek i przekazywania ich w punktach wymiany poczty – zarządza się co następuje:

1) Urzędy i agencje dopilnują, by przechowywane w magazynach paczki żywnościowe z zawartością ulegającą zepsuciu pod wpływem ciepła, — składano w miejscach chłodnych zdala od pieców względnie przewodów centralnego ogrzewania. Paczki takie winny być odprawiane z urzędów nadawczych i pośredniczących najbliższą sposobnością.

2) Zaleca się należną ostrożność przy za i wyładowaniu oraz w czasie przewozu paczek żywnościowych, zawierających owoce, a w szczególności banany, które wskutek silniejszych wstrząsów ulegają szybko zepsuciu.

3) Urzędy i agencje mają dopilnować przy ładowaniu paczek do wozów, jazd posłańczych, aby paczki ciężkie i posiadające twarde opakowanie układano na spodzie wozu, zaś lżejsze i słabiej opakowane na wierzchu t. j. na paczkach ciężkich.

Paczki powinny być tak układane na wozie, aby paczki o twardym opakowaniu nie dziurawiły ostrymi brzegami (paczek słabiej opakowanych.

Przed odprawą jazdy posłańczej należy dopilnować, aby załadowane paczki zostały przykryte brezentem mocno przylega-

jącym do paczek, a to w celu unieruchomienia ich w wozie podczas jazdy, tudzież dla ochrony przed deszczem lub śniegiem,

4) Urzędy i agencje mają pouczyć personel pełniący służbę wymiany poczty na stacjach kolejowych, aby przy wymianie paczek z pocztami ruchomymi, nie rzucano paczkami, tylko odbierano je ostrożnie.

Personel poczt ruchomych ma także stosować ten sam sposób wymiany paczek i ich pomieszczenia w wagonie pocztowym.

5) Urzędy stałe oraz przełożeństwa poczt ruchomych mają dopilnować, aby personel przy wymianie paczek stosował w jaknajszerszym zakresie formowanie worów paczkowych.

Wymiana paczek przy użyciu worów paczkowych nietylko chroni te paczki przed uszkodzeniem szczególnie przy krótkich postojach pociągów, gdy wymiana paczek odbywa się w pośpiechu, ale ułatwia i przyspiesza samą wymianę poczty, co dla sprawności służby ma doniosłe znaczenie. Do worów paczkowych należy wkładać paczki o niedużej objętości i niezbyt ciężkie (o wadze do 5 kg) przy czym należy uważać aby do worów wkładano paczki nie posiadające twardego opakowania, zatem przede wszystkim paczki opakowane w papier lub płótno. Poza tym przy formowaniu worów paczkowych należy stosować się ściśle do postanowień zawartych w przepisach o odprawie i przewozie poczty Tom II. P. 8, § 21, punkt 6, strona 65.

Zarazem Dyrekcja przypomina urzędom i agencjom obowiązek ścisłego stosowania przepisów normujących sposób opakowania paczek nadawanych tak przez kupców, jak też i publiczność. Organa nadzorcze i kontrolne mają dopilnować, by zarządzenie niniejsze było z całą ścisłością przestrzegane.

75.

Kierowanie zwrotnych czasopism i wydawnictw periodycznych, wychodzących w Krakowie.

Zwrotne egzemplarze czasopism i wydawnictw periodycznych korzystające z opłat ulgowych za przewóz pocztą na podstawie rozp. Ministerstwa P. i T. z dnia 23. IX. 1933 r. (Dz. Urz. Min. P. i T. Nr. 22 z 1933 r., poz. 102), winny być wysyłane do urzędów pochodzenia jako zwykłe przesyłki listowe układane w wiązanki do wagi nieprzekraczającej 5 kg.

Wiązanki takie przeznaczone dla Krakowa należy kierować do urzędu poczt. Kraków 2 a nie do urzędu pocztowego Kraków 1. — Ma to na celu uniknięcie przewozu tych wiązanek z upt. Kraków 2 do up. Kraków 1, gdzie nagromadzone w znacznej ilości zajmują niepotrzebnie dużo miejsca i utrudniają wykonywanie bieżących czynności.

Po odbiór wiązanek zwrotnych egzemplarzy wszystkich czasopism krakowskich zgłasza się bezpośrednio w dworcowym urzędzie pt. Kraków 2 personel odnośnych administracyj.

Urząd pt. Kraków 2 otrzymał w tej sprawie osobne szczegółowe zarządzenie.

Urzędy i agencje pocztowe oraz ambulanse mają zatem opisane wyżej wiązanki kierować wyłącznie do urzędu pt. Kraków 2.

76.

Wiązanki listowe do Krakowa i Lwowa.

Urzędy i ambulanse sporządzające listowe wiązanki miejscowe dla Krakowa i Lwowa winny materiał dla tych miast rozdzielać na dwie grupy obejmujące oddzielnie przesyłki urzędowe i oddzielnie przesyłki prywatne.

Adres wiązanki winien opiewać „Kraków 1 (Lwów 1) urzędowe", względnie Kraków 1 (Lwów 1) prywatne".

W przypadkach gdy ilość przesyłek z jednej grupy będzie wynosić mniej niż 10 sztuk, należy odnośne przesyłki włączać do wiązanek szlakowych wzgl. obszarowych (vide II. P. 8, § 15 A).

Łączenie przesyłek prywatnych i urzędowych dla Krakowa 1 (Lwowa 1) w jedną ogólną wiązankę miejscową jest niedozwolone, gdyż powoduje opóźnienia w wydaniu wzgl. doręczeniu przesyłek.

WYDAWNICTWO DYREKCJI OKRĘGU POCZT I TELEGRAFÓW W KRAKOWIE
Drukarnia Leopold Dudek, Kraków, ul. Stolarska 6, tel. 110-18.